

องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง

วิทยานิพนธ์
ของ
บังอร เกิดดำ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
พฤษภาคม 2549
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยทักษิณ
ISBN 974-451-870-7

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยทักษิณได้

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุรียา เหมตะศิลป์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.เรวดี กระจะโหมวงศ์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุรียา เหมตะศิลป์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.เรวดี กระจะโหมวงศ์)

..... กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสริม ทศศรี)

..... กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ ดร.สุธาสินี บุญญาพิทักษ์)

มหาวิทยาลัยทักษิณอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

..... รักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(อาจารย์ ดร.สมศักดิ์ โขคนุกูล)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2549

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก อาจารย์ ดร.สุรียา เหมตะศิลป์
ประธานกรรมการ อาจารย์ ดร.เรวดี กระโหมวงศ์ กรรมการ ซึ่งได้ให้ความกรุณาแนะแนวทาง
แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์เสริม ทศศรี อาจารย์ ดร.สุธาสิณี บุญญาพิทักษ์ และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์นรา บุรณรัช ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะแนวคิดหลายประการ ซึ่ง
ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาให้แนวคิด คำแนะนำ และช่วยตรวจสอบ
คุณภาพเครื่องมือ รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูและนักเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุงที่
ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสมทบ กระจาย โภชน์ และเพื่อนร่วมงาน โรงเรียนป่าพะยอม
พิทยาคมที่ให้ความช่วยเหลือและคอยเป็นกำลังใจตลอดมา

ขอขอบพระคุณพ่อ แม่ พี่ ๆ น้องสาว และเพื่อนนิสิตสาขาวิชาการวัดผลการศึกษาทุกคน
ที่ให้ความช่วยเหลือด้วยดีและคอยเป็นกำลังใจตลอดมา นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ให้ความร่วมมือและ
ช่วยเหลืออีกมากมายที่ผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้
ด้วย

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแด่
บิดา มารดา บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

บ้งอร เกิดคำ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน	9
ความหมายของคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน	9
พฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน	10
การวัดและประเมินคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน	13
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	14
ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	15
ความสำคัญและทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	16
ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	17
การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	19
นิสัยรักการอ่าน	21
ความหมายของนิสัยรักการอ่าน	21
องค์ประกอบนิสัยรักการอ่าน	22
ลักษณะนิสัยรักการอ่าน	25
การวัดนิสัยรักการอ่าน	28

บทที่	หน้า
การอบรมเลี้ยงดู	30
ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู	30
ประเภทของการอบรมเลี้ยงดู	31
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	35
ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	36
ทฤษฎีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	37
หลักการและลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	39
งานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน	44
งานวิจัยในประเทศ	44
งานวิจัยต่างประเทศ	47
กรอบความคิดในการวิจัย	49
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	54
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	73
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	74
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	75
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	77
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม	92

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	99
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	101
ภาคผนวก ข คำดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ (IOC) จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ	102
ภาคผนวก ค อรรถาธิบายของแบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และแบบทดสอบวัด คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน จากการทดสอบที (t-test)	118
ภาคผนวก ง ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ แบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน จากการวิเคราะห์โดยใช้ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน	125
ภาคผนวก จ แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามนิสัยรักการอ่าน แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู แบบสอบถามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน	132
บทคัดย่อ	158
ประวัติย่อของผู้วิจัย	162

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำแนกนักเรียนที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ว่า จำแนกตามขนาดโรงเรียน	53
2	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู แบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน	77
3	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) นิสัยรักการอ่าน (X_2) การอบรมเลี้ยงดู (X_3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (X_4) กับตัวแปรเกณฑ์ คือ คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน (Y) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวแปรพยากรณ์	78
4	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ประสิทธิภาพของการพยากรณ์ (R^2) และค่าความเปลี่ยนแปลงของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิมเมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ที่ตัดที่ตัว (R^2_{change}) พร้อมทดสอบนัยสำคัญทางสถิติตามวิธีวิเคราะห์การถดถอย พหุคูณแบบสเต็ปไวส์	79
5	สัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน	80
6	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	104
7	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน.....	106
8	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู.....	109
9	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน...	112
10	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน.....	115
11	อำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยการทดสอบที่ จากการทดลองครั้งที่ 1	119
12	อำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน โดยการทดสอบที่ จากการทดลองครั้งที่ 1	120
13	อำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู โดยการทดสอบที่ จากการทดลองครั้งที่ 1	121

14	อำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการทดสอบที่ จากการทดลองครั้งที่ 1	122
15	อำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน โดยการทดสอบที่ จากการทดลองครั้งที่ 1	123
16	ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	126
17	ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน.....	127
18	ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู.....	128
19	ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	129
20	ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน.....	130

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงกรอบความคิดที่ใช้ในการวิจัย	50
2 ขั้นตอนในการดำเนินการสร้างแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	56
3 ลำดับขั้นตอนในการดำเนินการสร้างแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน	59
4 ลำดับขั้นตอนในการดำเนินการสร้างแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู	63
5 ลำดับขั้นตอนในการดำเนินการสร้างแบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	67
6 ลำดับขั้นตอนในการดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน	71

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้โลกไร้พรมแดน ประเทศต่าง ๆ ในโลกได้รับผลกระทบจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้ทุกประเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการเมืองการปกครอง จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคนและคุณภาพของคน โดยเห็นว่าคนเป็นเหตุปัจจัยและผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ม.ป.ป. : 1) ปัจจัยที่จะสร้างคนให้มีความรู้ก็คือ การศึกษา แนวทางการศึกษาที่จะทำให้คนมีความรู้อย่างแท้จริงและยั่งยืนจะต้องทำให้คน คิดเป็น ทำเป็น วิเคราะห์เป็น ให้รู้จักสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ แก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ให้รู้จักแสวงหาความรู้อยู่เสมอ เป็นการเรียนรู้ในลักษณะต่อเนื่องตลอดชีวิต (ทองสุข แสงกล้า.2545 :38)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาไว้ว่า ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา. 2542 : 8-9) โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รู้จักแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนที่สมบูรณ์ คือ คนเก่ง คนดี และมีความสุขอย่างแท้จริง (กรมวิชาการ.2544 : บทนำ)

ใฝ่รู้ใฝ่เรียนเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพื่อช่วยให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข เป็นทั้งคนเก่ง และคนดี พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บัญญัติไว้ในมาตรา 22 ว่า “ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ”

ดังนั้นจำเป็นต้องดำเนินการปฏิรูประบบการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้เกิดเป็น ทำเป็น มีนิสัยรักการเรียนรู้และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงาน การปฏิรูปการศึกษา. 2546 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) ที่เน้นให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ที่สร้างโอกาสให้คนไทยทุกคน คิดเป็น ทำเป็น มีเหตุผล สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีการเสริมสร้างฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีนวัตกรรม ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ สามารถระดมทุนทางปัญญาเพื่อเสริมสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างรู้ทันโลก และสามารถรักษาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2545 : 14) และการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่มุ่งให้คนสนใจรักการอ่าน ใฝ่เรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างเป็นนิสัยต่อเนื่องตลอดชีวิต (วิทยากร เขียงกุล. 2545 : 6)

ความสามารถในการแสวงหาความรู้ และมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน เป็นวิธีการทางปัญญาในการพัฒนาตนเอง ด้วยสติปัญญา ความเฉลียวฉลาด แสวงหาความรู้อย่างถูกต้อง มั่นคง มีเหตุผล รู้กาลเทศะ สร้างบุคลิกภาพและลักษณะที่พึงประสงค์แก่บุคคล เพื่อพัฒนาตนในการครองชีวิตที่ดี เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เป็นฐานสร้างความเจริญรุ่งเรืองสู่ตนและส่วนรวม (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2539 : 16) จากคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จึงได้ระบุ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) มีความกระตือรือร้น สนใจการเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล 2) รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้และสื่อต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา 3) สามารถสรุปประเด็นจากการเรียนรู้และประสบการณ์ที่ได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง มีข้อบ่งชี้ว่าที่บอกได้ว่าคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการซึ่ง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี มีความกระตือรือร้น และมีความรับผิดชอบต่อตัวเอง ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนดีขึ้น (สุวิมล เคนสุนทร. 2525 : บทคัดย่อ) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณ อุทัยวี (2544 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการศึกษา ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมใฝ่รู้ในนักศึกษาครู พบว่า ปัจจัยทางจิตลักษณะเดิมด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีผลต่อพฤติกรรมใฝ่รู้ของนักศึกษาครู และจากการศึกษาของ นิรันดร์ ตั้งธีระบัณฑิตกุลและคณะ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะการใฝ่รู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา 8 พบว่า แรงจูงใจ

ไฟสัณฤทธิที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับคุณลักษณะการใฝ่รู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอ่านเป็นกระบวนการสำคัญในการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ (วิฑูรย์ รองศรีเยี่ยม, 2534 : 2) และเป็นสิ่งที่สามารถสร้างสรรค์และส่งเสริมได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด อิศระวัฒน์ (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และการจัดระบบการเรียนการสอนในโรงเรียน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย สรุปได้ว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ประกอบด้วย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสอนของครูที่สนุก ระดับผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียน การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ผู้วิจัยเห็นว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นตัวแปรที่สำคัญสามารถพัฒนาและปรับปรุงได้ และเป็นตัวแปรที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หรือไม่อย่างไร และหากพบว่า ตัวแปรด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน ก็จะเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและนำไปสู่การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดการเรียนการสอน กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลการวิจัยเป็นแนวทางให้แก่ นักการศึกษา ผู้บริหาร และครูผู้สอน ในการปรับปรุง การจัดการเรียนการสอน และจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ให้ให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน และหากพบว่าตัวแปรใดมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้พิจารณาหาแนวทางส่งเสริม ให้การพัฒนานักเรียนเป็นไปในรูปแบบที่เหมาะสม

2. เป็นประโยชน์แก่บิดามารดาและผู้ปกครองในการสนับสนุน ส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของบุตรธิดา หากพบว่าการอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน
3. ผลการศึกษาทำให้ได้สมการพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง จำนวน 6,728 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง จำนวน 794 คน โดยคัดเลือกมาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพยากรณ์ (predictor variable) ประกอบด้วย
 - 1.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 1.2 นิสัยรักการอ่าน

1.3 การอบรมเลี้ยงดู

1.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ตัวแปรเกณฑ์ (criterion variable) คือ คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความมุ่งมั่นพยายามที่จะกระทำการต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ มีมาตรฐานการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี ทั้งนี้โดยอาศัยความเพียรพยายามเท่าที่จะทำได้ที่สุดตามศักยภาพของตนเองที่มีอยู่ขณะนั้น ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ มีความทะเยอทะยาน มีความกระตือรือร้น กล้าเสี่ยง กล้าตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ รู้จักการวางแผนคาดการณ์ล่วงหน้า และความมีเอกลักษณ์

2. นิสัยรักการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความสนใจในการแสวงหาความรู้ต่าง ๆ ในการอ่านด้วยความพึงพอใจและมีการปฏิบัติเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน ความสม่ำเสมอในการอ่าน และเจตคติต่อการอ่าน

2.1 ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ หมั่นศึกษาหาความรู้ด้านต่าง ๆ เพิ่มเติม แสวงหาแนวคิด และวิธีการใหม่

2.2 ความสม่ำเสมอในการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความถี่ในการอ่าน

2.3 เจตคติต่อการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้สึกต่อการอ่าน ซึ่งอาจเป็นในทางที่ดีหรือไม่ดีก็ได้

3. การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกที่พ่อแม่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

3.1 ด้านร่างกาย ได้แก่ การส่งเสริมความเจริญเติบโต ความแข็งแรงของร่างกาย โดยฝึกให้เด็กรู้จักรักษาความสะอาดของอวัยวะต่าง ๆ ตลอดจนเสื้อผ้าและเครื่องใช้ส่วนตัว รู้จักปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างมีสุขนิสัยที่ดี ฝึกให้เด็กได้ออกกำลังกายเพื่อบริหารกล้ามเนื้อส่วนต่างๆ และพักผ่อนอย่างเพียงพอและถูกวิธี

3.2 ด้านอารมณ์ ได้แก่ การรู้จักฝึกให้เด็กรู้จักปฏิบัติตนต่อหมู่คณะ รู้จักช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นตามความสามารถ รู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง

3.3 ด้านสังคม ได้แก่ รู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่นในสถานการณ์ทั้งการเล่นและการทำงาน ตลอดจนการอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักการรับและการให้ ปฏิบัติตามมารยาทสังคมได้

3.4 ด้านสติปัญญา ได้แก่ การส่งเสริมให้เด็กมีไหวพริบ เฉลียวฉลาด รู้จักการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เรียนรู้จากประสบการณ์จริง รู้จักการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์

4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของครูในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยแบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ รูปแบบการจัดกิจกรรม การใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

5. คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความกระตือรือร้น สนใจใฝ่คิดค้น เสาะแสวงหาความรู้ด้านต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการจำแนก เปรียบเทียบ และวิเคราะห์เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแบบทดสอบมีลักษณะเป็นแบบทดสอบสถานการณ์ 3 ตัวเลือก ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ช่างสังเกต อยากรู้อยากเห็น มีความพยายาม ความตั้งใจ มีความขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

6. คุณภาพเครื่องมือ หมายถึง คุณภาพของแบบทดสอบ 1 ฉบับ คือ แบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน และแบบสอบถาม 4 ฉบับ คือ แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู และแบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

6.1 ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบและแบบสอบถามที่สามารถวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง

เชิงเนื้อหา (content validity) โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item-objective congruence : IOC)

6.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบและแบบสอบถามที่สามารถวัดได้ตรงตามโครงสร้างของแบบทดสอบแต่ละฉบับเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมแต่ละด้านและคะแนนรวมแต่ละด้านกับคะแนนรวมทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient)

6.3 อำนาจจำแนกของเครื่องมือ หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบและแบบสอบถามที่สามารถจำแนกผู้ตอบออกเป็นกลุ่มที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงและกลุ่มที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่ำได้อย่างถูกต้องตรงตามความเป็นจริง โดยการทดสอบที (t – test)

6.4 ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบและแบบสอบถามที่มีความคงเส้นคงวา คงที่แน่นอน มีความสอดคล้องภายใน ซึ่งคำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – coefficient)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน
 - 1.1 ความหมายของคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน
 - 1.2 พฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน
 - 1.3 การวัดและประเมินคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 2.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 2.2 ความสำคัญและทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 2.3 ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 2.4 การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3. นิสัยรักการอ่าน
 - 3.1 ความหมายของนิสัยรักการอ่าน
 - 3.2 องค์ประกอบนิสัยรักการอ่าน
 - 3.3 ลักษณะนิสัยรักการอ่าน
 - 3.4 การวัดนิสัยรักการอ่าน
4. การอบรมเลี้ยงดู
 - 4.1 ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู
 - 4.2 ประเภทของการอบรมเลี้ยงดู
5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 5.1 ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 5.2 ทฤษฎีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 5.3 หลักการและลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน

ใฝ่รู้ใฝ่เรียนเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่ง ที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพื่อช่วยให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข เป็นทั้งคนเก่ง และคนดี ในการนำเสนอเอกสารที่เกี่ยวกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน จะนำเสนอในส่วนของ ความหมายของ คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน พฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน และวิธีการวัดและประเมิน คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความหมายของคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน

มีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายใฝ่รู้ใฝ่เรียน ไว้ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2533 : 6-17) ให้ความหมายของ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง การใช้วิธีการต่าง ๆ ที่ถูกต้องและเหมาะสมในการมุ่งแสวงหาความรู้ เพิ่มพูน ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ

สมชาย ฐานวุฑโฒ (2533 : 51) กล่าวว่า ผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนหรือที่เรียกว่า พหุสูต หมายถึง ความเป็นผู้ฉลาดรู้ คือ ผู้ที่รู้จักเลือกเรียนในสิ่งที่ควรรู้ เป็นผู้ที่ศึกษาเล่าเรียนมามาก ได้ยินได้ฟังมามากและเป็นคนช่างสังเกต ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้เป็นต้นทางแห่งปัญญา ทำให้เกิด ความรู้สำหรับบริหารงานชีวิต และเป็นคุณแจไปสู่ลาภยศ สรรเสริญสุข และทุกสิ่งที่เราปรารถนา

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2539 : 15) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะใฝ่รู้ ใฝ่เรียน หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงถึงความกระตือรือร้น สนใจฝึกฝน คิดค้น แสวงหาความรู้ด้านต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการจำแนก เปรียบเทียบและวิเคราะห์ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

รุจิร ภู่อาระและคนอื่น ๆ (2535 : 1) ได้กล่าวว่า การใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง ความต้องการ ศึกษาหาความรู้ ทั้งในชั้นเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อให้ตนเองมีความรู้กว้างขวาง เป็นบุคคลที่ สมบูรณ์ และมีอนาคตที่ก้าวหน้า

แบบเรียนแนวหน้าชุดพัฒนา กระบวนการหลักสูตรใหม่ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (2541: 1) กล่าวว่า การใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง ความมุ่งหวังความปรารถนาที่จะแสวงหาความรู้ และได้รับความรู้ในสิ่งต่าง ๆ ที่ตนเองยังไม่รู้อย่างสม่ำเสมอ คนที่มีนิสัยใฝ่รู้มักชอบซักถาม

จดบันทึกหรืออ่านหนังสืออยู่เป็นประจำ และสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

ภัทรา นิคมานนท์ (2540 : 219) ได้กล่าวว่า การใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง การศึกษาหาความรู้วิทยาการสมัยใหม่ เพื่อพัฒนาวิชาชีพของตน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2541 : 39) ได้กล่าวว่า การใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง การเรียนรู้ที่จะแสวงหาความรู้อย่างกว้างขวาง และเพียงพอกับโอกาสที่จะสามารถทำงานได้ และเพื่อจะได้ประโยชน์จากโอกาสทางการศึกษา ที่มีให้ตลอดชีวิต

วินัย พัฒนรัฐ และคณะ (2538 : 1) กล่าวว่า ความใฝ่รู้ หมายถึง ความมุ่งหวัง ความปรารถนาที่จะแสวงหาความรู้ เพื่อจะรับความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่ตนเองยังไม่รู้อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งการแสวงหาความรู้อยู่เสมอจะเป็นการเพิ่มพูนสติปัญญา ทำให้คนมีเหตุผล มีความรับผิดชอบ มีความมั่นใจในตนเอง และจะนำความรู้ความสามารถไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติได้

กรมวิชาการ (2539 : 5) ให้ความหมายว่า การใฝ่รู้ คือ การแสวงหาความรู้อยู่เสมอ เป็นการเพิ่มพูนสติปัญญา ทำให้คนมีเหตุผล มีความรับผิดชอบ และมั่นใจในตนเอง

จากการรวบรวมความหมายของการใฝ่รู้ใฝ่เรียน สรุปได้ว่า คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกแสดงถึงความกระตือรือร้น สนใจ ใฝ่คิดค้น เสาะแสวงหาความรู้ด้านต่างๆตลอดจนความสามารถ ในการจำแนก เปรียบเทียบ และ วิเคราะห์เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

2. พฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน

ใฝ่รู้ใฝ่เรียนเป็นคุณลักษณะที่พึงมีและเกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพื่อที่จะเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนเป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออก มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2539 : 15) ได้สรุป พฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ไว้ดังนี้

1. ความชอบและความชื่นชมและเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ
2. ความใฝ่ฝันและจินตนาการ
3. การแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ

4. ความกระตือรือร้น ความอยากรู้อยากเห็น
5. ความตั้งใจ การเอาใจใส่ ทำให้ดีกว่าเดิมอยู่เสมอ
6. ความกล้า ความริเริ่มและการตัดสินใจ
7. ความเพียรพยายาม มุ่งมั่น บากบั่น มีความสงบ มีสมาธิในการทำสิ่งต่าง ๆ โดย

ไม่ย่อท้อ

รุจิร ภู่อาระและคนอื่น ๆ (2535 : 1) ได้สรุป พฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนไว้ดังนี้

1. ตั้งใจฟังครูสอน
2. ขยันทำการบ้าน
3. ทบทวนความรู้อยู่เสมอ
4. ถามครูเมื่อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องเรียน
5. เมื่อมีเวลาว่างเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุด
6. จัดจำความรู้ที่สำคัญไว้
7. เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาการ
8. สังเกตและทดลองในสิ่งที่ตนเองอยากรู้
9. สนใจข่าวสารต่าง ๆ
10. ช่างสังเกตสิ่งที่เป็นความรู้
11. เข้าวัด ทำบุญและศึกษาพระธรรมเมื่อมีโอกาส
12. ไปทัศนศึกษาตามสถานที่ต่าง ๆ
13. จัดบันทึกความรู้ใหม่ ๆ เอาไว้อ่านเวลาว่าง

แบบเรียนแนวหน้าชุดพัฒนา กระบวนการหลักสูตรใหม่ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (2541 : 1) ได้สรุป พฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ไว้ดังนี้

1. เป็นคนช่างสังเกตสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว
2. เป็นคนที่ไม่อยู่นิ่ง ชอบศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอ
3. ชอบอ่านหนังสือ ฟังข่าวสาร และสะสมภาพเกี่ยวกับความรู้
4. ชอบประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ
5. มีความคิดสร้างสรรค์อยู่เสมอ
6. มักสงสัย ชอบซักถามเกี่ยวกับเหตุการณ์ สิ่งที่พบเห็น และเรื่องราวต่าง ๆ
7. เป็นคนขยัน มานะบากบั่น มีความสนุกสนานในการเรียนและการทำงาน

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2533 : 6-15) ได้สรุปคุณลักษณะที่เป็นตัวบ่งชี้ความรู้ใฝ่เรียน ไว้ดังนี้

1. การเป็นคนช่างสังเกต
2. การเป็นคนช่างคิดช่างสงสัย
3. การเป็นคนมีเหตุผล
4. การเป็นคนมีความทะเยอทะยานมีความอดทน
5. การเป็นคนมีความริเริ่ม
6. การเป็นคนทำงานอย่างมีระบบ

สมชาย ฐานวุฑโฒ (2533 : 53) กล่าวถึง คุณสมบัติของผู้มีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ดังนี้

1. มีนิสัยชอบฟัง ชอบอ่าน ชอบค้นคว้า ยึดหลัก “เรียนจากครู ดูจากตำรา

สลับปาฐะ”

2. มีความจำดี รู้จักสาระสำคัญของเรื่อง จับหลักให้ได้แล้วจำให้แม่นยำ
3. ทบทวนท่องบ่น ฝึกท่องให้คล่องปากท่องจนขึ้นใจจำได้คล่องแคล่วชัดเจน

ไม่ต้องพลิกตำรา ท่องส่วนที่สำคัญและหมั่นคิดหาเหตุผลด้วย

4. ใส่ใจนึกคิด ตรึกตรองสาวเหตุสาวผลให้เข้าใจตลอด พิจารณาให้เจนจบนึกถึงครั้งใดก็ทะลุปรุโปร่งหมด

5. เข้าใจแจ่มแจ้งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ความรู้กับใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

มีสมาธิ

พรสวรรค์ พิมพะนิตย์ (2537 : 51) กล่าวว่า ผู้มีลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ควรมีลักษณะ

ดังนี้

1. สามารถตั้งคำถามและแสวงหาความจริงด้วยตนเองได้
2. สามารถคิดและเชื่อมโยงสิ่งที่คิดได้อย่างมีเหตุผล
3. สามารถวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้
4. สามารถคิดและแก้ปัญหาด้วยการแสวงหาทางเลือกและตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม
5. สามารถเลือกและสังเคราะห์ข่าวสารและข้อมูลเพื่อใช้อย่างเหมาะสม
6. กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
7. รับฟังความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
8. เรียนรู้อยู่เสมอ

วินัย พัฒนรัฐ และคณะ(2538 : 2) กล่าวว่าลักษณะของผู้มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีดังนี้

1. เป็นคนช่างสังเกตสิ่งต่างๆที่อยู่รอบตัว
 2. มักสงสัย ชอบซักถามเกี่ยวกับเหตุการณ์ สิ่งที่เกิดขึ้นและเรื่องราวต่าง ๆ
 3. เป็นคนไม่อยู่นิ่ง ชอบศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอ
 4. ชอบอ่านหนังสือ ฟังข่าวสาร และสะสมภาพเกี่ยวกับความรู้
 5. มีความคิดสร้างสรรค์อยู่เสมอ
 6. เป็นคนขยัน มานะบากบั่น และมีความสุขสนุกสนานในการเรียนและการทำงาน
- จากพฤติกรรมบ่งชี้ของผู้ที่มีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน อาจสรุปเป็นพฤติกรรมบ่งชี้โดยรวม ดังนี้

1. เป็นคนช่างสังเกตอยากรู้อยากเห็น หมายถึง คนที่มีลักษณะชอบฟัง ชอบอ่าน ชอบค้นคว้าหาความรู้ ชอบติดตามข่าวสารเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ของตนเองอยู่เสมอ
2. มีความพยายามและตั้งใจ หมายถึง มีความสนใจ มุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้หรือ ทำกิจกรรมให้สำเร็จตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้อย่างเต็มความสามารถ เช่น ตั้งใจฟังครูสอน ตั้งใจทำการบ้านโดยไม่มีใครมาบังคับ
3. มีความขยันและอดทน หมายถึง การมีความมุ่งมั่นขยันขันแข็งในการศึกษาเล่าเรียน การแสวงหาความรู้โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และความยากลำบาก เช่น ทำการบ้านมากกว่าที่ครูมอบหมาย
4. มีความรับผิดชอบ หมายถึง การเอาใจใส่ต่อการศึกษเล่าเรียนและการทำงานโดยไม่ละเลยทอดทิ้งหรือหลีกเลี่ยง ติดตามผลงานที่ได้กระทำลงไปเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เป็นผลสำเร็จที่ดียิ่งขึ้น ยอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำลงไป ทั้งในด้านที่ดีและไม่ดี เช่น จัดตารางเรียนและเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนมาโรงเรียน
5. มีความคิดริเริ่มมั่นใจในตนเอง หมายถึง การแสดงออกซึ่งความเชื่อมั่น และความกล้าในการทำกิจกรรม และแสวงหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม เช่น กล้าซักถามครูในสิ่งที่ตนเองสงสัย เข้าร่วมในกิจกรรมที่ตนเองสนใจ เป็นต้น

3. การวัดและประเมินคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน

การที่จะบอกว่าบุคคลมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนมากน้อยแค่ไหน จำเป็นต้องมีการวัดและประเมิน มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้เสนอรูปแบบการวัดไว้หลายท่าน ดังนี้

บุญชิต มณีโชติ (2540 : บทคัดย่อ) สร้างแบบวัดพฤติกรรมกรใฝ่รู้ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย(Delphi technique) โดยการแบ่งพฤติกรรมกรใฝ่รู้เป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ลึก

ด้านความคิด และด้านการปฏิบัติ เป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด .93

วิโรจน์ วัฒนนิมิตรกุล (2540 : บทคัดย่อ) สร้างแบบประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ และแบบวัดเจตคติต่อการแสวงหาความรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด .88

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2538: 100) ให้แนวทางในการตรวจสอบคุณลักษณะ ใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียน ครู อาจารย์ ผู้สอน อาจใช้วิธีการสังเกตความถี่ของการแสดงออกของ นักเรียนในเรื่องการฟัง การถาม การอ่าน การคิด การเขียน การดู และการทดลองปฏิบัติ เช่น เข้าร่วมรับฟังกิจกรรมวิชาการทางวิชาการของโรงเรียนหรือชุมชน อ่านหนังสือหรือค้นคว้าในห้องสมุด ร่วมวางแผนแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม โดยเครื่องมือนี้สร้างเป็นแนวทางในการตรวจสอบคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนเท่านั้น ยังไม่ได้รับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์ (2538: 112) สร้างแบบรายงานการปฏิบัติตนของนักศึกษา เป็นแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของนักศึกษาเพื่อวัดความใฝ่รู้ โดยสร้างเป็นคำถาม ปลายเปิด 3 ข้อ เพื่อให้ผู้เรียนอธิบายถึงการปฏิบัติตนขณะเรียน โดยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบวัด วิเคราะห์ค่าร้อยละ ในการนำเสนอค่าระดับความใฝ่รู้ เสนอโดยใช้เกณฑ์ 3 ระดับ คือ ดี ปานกลาง และต่ำ คำนวณจากอันตรภาคชั้น

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้แบบทดสอบสถานการณ์สมมุติ เพราะเป็นแบบทดสอบที่สร้างสถานการณ์คล้ายๆชีวิตจริง และให้ผู้ตอบแสดงพฤติกรรมที่วัดได้ออกมา และเป็นแบบทดสอบที่วัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัยได้มากกว่ารูปแบบอื่น (บุญชม ศรีสะอาด.2540 : 54)

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญและช่วยให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นพยายามที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ ในการนำเสนอเอกสารที่เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะนำเสนอใน ส่วนของความหมาย ความสำคัญและทฤษฎี ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (achievement motive) หรืออีกชื่อที่นิยมใช้ในความหมายเดียวกัน คือ ความต้องการสัมฤทธิ์ (need for achievement) เป็นเสมือนพลังคอยกระตุ้นให้บุคคลพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อความเป็นเลิศในสิ่งที่ทำ ได้มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไว้ดังนี้

พิสมัย วิบูลสวัสดิ์ (2527 : 429) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มุ่งมั่น เพื่อที่จะเพิ่มมาตรฐานหรือรักษามาตรฐานการทำงาน หรือการทำการกิจกรรมของตนให้อยู่ในระดับที่ดีเยี่ยม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะเข้าไปมีส่วนกับกิจกรรมที่เขาทำ ซึ่งอาจจะประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวก็ได้ ถ้าบุคคลที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เราก็อาจคาดได้ว่าบุคคลนั้นเป็นนักเรียนที่ขยัน เรียนเก่งในโรงเรียน เป็นผู้ที่เอาการเอางาน และมีความรับผิดชอบในงานที่ทำ

พรรณี ข. เจนจิต (2528 : 268) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีลักษณะ ดังนี้

1. เป็นผู้มี ความมานะ บากบั่น พยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่าง ๆ พยายามที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง
2. เป็นผู้ทำงานมีแผน
3. เป็นผู้ตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง

เจียรนัย ทรงชัยสกุล (2532 : 456) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ทั้งนี้ โดยอาศัยความบากบั่น มุ่งมั่น ความเพียรพยายามที่จะฟันฝ่าอุปสรรคทั้งปวงโดยไม่ย่อท้อ รวมทั้งอุทิศตนอย่างเต็มกำลังความสามารถเท่าที่จะทำได้ดีที่สุด

ลัดดา กิติภาค (2521 : 67) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่ทำให้บุคคลมีความต้องการทำงานให้บรรลุจุดหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการแข่งขันกับผู้อื่น มีความอดทน มานะบากบั่น พยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ

กฤษณา ศักดิ์ศรี (2534 : 123) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะได้รับความสำเร็จในงาน เป็นแรงจูงใจภายใน เป็นความต้องการความสำเร็จ (need for achievement)

สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความมุ่งมั่นพยายามที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ มีมาตรฐานการทำงานอยู่ในระดับดี โดยอาศัยความเพียรพยายามเท่าที่จะทำได้ดี ที่สุด ตามศักยภาพที่ตนเองมีอยู่ขณะนั้น

2. ความสำคัญและทฤษฎีของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงความสำคัญและทฤษฎีของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ ดังนี้

มาสโลว์ (พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์. 2527 : 223 ; อ้างอิงมาจาก Maslow.1962.134-137)

ได้กล่าวถึงแรงจูงใจของมนุษย์ว่า แรงจูงใจของมนุษย์นั้นจะพัฒนาไปตามลำดับขั้น และความต้องการเบื้องต้น (basic need) จะต้องได้รับการตอบสนองเสียก่อน จึงจะเกิดความต้องการอื่น ๆ ที่อยู่ในระดับสูงขึ้นไป มาสโลว์ (Maslow) ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ความต้องการสิ่งที่ขาดแคลนและแรงจูงใจที่มุ่งสนองความต้องการเบื้องต้นที่ยังบกพร่องอยู่ ซึ่งจะประกอบด้วยความต้องการ ดังต่อไปนี้

1.1 ความต้องการทางสรีรวิทยา (physiological need) เป็นความต้องการเบื้องต้นสำหรับการดำรงชีวิตที่ดี เช่น อาหาร เสื้อผ้า ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย

1.2 ความต้องการมั่นคง ปลอดภัย (safety need) เป็นความต้องการที่อยากมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคง และความปลอดภัยจากภัยอันตรายทั้งปวง

1.3 ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม (love and belonging need) เป็นลักษณะความต้องการอยากมีเพื่อน มีความรักใคร่ชอบพอ

1.4 ความต้องการมีเกียรติและศักดิ์ศรี (the esteem need) เป็นความต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลอื่น และการมีเกียรติยศชื่อเสียง

2. ความต้องการและแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเองไปสู่ระดับสูง ซึ่งจำแนกเป็น

2.1 ความต้องการพัฒนาตนเองไปสู่ระดับที่สมบูรณ์ที่สุด คือ ต้องการรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริง และพัฒนาการตามสภาพของตน (life – actualization) เน้นความต้องการเป็นตัวของตัวเอง ประสบความสำเร็จด้วยตัวเอง ต้องการพัฒนาศักยภาพของตนอย่างเต็มที่

2.2 ต้องการมีความรู้ ความเข้าใจสิ่งใหม่ ๆ (cognitive need) เป็นความต้องการในการพัฒนาตนเองเป็นอันดับสอง และถ้าความต้องการนี้ได้รับการขัดขวางก็จะเกิดความคับข้องใจ

2.3 ความต้องการด้านสุนทรียภาพ (aesthetic need) ความต้องการนี้จะเกิดเฉพาะกับคนบางคนเท่านั้น เช่น เมื่อมองเห็นภาพเพียง ก็จะเข้าไปเลื่อนให้ตรงทันที

ลินด์เกรน (กฤษณา ศักดิ์ศรี. 2534 :132 ; อ้างอิงมาจาก Lindgren. 1964 : 176-178) เชื่อว่าผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีความทะเยอทะยาน (ambition) ชอบการแข่งขัน (competitiveness) และมีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น (self-improvement) เป็นรากฐาน ฮัทชินสัน (ลัดดา กิตติวิภาต. 2521 : 68 ; อ้างอิงมาจาก Hutchinson. 1972 : 358-360) กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะต้องคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. แรงจูงใจที่จะบรรลุความสำเร็จ (motive to achieve success) บุคคลแต่ละคนมีแรงจูงใจที่จะไปสู่ความสำเร็จ รวมทั้งแรงจูงใจที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลวแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคล ถ้าเดิมเขาประสบความสำเร็จเขาจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าบุคคลที่เคยล้มเหลวมาก่อน

2. โอกาสของความสำเร็จ (probability of success) ถ้างานที่ทำไม่ยากหรือง่ายเกินไป บุคคลจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก แต่ถ้างานที่ทำยากเกินไป เขาจะไม่คิดว่าเขาจะมีโอกาสที่จะสำเร็จหรือล้มเหลว

3. คุณค่าของความสำเร็จ (incentive value of success) บุคคลจะพึงพอใจในความสำเร็จของตนมากยิ่งขึ้น ถ้างานที่ทำสำเร็จนั้นเป็นงานที่ยาก ตรงกันข้ามถ้างานที่เขาทำสำเร็จนั้นเป็นงานง่าย เขาจะไม่เกิดความพึงพอใจ

3. ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ทำการศึกษาและกล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ ดังนี้

แมคเคลลแลนด (สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2525 : 134-135 ; อ้างอิงมาจาก McClelland. 1961 : 207-256) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงว่ามีลักษณะ ดังนี้

1. กล้าเสี่ยงพอควร (moderate risk-tasking) มีการตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยว บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ไม่พอใจที่จะกระทำสิ่งง่าย ๆ ซึ่งไม่ต้องใช้ความสามารถหากแต่เลือกทำสิ่งที่ยากพอเหมาะกับความสามารถของตน และกระทำสิ่งที่ยากได้สำเร็จนั้นทำให้ตนเองพอใจ ส่วนผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มักไม่กล้าเสี่ยงเพราะกลัวไม่สำเร็จหรือไม่ก็เสี่ยงจนเกินไปทั้ง ๆ ที่รู้ว่าจะทำไม่สำเร็จแต่ก็หวังพึ่งโชค

2. ความกระตือรือร้น (energetic) หรือความขยันขันแข็งในการกระทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ไม่ได้ขยันไปทุกกรณี แต่จะเอาใจใส่มานะพากเพียรต่อสิ่งที่ท้าทาย

ช่วยความสามารถของตนเป็นสิ่งที่ต้องใช้สมองขบคิด และจะทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกว่าได้ทำงานสำคัญลุล่วงไป

3. ความรับผิดชอบต่อตนเอง (individual responsibility) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะพยายามทำงานให้สำเร็จเพื่อความพึงพอใจของตนเอง มิใช่จะหวังให้คนอื่นยกย่อง ต้องการปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น ไม่ชอบให้ผู้อื่นมาบงการตนเอง

4. ต้องการทราบผลของการตัดสินใจ (knowledge of result decision) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะติดตามผลการกระทำของตนว่าเป็นอย่างไร ไม่ใช่คาดคะเนว่าเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ และเมื่อทราบผลการตัดสินใจหรือการกระทำแล้วยังพยายามทำให้ดีกว่าเดิมอีก

5. คาดการณ์ล่วงหน้า (anticipation of future possibilities) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นผู้ที่มีแผนการระยะยาว (long-range planning) เพราะเล็งการณ์ไกลกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

6. มีทักษะในการจัดระบบงาน (organizational skill) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานอย่างเป็นระบบ

เซอร์แมน (สุภากรณ์ ภาษาศาสตร์. 2540 : 24-25 ; อ้างอิงมาจาก Herman. 1970 : 354-355) ได้สรุปลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ ดังนี้

1. มีความทะเยอทะยาน
2. มีความหวังอย่างมาก ว่าตนจะประสบผลสำเร็จ ถึงแม้ว่าผลการกระทำของตนจะขึ้นอยู่กับโอกาส
3. มีความพยายามไต่เต้าไปสู่สถานภาพสังคมที่สูงขึ้น
4. มีความอดทนในการทำงานที่ยาก ๆ ได้เป็นเวลานาน
5. เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกขัดจังหวะหรือถูกรบกวน ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะพยายามทำต่อไปจนสำเร็จ
6. มีความรู้สึกที่เวลาเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง และสิ่งต่าง ๆ จะผ่านผ่านไปอย่างรวดเร็ว จึงควรรีบทำสิ่งต่าง ๆ ให้ทันเวลา
7. คำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก
8. ในการเลือกเพื่อนร่วมงาน ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเลือกเพื่อนที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก
9. ต้องการให้ตนเองเป็นที่รู้จักของคนอื่น โดยพยายามทำงานของตนให้ได้ดี
10. พยายามปฏิบัติงานให้ดียิ่งเสมอ

ไวเนอร์ (สุภาภรณ์ อาษาสร้อย. 2540 : 25 ; อ้างอิงมาจาก Weiner. 1972 : 203-215) ได้สรุปลักษณะเด่นของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เปรียบเทียบกับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำไว้ดังนี้

1. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงตั้งใจทำงานดีกว่า อดทนต่อความล้มเหลว ชอบเลือกงานที่มีความสลับซับซ้อนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ
2. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ชอบริเริ่มกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความคิดของตนเองมากกว่า และภูมิใจที่ได้เลือกงานยากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

จากลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ มีความทะเยอทะยาน มีความกระตือรือร้น กล้าเสี่ยง กล้าตัดสินใจ ต้องการทราบผลของการตัดสินใจ มีความรับผิดชอบต่องานตัวเอง รู้จักวางแผนคาดการณ์ล่วงหน้า มีทักษะในการจัดระบบงาน เลือกงานที่ยากและท้าทายความสามารถ ทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุมาตรฐานที่ตั้งไว้ไม่มุง่วงวัล และทำด้วยความตั้งใจจริง

4. การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นการวัดบุคลิกภาพด้านหนึ่ง ซึ่งการวัดบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่วัดได้ยากเมื่อเทียบกับการวัดด้านอื่น ๆ มีนักจิตวิทยาหลายท่าน ได้เสนอวิธีการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้หลายวิธี ดังนี้

แมกเคลลแลนด์ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล. 2544 : 173-174 อ้างอิงมาจาก McClelland. 1961 : 36-62) ใช้วิธีการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีที่เรียกว่า เทคนิคการจินตนาการจากภาพ (projective technique) จากแบบทดสอบ TAT (Thematic Apperception Test) ซึ่ง เฮนรี เอ. เมอร์เรย์ (Henry A. Murray) เป็นผู้สร้างขึ้น แบบทดสอบมีลักษณะเป็นภาพที่เป็นสถานการณ์ที่คลุมเครือ พิมพ์ลงในกระดาษแข็งขนาด 9 x 11 นิ้ว แผ่นละภาพ เป็นภาพขาวดำ จำนวนทั้งหมด 31 แผ่น จำนวนนี้เป็นภาพวาดเหตุการณ์ต่าง ๆ 30 แผ่น และเป็นแผ่นกระดาษเปล่า 1 แผ่น ซึ่งสามารถจัดเป็นชุดได้ 4 ชุด แต่ละชุดประกอบด้วยแผ่นภาพ 20 แผ่น และแต่ละชุดจะมีภาพบางภาพที่ซ้ำกัน สำหรับใช้กับกลุ่มเด็กผู้ชาย กลุ่มเด็กผู้หญิง กลุ่มผู้ชายที่มีอายุมากกว่า 14 ปี และกลุ่มผู้หญิงที่มีอายุมากกว่า 14 ปี ผู้รับการทดสอบจะต้องบรรยายเรื่องราวในภาพแต่ละภาพ โดยกล่าวถึงสถานการณ์ที่แสดงในภาพนั้น เหตุการณ์ก่อนหน้านั้น และเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลัง ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดของบุคคลในภาพนั้นด้วย แบบทดสอบ TAT นี้ใช้ทฤษฎีที่ว่า ในการเรียบเรียงเรื่องราวเกี่ยวกับภาพคลุมเครือซึ่งนำมาเป็นเรื่องราว นั้น บุคคลย่อมเอาจะประสบการณ์ของ

ตนเองมาผูกเป็นเนื้อเรื่องซึ่งบางส่วนของประสบการณ์เป็นการรับสิ่งเร้าในขณะนั้น และบางส่วน เกี่ยวพันการรับรู้ต่าง ๆ ในอดีต ทั้งที่อยู่ในจิตสำนึกและจิตใต้สำนึกในการคิดฝันเหล่านี้ บุคคล ย่อมจะแสดงสภาพจิตใจของตนออกมาทั้งที่อยู่ในจิตสำนึกและจิตใต้สำนึก ตลอดจนวิธีป้องกัน ตนเองและการขัดแย้งต่าง ๆ ของตนด้วย จากลักษณะเช่นนี้ผู้ที่มีความชำนาญเท่านั้นจึงสามารถ ทราบรายละเอียดของบุคลิกภาพที่แสดงออกดังกล่าวได้ ดังนั้นวิธีวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีนี้ ใช้ภาพที่มี

ความหมายคลุมเครือ (ambiguous) แต่มีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องการศึกษาเป็นสิ่งเร้าให้บุคคล เกิดการตอบสนอง โดยให้ผู้เข้ารับการทดสอบตอบคำถามใช้เวลาประมาณ 5 นาทีต่อเรื่อง แล้ว นำเอาสิ่งที่บุคคลตอบสนองไปวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ที่แมคเคลแลนดได้กำหนดไว้

สุพจน์ สิ้นสุวงศ์วัฒน์ (วัฒนา ปลายะเพียนทอง. 2546 : 24 ; อ้างอิงมาจาก สุพจน์ สิ้นสุวงศ์วัฒน์. 2527 : 31) ได้กล่าวว่า การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จัดว่าเป็นการวัดบุคลิกภาพ ด้านหนึ่งซึ่งการวัดบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่วัดยากเมื่อเทียบกับการวัดด้านอื่น ๆ นักจิตวิทยาได้ พยายามสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดบุคลิกภาพนั้น ม.ล. ตูย์ ชุมสาย (สุพจน์ สิ้นสุวงศ์วัฒน์. 2527 : 31 ; อ้างอิงมาจาก ตูย์ ชุมสาย. 2508) ได้กล่าวสรุปไว้ว่ามีอยู่ 5 วิธี คือ

1. วิธีสังเกต การสังเกตเป็นรากฐานของวิทยาศาสตร์ทุกแขนง
2. วิธีการทดสอบ การทดสอบประกอบด้วยข้อความต่าง ๆ หลายข้อสอบ ที่ผู้ทดสอบ ตั้งขึ้นโดยถือเอาปกติวิสัยของคนทั่วไปเป็นมาตรฐาน ซึ่งบางข้อเป็นคำถามเกี่ยวกับความกลัว ความวิตกกังวล ความนิยมลัทธิการเมือง หรือเศรษฐกิจ ความสนใจในสิ่งต่าง ๆ หรือปฏิกิริยาที่ คนทำอยู่เสมอ ๆ เมื่อตกอยู่ในสภาพนั้น ๆ เป็นต้น ผู้ถูกทดสอบต้องร่วมมือร่วมใจกับผู้ทดสอบใน การตอบคำถามต่าง ๆ เพื่อให้การสอบได้ผลตามวัตถุประสงค์
3. การประมาณค่าโดยการเลือกบุคลิกภาพที่เป็นเครื่องเช็ดชู้ให้บุคลิกภาพเด่น สะดุดตา เช่น ความสงบเสงี่ยม แล้วหลาย ๆ คนช่วยกันประมาณค่าว่าบุคลิกภาพของผู้ถูกประมาณค่าอันนั้น ตกอยู่ในขั้นไหน คือมีความสงบเสงี่ยมมากน้อยเพียงใด
4. การวิเคราะห์ตนเอง คือ การประมาณค่าตนเองแบบวิเคราะห์ตนเอง จะเป็นคำถาม ปรนัย จะเป็นประโยชน์ในการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตน
5. การสัมภาษณ์ มีหลักคล้าย ๆ กับการวิเคราะห์ตนเอง ต่างกันที่ว่าผู้สัมภาษณ์มาตั้ง คำถามให้เราคิดตาม เพื่อให้เราวิเคราะห์ตนเอง ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้จดบันทึกและประมาณค่า บุคลิกภาพของเขา ผู้ถูกสัมภาษณ์จะไม่ว่าตัวถูกสอบบุคลิกภาพ

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถทำได้หลาย ๆ วิธี แล้วแต่ความ เหมาะสม สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบ

มาตรวัดเจตคติของลิเคิร์ต ซึ่งสามารถใช้วัดเจตคติได้อย่างกว้างขวางกว่าแบบอื่น ๆ และสามารถวัดเจตคติได้เกือบทุกเรื่อง ยิ่งกว่านั้นมักจะมีค่าความเชื่อมั่นสูงกว่าแบบอื่นอีกด้วย

นิสัยรักการอ่าน

การสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กเป็นสิ่งที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก และการเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ปกครองมีส่วนส่งเสริมให้เด็กเกิดนิสัยรักการอ่านได้เป็นอย่างดี สำหรับการศึกษเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในส่วนที่เกี่ยวกับนิสัยรักการอ่าน ได้ศึกษาขอบเขตของนิสัยรักการอ่านในด้านความหมายของนิสัยรักการอ่าน องค์ประกอบนิสัยรักการอ่าน และวิธีการวัดและประเมิน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความหมายของนิสัยรักการอ่าน

นิสัยรักการอ่านเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่ควรมี ผู้วิจัยได้ศึกษานิสัยรักการอ่านจากนักวิชาการและนักการศึกษาที่ได้ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่านไว้ดังนี้

ทวีศักดิ์ เดชเลิศ (2528 : 7) ได้ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความชอบอ่านหนังสือของบุคคล เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยสม่ำเสมอเป็นประจำ ได้แก่ การใช้เวลาว่าง วิธีการได้นั่งสมาธิมาอ่าน ลักษณะการอ่าน การมีรสนิยมในการอ่าน การใช้บริการห้องสมุด การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน การกำหนดจุดประสงค์ในการอ่าน

ศรียรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2538 : 34) ได้ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่าน หมายถึง การฝึกใฝ่รู้ใฝ่เรียนแต่การอ่านและอ่านจนเคยชิน อ่านเป็นนิสัยแม้บางครั้งมีปัญหาและอุปสรรคต่อการอ่านบ้างก็ไม่ย่อท้อ คนที่มีนิสัยรักการอ่านย่อมอ่านทุกอย่างที่เป็นวัสดุ สำหรับการอ่านไม่ว่าจะเป็นหนังสือ สิ่งพิมพ์อื่น ๆ ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ หรือแม้แต่กระดาษห่อของ อ่านได้ทุกสถานที่ ทุกโอกาส แม้แต่อยู่ในห้องสุขา และไม่ปล่อยเวลาว่างไปกับการทำกิจกรรมอื่นใดนอกเหนือจากการอ่าน

สุกุม เกลยทรัพย์ (2530 : 28-30) ได้ให้ความหมายนิสัยรักการอ่าน หมายถึง ผู้ที่ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ และใช้การอ่านซึ่งเป็นเรื่องของทักษะ ต้องได้รับการฝึกฝนอยู่เป็นประจำจึงทำให้มีความสามารถในการอ่านได้ดี อีกทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับให้ผู้อ่านได้มาซึ่งความรู้และช่วยทำให้

จิตใจมีความสุขและเพลิดเพลิน สามารถพัฒนาเจตคติที่ดีต่อการอ่าน เนื่องจากได้รับประสบการณ์หรือกิจกรรมที่พึงพอใจเกี่ยวกับการอ่าน ย่อมก่อให้เกิดความรู้สึกลงและการแสดงออกที่ดีต่อการอ่าน

พาณี พิทักษ์ (2532 : 19) ได้ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่านว่า หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความชอบอ่านหนังสือ เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นพฤติกรรมที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ

เกสรรงค์ สักกะบุชา (2540 : 7) ได้ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่าน หมายถึง การแสดงออกเกี่ยวกับความสนใจ การชอบอ่าน การมีความพร้อมและพยายามในการอ่าน ได้แก่ การดูหนังสือ การดูรูปภาพจากหนังสือ การอ่านหนังสือเรียน หนังสือสำหรับเด็ก หนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ที่เป็นประโยชน์ รู้จักใช้เวลาว่างเพื่อการอ่านซึ่งแสดงพฤติกรรมดังกล่าวเป็นประจำ โดยสามารถอ่านหนังสือได้ทุกสถานที่และทุกโอกาสตามความเหมาะสม

ศิริพร ทองชุบ (2540 : 26) ได้ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่าน ว่าเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่นในการอ่านหนังสือ ชอบอ่านหนังสือ อ่านจนเคยชิน อ่านจนเป็นนิสัย เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นพฤติกรรมที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ

ดวงพร พวงเพชร (2541 : 14) ได้ให้ความหมายนิสัยรักการอ่าน หมายถึง การแสดงออกถึงการชอบอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ โดยเป็นการอ่านที่กระทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องถึงแม้จะมีอุปสรรคในการอ่านบ้างก็ไม่ย่อท้อ ยังคงอ่านอยู่เช่นเดิม

อวยพร พาณิช (2542 : 41) ได้อธิบายว่า นิสัยรักการอ่าน เป็นความสนใจอ่านอย่างไม่หยุดยั้ง จนเป็นความเคยชินที่จะต้องอ่านหนังสือ ไม่มีความรู้สึกฝืนใจในขณะที่อ่านหนังสือ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 : 86) นิสัยรักการอ่าน คือ การชอบอ่านจนเป็นนิสัย สนใจอ่านตลอดเวลาจนเป็นนิสัย เมื่อมีเวลาว่างจะชอบอ่านมากกว่าทำอย่างอื่น ชอบอ่านหนังสือ หรือวัสดุการอ่านทุกชนิด ทุกประเภท ทั้งที่เป็นหนังสือให้ความบันเทิง และ สารคดี

สรุปได้ว่า นิสัยรักการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความสนใจในการแสวงหาความรู้ต่างๆในการอ่านด้วยความพึงพอใจและมีการปฏิบัติเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

2. องค์ประกอบนิสัยรักการอ่าน

นิสัยรักการอ่านเป็นลักษณะสำคัญประการหนึ่งที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน มีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความเห็นในทัศนะที่ต่าง ๆ กัน ดังนี้

จุฬามาศ สุวรรณโคธ (2519 : 30) ให้ทัศนะว่า นิสัยรักการอ่านเท่ากับรู้วิธีที่จะแก้ปัญหา โดยใช้หนังสือเป็นเครื่องมือ เมื่อเด็กติดนิสัยรักการอ่านแล้วโตขึ้นก็รู้จักค้นคว้าหาอ่านได้ ทั้งยังช่วยให้ชีวิตการทำงานประสบความสำเร็จได้ถูกทาง

มุสตี กุญอินทร์ (2529 : 424 – 464) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า การที่บุคคลจะมีนิสัยรักการอ่านควรมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. อ่านโดยใช้วิจารณญาณ คิดหาเหตุผล ไตร่ตรองเนื้อหาที่อ่าน ความน่าเชื่อถือ จุดประสงค์และเจตนาของผู้เขียน คิดไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล พิจารณาว่าสิ่งใดควรเชื่อหรือไม่ควรเชื่อ และประเมินคุณค่าของเนื้อหาที่อ่าน การอ่านโดยใช้วิจารณญาณช่วยให้ผู้อ่านพัฒนาความคิด และการใช้เหตุผลได้ดี

2. อ่านเพื่อหาความรู้ อ่านหนังสือที่ให้ความรู้ต่าง ๆ อย่างเข้าใจและนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ แสวงหาแหล่งความรู้ จับใจความสำคัญ ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหนังสือ ได้แก่ ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ และสื่อประกอบเนื้อหาในหนังสือ เพื่อให้สามารถอ่านเนื้อหาสาระได้ เข้าใจเป็นอย่างดี

3. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เกิดความสนุกสนาน ซาบซึ้งและได้เพิ่มพูนประสบการณ์ให้กว้างขวาง

วณิ ฐาปนวงศ์สานติ (2531 : 4) กล่าวว่า ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านจะประสบผลสำเร็จได้เร็วกว่าผู้ที่ถูกบังคับให้อ่านหนังสือ การเรียนการสอนในสถานศึกษามีส่วนช่วยให้เด็กรักการอ่านยิ่งขึ้น โดยเด็กต้องสนใจในการอ่าน รู้จักแหล่งการศึกษาจากห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง หรือรู้จักแก้ปัญหาด้วยการอ่านหนังสือ ซึ่งสามารถสร้างนิสัยให้เป็นผู้รักการอ่านและการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองยิ่งขึ้น

ศิริพร ทองชุด้ (2540 : 7 – 9) ให้ทัศนะจากการอ่านว่า นิสัยรักการอ่าน ประกอบด้วย การชอบอ่าน การใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน และการแสวงหาหนังสือหรือสิ่งพิมพ์เพื่อการอ่าน

ดวงพร พวงเพ็ชร (2541 : 14 – 15) กล่าวว่า พฤติกรรมที่บ่งบอกให้ทราบว่า บุคคลมีนิสัยรักการอ่าน เช่น การใช้เวลาว่างโดยการอ่านหนังสือ การซื้อหนังสือมาอ่าน หาโอกาสเพื่อการอ่าน การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้อ่าน การใช้บริการห้องสมุด และการกำหนดจุดประสงค์ในการอ่าน เป็นต้น ซึ่งองค์ประกอบของบุคคลที่มีนิสัยรักการอ่านต้องประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ 4 ประการ คือ

1. การอ่านอย่างสม่ำเสมอ หมายถึง การอ่านทุกครั้งที่มีโอกาส การใช้เวลาว่างในการอ่านและหาโอกาสเพื่อการอ่าน อ่านโดยไม่เลือกสถานที่ ต้องการอ่านโดยไม่มีเวลาจำเป็นมาบังคับ พอใจอ่านอย่างไม่มีที่สิ้นสุด อ่านโดยไม่ต้องรอความอนุเคราะห์ หรือพึ่งพาคนอื่น

2. การอ่านหนังสือหลายประเภท หมายถึง การอ่านหนังสือให้เข้าใจในเรื่องเดิมแต่จากหนังสือหลายเล่ม หรือหลายแหล่ง อ่านเนื้อหาหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นหนังสือเรียน หนังสืออ่านเล่น ข่าวเหตุบ้านการเมือง เรื่องตลกเบาสมอง บันเทิงคดี หรือสารคดี อ่านหลายประเภทของสิ่งพิมพ์ เช่น อ่านจากทั้งหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ หนังสืออ้างอิง หรือไปพลิว เป็นต้น การอ่านประเภทของสิ่งพิมพ์ก็อ่านจากหลายเล่มหรือหลายฉบับ เพื่อจะได้ทราบความคิดหรือเรื่องเดียวกันจากผู้แต่งหลายคน หรือจากผู้แต่งคนเดียวกันที่มีผลงานในเรื่องเดียวกันมากกว่าหนึ่งชิ้น รวมทั้งมีการอ่านจากหลายแหล่ง ไม่ว่าจะเป็นจากห้องสมุด อ่านหนังสือที่มีอยู่ในบ้าน ชื้อจากร้าน หรือแผงหนังสือ

3. การอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ หมายถึง การเลือกอ่านเนื้อหาจากหนังสือที่ให้ความรู้ ความเพลิดเพลิน กล่อมเกล้าจิตใจ พัฒนาอารมณ์ ส่งเสริมประสบการณ์ เช่น ข่าว สารคดี เรื่องตลกเบาสมอง รวมทั้งเลือกไม่อ่านเนื้อหาจากหนังสือที่ไม่มีประโยชน์ รู้จักกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่าน อ่านจับใจความสำคัญได้

4. การเห็นคุณค่าของการอ่าน หมายถึง การรู้ถึงประโยชน์ของการอ่านที่มีต่อการใช้ชีวิตประจำวัน และการแก้ไขปัญหา รู้ว่าสิ่งที่อ่านมีประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่นอย่างไร เช่น อ่านเพื่อได้รับความรู้ อ่านเพื่อความบันเทิงหรือจรรโลงใจ มีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน การรู้จักดูแลหนังสือเพื่อให้อ่านได้นาน นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาใช้ให้เกิดประโยชน์ มีความเชื่อว่าการอ่านหนังสือที่เนื้อหาดีมีคุณค่าจะให้ประโยชน์ เช่น ความรู้ ความบันเทิง คติสอนใจ ส่วนการอ่านหนังสือที่เนื้อหาไม่มีคุณค่าจะให้โทษ เช่น ความอาฆาตพยาบาท ทำให้เกิดความหลงผิด เป็นต้น

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 : 55–58) กล่าวว่า นิสัยรักการอ่าน ต้องเกิดจากความสนใจในการอ่านเป็นสำคัญ และเกิดเจตคติที่ดีต่อการอ่าน เพราะจะเกิดความสุขและได้รับความรู้โดย

ไม่เครียด ทำให้เกิดทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ และข้อมูล ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ

เปลื้อง ณ นคร (2542 : 40) กล่าวว่า การเกิดนิสัยรักการอ่าน ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นมาจากความสนใจ การอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

อุทัย ดุลยเกษม (2543 : 30) กล่าวถึง การเกิดนิสัยรักการอ่านว่า เกิดมาจากการอ่านหนังสือที่ให้ความเพลิดเพลิน สนุกสนาน และได้รับรสสุนทรีย์จากหนังสือมากกว่าเหตุอื่น เพราะยิ่งอ่านก็ยิ่งสนุก ถ้าฝึกให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านต้องให้เด็กได้อ่านหนังสือที่เขาชอบอ่านเป็นประจำ จะทำให้เด็กได้รับความรู้ และความสนุกเพลิดเพลิน

นัคดา นำศรีเจริญสุข (2536 : 76–82) ได้ทำการศึกษาองค์ประกอบความเป็นนักอ่านที่ดีของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 924 คน พบว่า

นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง มีองค์ประกอบด้านการเก็บรวบรวมสาระสำคัญจากการอ่าน มีเจตคติที่ดีในการอ่าน มีความกระตือรือร้นที่จะหาความรู้จากการอ่าน และมีวิจารณญาณในการอ่าน สูงกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ นอกจากนั้นยังพบว่า องค์ประกอบของความเป็นนักอ่านที่ดี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบใหญ่ ๆ คือ

1. เก็บรวบรวมสาระสำคัญของการอ่าน การบันทึก จดจำสาระสำคัญ การตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน กำหนดแนวทางในการเก็บรวบรวมหรือบันทึกเนื้อหาให้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ อ่านทบทวน มีสมาธิในการอ่าน
2. มีเจตคติที่ดีในการอ่าน มีความพอใจ ความสนใจ ความรู้สึกยินดีที่ได้อ่านหนังสือหรือหาหนังสือมาอ่าน เช่น ชื่นหนังสือเมื่อมีโอกาส รู้สึกดีใจเมื่อได้รับหนังสือเป็นของขวัญ
3. มีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้จากการอ่าน การขวนขวายหาหนังสือมาอ่านหาโอกาสเพื่อการอ่าน ใช้เวลาว่างในการอ่าน รู้จักแหล่งสำหรับค้นคว้าหาหนังสือ ไปนิทรรศการหรืองานแสดงหนังสือ
4. มีลักษณะท่าทางที่ถูกต้อง รู้ลักษณะท่าทางการกระทำ หรือการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในการอ่าน วิธีการปฏิบัติที่ทำให้ได้รับประโยชน์จากการอ่านให้มากที่สุด
5. มีวิจารณญาณในการอ่าน มีความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน รู้และเข้าใจในจุดประสงค์ของผู้เขียน สามารถแยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น

จากการศึกษาพอสรุปได้ว่า การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นต่อการมีคุณลักษณะการใฝ่รู้ใฝ่เรียน ซึ่งองค์ประกอบสำคัญของการมีนิสัยรักการอ่าน ประกอบด้วย ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน ความสม่ำเสมอในการอ่าน และเจตคติต่อการอ่าน

3. ลักษณะนิสัยรักการอ่าน

จากการศึกษาองค์ประกอบของนิสัยรักการอ่าน ซึ่งประกอบด้วย ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน ความสม่ำเสมอในการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ได้มีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับลักษณะนิสัยรักการอ่าน และพฤติกรรมบ่งชี้ของลักษณะนิสัยรักการอ่านไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน

คุณลักษณะด้านความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน เป็นคุณลักษณะที่ทำให้บุคคลสามารถดำรง

ชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งมีนักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความหมายและพฤติกรรมบ่งชี้ไว้ในแง่มุมมองต่างกัน ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2541 : 39) กล่าวว่า ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน หมายถึง การเรียนรู้ที่จะแสวงหาความรู้อย่างกว้างขวาง และเพียงพอกับโอกาสที่จะสามารถทำงานได้ และเพื่อจะได้ประโยชน์จากโอกาสทางการศึกษาที่มีให้ตลอดชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (2541 : 6) ได้ให้ความหมาย ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่านว่า เป็นคุณลักษณะทางจิตใจ และพฤติกรรมที่แสดงถึงความกระตือรือร้น สนใจใฝ่ใฝ่คิดค้น แสวงหาความรู้ด้านต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการจำแนก เปรียบเทียบ และวิเคราะห์ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

1. ความกระตือรือร้น
2. ความกล้า ความริเริ่ม และการตัดสินใจ
3. ความเพียรพยายาม มุ่งมั่น ทำให้ดีกว่าเดิมอยู่เสมอ
4. การแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ
5. ความใฝ่ฝันและจินตนาการ
6. ความชอบ ความชื่นชมและเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ

จากการศึกษา สรุปได้ว่า ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ และแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร พฤติกรรมที่แสดงถึงความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน มีดังนี้ คือ

1. เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ
2. แสวงหาแนวคิดและวิธีการใหม่ ๆ
3. หมั่นศึกษาหาความรู้ด้านต่าง ๆ เพิ่มเติม

ความสม่ำเสมอในการอ่าน

ความสม่ำเสมอเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดนิสัยรักการอ่าน ซึ่งมีผู้ให้ทัศนะไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้ ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ (2528 : 7) กล่าวว่า ความสม่ำเสมอในการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นอย่างเป็นประจำทุกวัน

วิฑูรย์ รองศรีเยี่ยม (2528 : 7) กล่าวว่า ความสม่ำเสมอในการอ่าน เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ เป็นประจำทุกวัน

ดวงพร พวงเพ็ชร์ (2541 : 14-15) การอ่านอย่างสม่ำเสมอ หมายถึง การอ่านทุกครั้งที่มีโอกาส การใช้เวลาว่างในการอ่าน และหาโอกาสเพื่อการอ่าน อ่านโดยไม่เลือกเวลาสถานที่ มีความต้องการอ่านเองโดยไม่จำเป็นต้องบังคับ มีความรู้สึกพอใจที่จะอ่านอย่างไม่มีที่สิ้นสุด อ่านโดยไม่ต้องรอความอนุเคราะห์ หรือพึ่งพาคนอื่น

ชนิสรา คชาทอง (2543 : 7) ให้ความหมายสม่ำเสมอในการอ่านว่า การแสดงพฤติกรรม การอ่านอย่างเป็นประจำ

จากการศึกษา สรุปได้ว่า ความสม่ำเสมอในการอ่าน หมายถึง ความถี่ที่แสดงพฤติกรรมในการอ่าน พฤติกรรมที่แสดงออกถึง ความสม่ำเสมอในการอ่าน คือ การอ่านเป็นประจำ

เจตคติต่อการอ่าน

เจตคติต่อการอ่านเป็นความรู้สึกของคนที่มีต่อการอ่าน ซึ่งเกิดจากการรับรู้สิ่งนั้นจนทำให้เกิดความรู้สึกตั้งแต่ขั้นต้น ๆ จนถึงขั้นสูง ๆ คือ เกิดความสนใจ ความซาบซึ้งพอใจ และเจตคติต่อการอ่าน มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

พร้อมพรรณ อุดมสิน (จิตรกรรณ์ ค้วงจุมพล. 2543 : 32 ; อ้างอิงมาจาก พร้อมพรรณ อุดมสิน. 2538 : 84) กล่าวว่า เจตคติ เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดภายหลังจากมีประสบการณ์ในสิ่งนั้น และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่จะสนองต่อสิ่งเร้าไปทางใดทางหนึ่งหรือในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น การแสดงออกในลักษณะพึงพอใจ เห็นด้วยหรือชอบสิ่งนั้น สนับสนุนสิ่งนั้น ๆ อีกลักษณะหนึ่ง คือ แสดงออกในทางไม่พึงพอใจ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย ไม่สนับสนุนสิ่งนั้น ๆ

ก่อ สวัสดิ์พานิช (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. 2525 : 63) ได้กล่าวถึงลักษณะนิสัยการอ่านที่ดีไว้ 5 ประการ คือ

1. มีนิสัยช่างถาม เช่น เรื่องที่อ่านนี้เป็นจริงหรือไม่ ความคิดใหม่ ๆ ในเรื่องนี่คืออะไร เรื่องนี้แก้ปัญหาอะไรบ้าง
2. มีนิสัยสร้างภาพพจน์ขึ้นในใจ เช่น กลับตามีรูปภาพที่เกิดขึ้นตามเนื้อเรื่องที่ได้อ่านมา หรือเขียนแผนภาพเพื่อประกอบการคิด
3. มีนิสัยต่อเติมใจความที่บกพร่อง เช่น เรื่องที่อ่านเป็นเรื่องที่ผ่านมาแล้ว และมีบางตอนที่ผู้แต่งกล่าวไม่ละเอียด ก็ให้อาประสบการณ์ของตนต่อเติมเข้าไปให้สมบูรณ์
4. มีนิสัยบันทึกข้อความที่สำคัญไว้ เช่น บันทึกข้อความที่สำคัญ ทำโครงการเรื่องคร่าว ๆ ที่อ่าน และจดจำคำที่ดีเป็นคติไว้

5. มีนิสัยทดสอบคุณค่าของสิ่งที่ตนอ่าน เช่น เรื่องที่อ่านนี้ดีแค่ไหน แก้ปัญหาที่ผู้อ่านตั้งไว้หรือไม่ และข้อบกพร่องของเรื่องนี้คืออะไร

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์และคนอื่น ๆ (ดวงเดือน สีหราช, 2538 : 14-15) ได้เสนอแนวทางการสร้างนิสัยรักการอ่านให้นักเรียน ไว้ดังนี้ วิธีส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านหนังสือนั้น เริ่มจากการชักจูงและแนะนำให้อ่านด้วยวิธีการที่เหมาะสม และได้รับประโยชน์จากการอ่านอย่างเต็มที่ ดังนั้น จึงควรรหาหนังสือไว้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กเลือกอ่านได้ตามความสนใจของตนเอง ขั้นตอนในการส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านหนังสือ มีดังนี้

1. จัดหาหนังสือที่ดีและเหมาะสมสำหรับเด็กให้มากที่สุด
2. จัดมุมหนังสือให้อ่าน เมื่อเด็กทำงานเสร็จก็จะมีเวลาสามารถหาอ่านได้
3. ชักชวน ชักนำไปให้อ่าน โดยวิธีการแสดงหนังสือใหม่ที่ น่าสนใจ เล่าเรื่อง บางตอนที่ ดี ๆ สนุก ๆ ล่อใจให้เด็กหาอ่านเอง
4. ให้เด็กเลือกอ่านโดยเสรี ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาว่า เด็กแต่ละเพศ แต่ละวัยย่อมมีความชอบหรือความไม่ชอบต่างกัน
5. ครูหรือผู้ปกครองต้องติดตามดูแลการอ่านของเด็ก ให้คำแนะนำเมื่อเด็กเกิดปัญหาในการอ่าน
6. มอบหมายงานให้ทำ เช่น กำหนดให้เล่านิทาน หานิทานมาเล่าสู่กันฟัง ให้จัดทำเรื่องย่อ แจกปิดประกาศ มีการบันทึกผลงานจากการอ่านต่าง ๆ ไว้
7. ชี้ให้เห็นประโยชน์ เน้นถึงรสไพเราะในการเรียนวรรณคดีตอนที่เด่น ยกคำพังเพย สุภาษิต หรือคติเตือนใจให้เด็กคิดหาเหตุผล หานิทานมาประกอบ
8. ประสานกับผู้ปกครองที่บ้าน เกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่าน แนะนำให้ผู้ปกครองหาหนังสือให้เด็กอ่าน ขอความร่วมมือในการให้โอกาสเด็กได้มีเวลาอ่าน หมั่นเยี่ยมเยียนแสดงความสนใจ

จากการศึกษา สรุปได้ว่าเจตคติต่อการอ่าน มีพฤติกรรมที่แสดงออก คือ ความรู้สึกต่อการแสวงหาความรู้ในการอ่าน และการใช้เวลาว่างค้นคว้าหาความรู้

4. การวัดนิสัยรักการอ่าน

นิสัยรักการอ่านเป็นพฤติกรรมด้านจิตพิสัยซึ่งเป็นพฤติกรรมภายในไม่สามารถวัดได้โดยตรง จึงจำเป็นต้องใช้เครื่องมือวัดที่เหมาะสม และสามารถวัดนิสัยรักการอ่านได้ นักวัดผลและนักจิตวิทยาหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

สมบุรณ์ ชิตพงษ์ (2535 : 441) กล่าวถึงวิธีการวัดและเครื่องมือที่ใช้วัดลักษณะด้านจิตพิสัยว่า โดยทั่วไปแล้วเทคนิคการวัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัยมี 3 วิธีการใหญ่ ๆ คือ

1. การให้บุคคลบอกเรื่องราวให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง
 - 1.1 การรายงานตนเอง (self-report) ซึ่งบันทึกข้อมูลโดยวิธี
 - 1.1.1 แบบสำรวจรายการ (check-list)
 - 1.1.2 มาตรฐานประมาณค่า (rating scale)
 - 1.1.3 แบบสอบถามปลายเปิด (open - ended questions)
 - 1.1.4 แบบสอบถามปลายปิด (closed – item questions)
 - 1.1.5 เทคนิคนัยจำแนกของออสกู๊ด (semantic differential)
 - 1.2 เทคนิคการฉายออก (projective techniques)
 - 1.3 แบบทดสอบสถานการณ์ (situational test)
 - 1.4 การเปรียบเทียบรายคู่ (paired comparisons)
 - 1.5 สัมภาษณ์
 - 1.6 อภิปรายกลุ่ม
2. ให้คนอื่นบอกเรื่องราวเกี่ยวกับตัวบุคคลที่เราจะวัด
 - 2.1 สังคมมิติ
 - 2.2 สัมภาษณ์คนที่รู้จักบุคคลที่เราจะวัด
 - 2.3 ให้ผู้อื่นตอบแบบสอบถาม รายงานพฤติกรรมของบุคคลที่เราจะวัด
3. สังเกต
 - 3.1 สังเกตในสถานการณ์เฉพาะที่ควบคุม
 - 3.2 สังเกตในสถานการณ์ทั่วไป

ภัทรา นิกมานนท์ (2540 : 153-154) กล่าวว่า พฤติกรรมด้านจิตพิสัยเป็นพฤติกรรมภายใน แต่สามารถสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก ในการวัดต้องใช้เครื่องมือซึ่งเป็นสถานการณ์หรือแบบทดสอบไปกระตุ้นให้ผู้ถูกวัดแสดงพฤติกรรมออกมา เครื่องมือวัดด้านจิตพิสัยมีหลายประเภทและที่นิยมใช้กันมาก ได้แก่ มาตรฐานประมาณค่า แบบสำรวจรายการ แบบวัดเชิงสถานการณ์ และการสังเกต

จากการศึกษาเกี่ยวกับการวัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัย มีเครื่องมือวัดหลายชนิดที่สามารถนำมาใช้ในการวัด ในการวัดนิสัยรักการอ่านของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือวัดเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบมาตรวัดเจตคติของลิเคิร์ต เพราะค่าที่วัดได้มักจะมีความเชื่อมั่นสูงกว่าแบบอื่น

การอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือผู้ปกครองมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียน ประสบความสำเร็จในชีวิตและเป็นตัวบ่งชี้ถึงบุคลิกภาพและพฤติกรรมของผู้เรียน ในการนำเสนอ เอกสารที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูจะนำเสนอในส่วนของ ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู ประเภทของ การอบรมเลี้ยงดู ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู

มีนักการศึกษาหลายท่าน ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูไว้ในทัศนะที่ต่างกัน ดังนี้
 เกรก (อัจฉรา สุขารมณ 2528 : 61 อ้างอิงมาจาก Crag ,Grace.,1979 : 91) ได้ให้ ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง กระบวนการที่บุคคลได้เรียนรู้ในการพัฒนา ทักษะคติ ความเชื่อ ค่านิยม ความรู้และความหวังของสังคม ตลอดจนการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาท ของตนในสังคมนั้น ๆ ด้วย

ไรท์ (อรัญญา กาญจนา 2546 : 31 อ้างอิงมาจาก Wright, 1981: 39) ได้ให้ความหมายของ การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีต่อเด็กใน 4 ด้าน คือ การ ควบคุม การเป็นแบบอย่างแก่เด็ก การให้รางวัล และการลงโทษ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2520 : 21) ได้ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่บิดา มารดา หรือผู้ดูแลเด็กปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่ผู้เลี้ยงดูกับเด็กมีการติดต่อเกี่ยวของกัน อันเป็นทางให้ผู้เลี้ยงดูสามารถให้รางวัลหรือลงโทษการกระทำต่าง ๆ ของเด็กได้ และเด็กยังมี โอกาสสังเกตและเลียนแบบการกระทำต่าง ๆ ของผู้เลี้ยงดูอีกด้วย

เพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม (2536 : 19) ได้กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดู จัดเป็นวิธีการ กล่อมเกลานุคนุค ซึ่งมีการให้รางวัลและการลงโทษเป็นประเด็นสำคัญในการกล่อมเกลานุคนุคให้มี ลักษณะตามที่สังคมต้องการ

อุไรวรรณ คณิงสุขเกษมและคณะ (2540 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูเป็น กระบวนการต่อเนื่องตลอดวัยเด็ก และการเลี้ยงดูของพ่อแม่จะมีผลบางประการต่อพฤติกรรม การแสดงออกของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ส่วนหนึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเลี้ยงดูของพ่อแม่ในสถาบัน ครอบครัว อันเป็นสถาบันแรกสุดทางสังคมที่เด็กเป็นสมาชิก ผลการเลี้ยงดูและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กได้รับในระยะต้นของชีวิตจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการวางรากฐานชีวิตของเด็กต่อไป

การเลี้ยงดูเด็กให้มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้เด็กเติบโตมาเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ สืบไปในอนาคต

สมคิด อิศระวัฒน์ (2542 : 10) ได้ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง กระบวนการในการพัฒนาทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยมของบุคคลในสังคม เป็นเรื่องของการถ่ายทอดความคิด ความเชื่อและวิธีการปฏิบัติซึ่งแต่ละบุคคลได้เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมและจากการอบรมการถ่ายทอดวัฒนธรรม

จากการศึกษาเอกสารสรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อกันทั้งทางวาจาและกริยาท่าทาง ในลักษณะของการอบรมสั่งสอน เอาใจใส่ดูแล ชี้นะให้รางวัลและลงโทษ

2. ประเภทของการอบรมเลี้ยงดู

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงประเภทของการอบรมเลี้ยงดูไว้หลายรูปแบบ ในลักษณะต่าง ๆ กัน ดังนี้

เซอร์ลอค (Hurlock, 1984 : 402-403) ได้แบ่งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเป็น 3 แบบ ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกดขี่ (autocratic rearing) หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่ามีอำนาจก้าวท้าวเรื่องส่วนตัวของตน ยับยั้งก้าวร้าวทำให้บุตรรู้สึกผิดเมื่อแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ถูกบังคับให้ทำตามต้องการของบิดามารดา บิดามารดาใช้คำพูดให้ตนเองรู้สึกอับอาย

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (democratic rearing) หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าตนเองได้รับการตามใจต่อตนเองอย่างยุติธรรม บิดามารดาไม่อดทนไม่ตามใจจนเกินไปและเข้มงวดกดขี่จนเกินไป ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของบุตร ให้ความร่วมมือตามโอกาสอันควร

3. การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (laissez - faire rearing) หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าตนเองได้รับการตามใจและไม่ได้รับการเอาใจใส่ คำแนะนำ ช่วยเหลือ จากบิดามารดาเท่าที่ควร

โรเจอร์ (Rogers, 1972) ได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูเป็น 3 แบบ ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ให้ความรัก ความอบอุ่นมีเหตุผล ยอมรับความคิดเห็นและความสามารถของลูก ให้ลูกมีส่วนร่วมรับรู้ในกิจกรรมบางอย่าง และให้ความร่วมมือกับลูกตามโอกาสอันควร การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ทำให้เด็ก

รู้สึกว่าคุณเองได้รับความยุติธรรม

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งหรือปฏิเสธ หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ไม่ให้ความเอาใจใส่ดูแล ไม่ให้การสนับสนุนหรือคำแนะนำใด ๆ พ่อแม่จะปล่อยให้ลูก ๆ ทำอะไรได้ตามใจชอบ เด็กมักมีความรู้สึกว่าคุณเองไม่ได้รับความอบอุ่นจากแม่เท่าที่ควร

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองเกินไป หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ทะนุถนอมลูก ไม่ยอมให้ลูกตัดสินใจหรือลงมือทำอะไรด้วยตัวเอง พ่อแม่จะเป็นผู้ทำให้โดยตลอด ทำให้เด็กไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่รู้จักคิด ไม่รู้จักตัดสินใจและมีความรู้สึกว่าคุณเองเป็นเด็กอยู่เสมอ

แอลเดอร์ (อรวรรณ พานิชปฐมพงศ์, 2542 : 25 ; อ้างอิงจาก Elder, 150 – 155) ได้อธิบายถึงลักษณะของการเป็นพ่อแม่ในรูปแบบต่าง ๆ ไว้ 7 แบบ ซึ่งมีตั้งแต่เคร่งครัดมากที่สุดไปจนถึงที่ปล่อยปละละเลยมากที่สุดไว้ ดังนี้

1. แบบเผด็จการ (autocratic) ผู้เป็นพ่อแม่ คือ อำนาจทุกอย่างซึ่งลูกที่อยู่ในปกครอง ไม่มีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นในเรื่องใด ๆ เลยและยังไม่มีโอกาสได้ตัดสินใจใด ๆ แม้แต่ในเรื่องส่วนตัว

2. แบบอำนาจนิยม (authoritarian) เด็กวัยรุ่นอาจแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะได้บ้าง แต่การตัดสินใจครั้งสุดท้ายขึ้นอยู่กับพ่อแม่

3. แบบประชาธิปไตย (democratic) มีการศึกษาและถกเถียงอย่างอิสระระหว่างพ่อแม่กับลูก ๆ ซึ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมของลูก ๆ และลูกอาจตัดสินใจบางอย่างได้ แต่การตัดสินใจจะต้องขึ้นกับความเห็นชอบของพ่อแม่ด้วย ซึ่งก็หมายความว่าพ่อแม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจของลูก

4. แบบเสมอภาค (equalitarian) ในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมของลูก การตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ พ่อแม่ลูกมีความเสมอภาคกันที่จะแชร์ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

5. แบบตามใจ (permissive) การตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ของลูก ลูกสามารถที่จะตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ แต่คำแนะนำของพ่อแม่ก็ยังคงได้รับความเคารพเชื่อฟังอยู่มาก

6. แบบปล่อยตามสบาย (laissez – faire) ลูกสามารถทำอะไรก็ได้อย่างอิสระเสรีโดยไม่จำเป็นต้องฟังคำแนะนำจากพ่อแม่หรือไม่ ลูกมีอำนาจในการตัดสินใจทุกอย่างด้วยตนเองที่เกี่ยวข้องกับตัวของเขา ซึ่งพ่อแม่จะไม่มาเกี่ยวข้องด้วย

7. แบบปล่อยปละละเลย (ignoring) พ่อแม่ไม่สนใจว่าลูกจะทำอะไรอย่างไร หรือมีความสนใจน้อยมาก ไม่สนใจพยายามชักจูงพฤติกรรมของลูกเลย

มัชฌิมนิกาย (2514 : 22) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูไว้ดังนี้

1. แบบประชาธิปไตย (democratic) คือ พ่อแม่รับผิดชอบร่วมกันในการเลี้ยงดูบุตรและภาระอื่นของครอบครัว การตัดสินใจใด ๆ ในครอบครัวเกิดขึ้นจากการตกลงเห็นชอบของสมาชิกทุกคน บุตรมีโอกาสใช้ความสามารถอย่างเต็มที่และรับผิดชอบในกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัว มีโอกาสหัดคิดริเริ่มและตัดสินใจจากเรื่องเล็กๆ ไปหาเรื่องใหญ่ และจะสร้างเป็นนิสัยต่อไป รู้จักคิดริเริ่มและแสดงความคิดเห็น มีความเชื่อมั่นในตนเอง พึ่งตนเอง

2. แบบอิตาเลียน (authoritarian) คือ พ่อแม่มีอำนาจสิทธิขาดในการกิจทุกประการในครอบครัว เป็นผู้ตั้งจุดมุ่งหมายและกฎเกณฑ์ทุกอย่าง บุตรเป็นเพียงผู้ปฏิบัติตาม สัมพันธภาพระหว่างพ่อแม่และบุตรในครอบครัวที่มีบรรยากาศแบบนี้จะห่างเหิน บุตรจะรู้สึกขาดความอบอุ่นและมั่นคงปลอดภัย การปฏิบัติตามคำสั่งพ่อแม่เป็นประจำทำให้ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่เชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น

3. แบบปล่อยตามใจ (laissez – faire) คือ พ่อแม่มักใช้อารมณ์กับบุตรมากกว่าเหตุผล บุตรจะรู้สึกขาดความรัก และมักมองโลกในแง่ร้าย ไม่ไว้วางใจผู้อื่น ไม่เชื่อความยุติธรรมและไม่มีโอกาสได้เรียนรู้หรือรับการฝึกฝนให้มีคุณธรรมความดีต่าง ๆ ขาดระเบียบวินัย ขาดแรงจูงใจ ไร้สัมฤทธิ์ ไม่มีความขยันขันแข็งและไม่มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

จรรยา สุวรรณ และคณะ (2521) สรุปว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กของพ่อแม่คนไทยนั้นมีอยู่ 3 แบบ ดังนี้

1. แบบให้ความรัก คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความอบอุ่นเป็นกันเองและยกย่องเด็กให้รางวัลเด็กด้วยการให้ความรักและตามใจเด็กพอสมควร มักพบในครอบครัวที่พ่อแม่อยู่ด้วยกัน

2. แบบลงโทษ คือ การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ใช้การลงโทษเด็ก เมื่อเด็กทำผิดด้วยการดูค่าหรือเขียนตีตามแต่ลักษณะของความผิดและมักพบมากในครอบครัวถึงแก่กรรมหรือแยกกันอยู่

3. แบบเรียกร้องจากเด็ก เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่คาดหวังว่าลูกของตนจะต้องเป็นไปตามที่ตนคาดหวังไว้ พ่อแม่จะเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมต่าง ๆ ให้ลูกทุกอย่าง ซึ่งจะพบในครอบครัวคนไทยทั่วไป

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม (2520 : 1-15) แบ่งลักษณะการอบรมเลี้ยงดูโดยให้รายละเอียดเพิ่มเติมเป็น 4 แบบ คือ

1. แบบรักสนับสนุน คือ การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่แสดงความรักต่อลูกอย่างเปิดเผย ยอมให้ลูกมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัว และมีความเข้าใจความรู้สึกของลูกอย่างดี

2. แบบควบคุม คือ การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่คอยควบคุมบังคับ และลงโทษลูกเมื่อกระทำในสิ่งที่ตนไม่ต้องการ

3. แบบใช้เหตุผล คือ การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่แจกแจงเหตุผลต่าง ๆ แก่เด็กในการสนับสนุนให้เด็กกระทำหรือห้ามปรามมิให้เด็กกระทำสิ่งใด

4. แบบลงโทษทางจิต เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่ใช้การว่ากล่าวตักเตือนเด็กด้วยวาจาเมื่อเด็กทำผิดหรือใช้วิธีว่าจะไม่รัก และตัดสิทธิ์บางอย่างที่เด็กเคยมีตามปกติ

ออร์พินซ์ ชูชม (2527 : 5-6) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูตามพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กในแง่ของการพัฒนาบุคลิกภาพเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีอาจแยกการพัฒนาการด้านใดด้านหนึ่งออกจากด้านอื่น ๆ ได้ ซึ่งได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูที่เน้นการพัฒนาต่าง ๆ ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูที่เน้นการพัฒนาด้านร่างกาย หมายถึง การที่ผู้ใหญ่ในครอบครัว ส่งเสริมความเจริญเติบโต ความแข็งแรงของร่างกาย ด้วยการฝึกให้เด็กรู้จักรักษาความสะอาดของอวัยวะต่าง ๆ ตลอดจนเสื้อผ้าและเครื่องใช้ส่วนตัว รู้จักปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างมีสุขนิสัยที่ดี ฝึกให้เด็กได้เล่นออกกำลังกายเพื่อบริหารกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และพักผ่อนอย่างเพียงพอและถูกวิธี

2. การอบรมเลี้ยงดูที่เน้นการพัฒนาด้านอารมณ์สังคม หมายถึง การที่ผู้ใหญ่ฝึกให้เด็ก รู้จักปฏิบัติตนต่อหมู่คณะ รู้จักช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นตามความสามารถ รู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่นในสถานการณ์ทั้งการเล่นและการทำงาน ตลอดจนการอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักการรับและการให้ รู้จักปฏิบัติตามมารยาททางสังคมง่าย ๆ เช่น สวัสดี ขอโทษ ขอบคุณ และให้กล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง

3. การอบรมเลี้ยงดูที่เน้นพัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง การที่ผู้ใหญ่ส่งเสริมให้เด็ก มีเชาว์ ไหวพริบ เฉลียวฉลาด ฝึกให้เด็กรู้จักความหมายของคำและช่วยให้เด็กรู้จักใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องตามวัย ให้ความสนใจฟังความคิดเห็น ตลอดจนปัญหาหรือความสงสัยของเด็ก ตอบคำถามหรือแนะนำให้เด็กเข้าใจได้ถูกต้องตามเหตุและผลอย่างง่าย ๆ สอนให้เด็กรู้จักระมัดระวังตัวจากสิ่งที่เป็นอันตรายในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงตามความเหมาะสม ส่งเสริมให้เด็กได้ดูรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ จัดหาสื่ออุปกรณ์ที่จะช่วยให้เด็กได้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเปิดโอกาสให้เด็กได้ทดลองใช้จริง

4. การอบรมเลี้ยงดูที่เน้นการพัฒนาจริยธรรม หมายถึง การที่บิดามารดาปลูกฝังให้เด็ก มีจิตใจเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ตัว ซื่อสัตย์ มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวที เคารพผู้ใหญ่และรู้จักเกรงใจ ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนา ฝึกให้เด็กนิยมการทำความดีโดยการให้ประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

กรมวิชาการ (2529 : 16-23) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ซึ่งควรส่งเสริมพัฒนาการของบุตรในทุก ๆ ด้าน คือ

1. การส่งเสริมพัฒนาการทางกาย เด็กจะมีพัฒนาการทางกายที่ดี ต้องเน้นในเรื่องของอาหาร ทักษะการใช้ของวิยะ และสุขภาพอนามัย
2. การส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ อารมณ์ในปัจจุบันของเด็กเกี่ยวข้องกับมาจากระสับการรณัทางอารมณ์ที่เด็กได้รับจากทางบ้านในวัยต้นๆ ทักษะคดิที่เด็กมีต่อผู้อื่น ความสามารถที่จะขจัดความคับข้องใจและความเครียดที่เกิดขึ้น ย่อมขึ้นอยู่กับประสการณัทางอารมณ์ที่เด็กได้รับการปลูกฝงมาจากบ้าน ควรจะให้เด็กมีความสัมพันธ์อบอุ่นกับครอบครัว
3. ส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม วิธีที่พ่อแม่ช่วยปรับปรุงการเข้าสังคมของลูก ช่วยให้ลูกมีพัฒนาการทางสังคม มีอยู่หลายวิธี คือ
 - 3.1 สร้างบรรยากาศเป็นกันเองกับเด็ก
 - 3.2 เอาใจใส่และพยายามเข้าใจความต้องการและความสามารถของเด็ก
 - 3.3 ฝึกให้เชื่อมั่นในตนเองและรู้จักแพ้ชนะ
4. ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา พัฒนาการทางสติปัญญาเป็นผลมาจากการเรียนรู้ นับตั้งแต่เกิด เด็กจะเรียนรู้ตลอดเวลา จากการฟัง การเห็นและการปฏิบัติ โดยเรียนจากพ่อแม่และสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู สรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาของเด็ก ซึ่งเป็นหน้าที่ของพ่อแม่ผู้ปกครองที่ควรเอาใจใส่ดูแลทั้งพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาของเด็ก เพื่อให้เด็กเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ เป็นคนดีของสังคมต่อไป

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่ครูต้องตระหนัก ซึ่งการจัดการเรียนการสอนที่ดีมีประสิทธิภาพมีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ในการนำเสนอเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน จะนำเสนอในส่วนของความหมาย ทฤษฎีการจัดการเรียนการสอน หลักการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการใช้สื่อการเรียนการสอน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญ ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามแนวทางที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

กรมวิชาการ (2525 : 71) กล่าวว่าไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง วิธีสอนหรือเทคนิคในการสอน ซึ่งกิจกรรมการสอนและวิธีสอนมีหลายแบบ หลายประเภท

เอกชัย กี่สุขพันธุ์ (2527 : 156-157) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามหลักสูตรหรือโปรแกรมการศึกษา ซึ่งได้แก่ การจัดตารางสอน การจัดครูประจำวิชา การสอนของครู

นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ (2530 : 101) กล่าวว่า การสอนเป็นการจัดสถานการณ์ สภาพการณ์หรือกิจกรรมเพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 1) กล่าวว่าไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะตามที่หลักสูตรต้องการ เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ ความคิด มีคุณธรรม โดยแยกกิจกรรมออกเป็นสองส่วน คือ การเรียนเป็นกิจกรรมที่นักเรียนกระทำ ส่วนการสอนเป็นกิจกรรมที่ครูกระทำ ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วกิจกรรมทั้งสองอย่างได้ทำไปพร้อม ๆ กัน

สุพิน บุญชูวงศ์ (2538 : 35) ให้ความหมายไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมที่นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วม และทำให้นักเรียนได้บรรลุตามจุดหมายที่ต้องการ กิจกรรมการเรียนเป็นการออกแบบในการจัดประสบการณ์ เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและมีความเข้าใจต่อการเรียนเรื่องนั้น ๆ

อารีย์ เกื้อกุล (2538 : 32) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกระบวนการซึ่งครูและนักเรียนร่วมกันสร้างทางการเรียนรู้และรวมถึงการสร้างค่านิยม ความเชื่อต่าง ๆ ในอันที่จะช่วยให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เป็นกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ

กูด (Good. 1959 : 532) กล่าวว่าไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกรรมวิธีในการจัดกิจกรรม วัสดุ และแนวทางที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ทั้งการศึกษาในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

ไวลด์ (ชาติรี ไพรินทร์ 2537 : 46 อ้างอิงมาจาก Wiles. 1975) ได้ให้ความหมายของการสอนไว้ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. การสอน คือ การชี้แนะ การช่วยเหลือ แนะนำ จัดหาวัสดุ และส่งเสริมให้ทำสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้เรียนอยาก رؤ้อยากเห็น

2. การสอน คือ การให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ โดยที่ผู้สอนเป็นผู้รวบรวมความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ตามความเป็นจริงให้ง่ายและน่าสนใจ เพื่อสะดวกแก่การที่ผู้เรียนจะได้เข้าใจและรับไว้ได้

3. การสอน คือ การที่ผู้สอนทำงานร่วมกับผู้เรียน โดยวิธีสอนแบบต่าง ๆ และกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเจริญงอกงามและพัฒนาการในทางที่พึงปรารถนาตรงกับจุดประสงค์ของการศึกษา

จากการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรมการสอนและวิธีการสอนที่ครูจัดให้กับผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ทฤษฎีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

มีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอทฤษฎีที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ไว้ดังนี้

ทฤษฎีการสอนของบรูเนอร์ (Bruner)

พรณี ช. เจนจิต (2538 : 205-207) ได้กล่าวถึงทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนของบรูเนอร์ ซึ่งมีหลักการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยสรุป คือ การเน้นความสำคัญของผู้เรียนว่าจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีบทบาท ได้คิดค้นกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง (active) ดังนั้น จึงมีการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ด้วยวิธีค้นพบ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น จะต้องคำนึงถึงทฤษฎีความรู้ ความเข้าใจ และทฤษฎีการสอน การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดยที่เน้นให้เห็นว่าพัฒนาการทางความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนเป็นได้ด้วยดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับ การจัดสิ่งแวดล้อมของครู และครูต้องช่วยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รับเนื้อหาสาระซึ่งทำให้พัฒนาความรู้ใหม่

ทฤษฎีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของ โรเจอร์ (Rogers)

พรรณิ ช. เจนจิต (2538 : 441) ได้กล่าวถึงทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนของ โรเจอร์ (Rogers) ซึ่งมีหลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะของ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ไว้ดังนี้ คือ ลักษณะที่สำคัญของครูที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อ มีศรัทธาในความเป็นคนของคน การที่เชื่อและไว้วางใจในความสามารถของบุคคล จะช่วยให้บุคคลนั้น ๆ พัฒนาศักยภาพของตนเอง ดังนั้น จึงควรเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกวิธีการที่จะเรียนเอง นอกจากนั้นครูจะต้องมีลักษณะจริงใจ เป็นคนตรง ไม่เสแสร้งในการสร้างสัมพันธภาพ จะต้องเป็นตัวของตัวเองอย่างจริง ๆ มิใช่เป็นการแสดงบทบาท ครูอาจจะโกรธ อาจจะไม่พอใจก็สามารถแสดงได้ สิ่งสำคัญคือ ครูจะต้องพยายามสื่อให้เด็กได้รับทราบถึงความรู้สึกนึกคิดที่ดีที่ครูมีต่อเด็กให้ได้ ให้เกียรตินักเรียนทั้งในแง่ของความรู้สึก และความคิดเห็น สามารถเข้าใจ ปฏิกริยาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากภายในตัวเด็ก ตลอดจนการที่ตระหนักถึงกระบวนการของการศึกษา อันพึงมีต่อตัวเด็ก

ทฤษฎีการจัดการเรียนการสอนของคอมบ์ (Combs)

พรรณิ ช. เจนจิต (2538 : 442 - 444) ได้กล่าวถึงทฤษฎีของคอมบ์ (Combs) เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไว้ว่า การช่วยให้เด็กพัฒนาความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองในทางบวก งานของครู คือ การอำนวยความสะดวกให้กับเด็ก กระตุ้นให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ เป็นผู้ร่วมคิด และเป็นเพื่อนกับเด็ก คอมบ์ (Combs) ได้เสนอลักษณะที่ดีของครู คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ดี เป็นผู้ที่มีความไวต่อความรู้สึกของนักเรียนและเพื่อนร่วมงาน มีความศรัทธาและเชื่อว่าเด็กทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนได้ เป็นผู้ที่มีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองในทางบวก ซึ่งจะนำไปสู่ความรู้สึกนึกคิดในทางบวกให้กับผู้อื่นด้วย มีความเชื่อว่าสามารถช่วยเหลือเด็กทุกคนให้ทำดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ และรู้จักนำแนวความคิดจากหลาย ๆ ทฤษฎีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีข้างต้นดังกล่าว สรุปได้ว่า ครูจะต้องเป็นผู้ที่มองเห็นคุณค่าของความเป็นคน เข้าใจความรู้สึกและอารมณ์ เชื่อและไว้วางใจในความสามารถของผู้เรียน มีความจริงใจ ให้ความอบอุ่น เป็นกัลยาณมิตร เป็นผู้ร่วมคิด เป็นเพื่อนร่วมงานของผู้เรียน และเป้าหมายสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น มุ่งในด้านเจตคติ (affective domain)

ควบคู่ไปกับด้านสติปัญญา (cognitive domain)

3. หลักการและลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มี นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไว้ดังนี้ กรมวิชาการ (2534 : 3-4) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดทักษะ ในกระบวนการต่าง ๆ เพื่อที่จะนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิต จะต้องสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง จนเกิดทักษะและเกิดความชื่นชมที่ได้ปฏิบัติ กระบวนการต่าง ๆ ที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้น เช่น กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการฝึกทักษะ กระบวนการ จัดการ และกระบวนการกลุ่ม เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ทักษะและกระบวนการต่าง ๆ ดังกล่าว ครูจำเป็นต้องเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนมาเป็นการสอนที่ฝึกให้ผู้เรียนมีนิสัยในการใช้ทักษะกระบวนการ ซึ่งมีแก่นขั้นตอน คือ ตระหนักใน ปัญหาและความจำเป็น คิดวิเคราะห์วิจารณ์ สร้างทางเลือกอย่างหลากหลาย ประเมินและเลือก ทางเลือก กำหนดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ ปฏิบัติด้วยความชื่นชม ประเมินระหว่างปฏิบัติ ปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ และประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภูมิใจ

2. การส่งเสริมในท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรต้องคำนึงถึงความ หลากหลายของท้องถิ่น ซึ่งแตกต่างกันทั้งทางด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น การให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร จึงทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการ เรียนรู้จากท้องถิ่นของตน และเพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรักและคงามผูกพันจากท้องถิ่นของ ตนเองด้วย

3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคำเนิการ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางที่ จะจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จตามจุดหมาย โดยมีจุดเน้นสองประการ คือ จัด การเรียนการสอนโดยเน้นการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียนให้มากที่สุด และจัดการเรียนการสอน ให้ยืดหยุ่นได้ตามเงื่อนไขและสภาพความต้องการของท้องถิ่น

ลออ การุณยวนิช และคณะ (ม.ป.ป. : 42 - 43) กล่าวถึง ลักษณะการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนที่ดีตามแนวการสอนแผนใหม่ในปัจจุบัน มี 6 ประการ ดังนี้

1. ให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงด้วยการกระทำด้วยตนเองและการกระทำนั้น

ส่วนมากจะเป็นรูปธรรม

2. ให้เหมาะสมกับวัยและความเจริญเติบโตของเด็ก โดยจัดสอนเนื้อหาวิชาให้ยากง่ายตามความเจริญเติบโตของเด็ก

3. ให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล

4. ส่งเสริมให้เด็กเจริญงอกงามทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และมุ่งให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนด้วย

5. ให้เด็กรู้จักอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย

6. สอนโดยแนะให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง

กรมการฝึกหัดครู (2530 : 9 – 10) กล่าวว่า การสอนที่ดี ควรมีลักษณะ ดังนี้

1. ผู้สอนต้องกำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของแต่ละบทเรียน ต้องเตรียมเนื้อหาสื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้

2. ผู้สอนต้องยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตลอดจนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

3. ต้องสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้เหมาะแก่การเรียนรู้

4. ต้องสอนให้ผู้เรียนได้ทั้งความรู้ความสามารถ ทักษะและเจตคติ พร้อมทั้งจะประพฤติตนเป็นคนดี

5. ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิด ค้นคว้าหาเหตุผลในสิ่งที่เรียน

6. ควรสอนเนื้อหาให้สัมพันธ์ระหว่างวิชาด้วยกัน

7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผน การร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนด้วย

8. ต้องมีการวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

9. ต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการสอน การกำหนดวิธีสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนวัดผลให้สอดคล้องกับตารางวิเคราะห์หลักสูตร โครงการสอน และแผนการสอน

10. ไม่ยึดวิธีการสอนวิธีใดวิธีหนึ่งเพียงวิธีเดียว การสอนที่ดีผู้สอนต้องหาวิธีสอนที่เหมาะสมกับบทเรียน วัยของเด็ก หลักสูตร และสภาพแวดล้อม

สุพิน บุญชูวงษ์ (2538 : 4 – 9) กล่าวว่า การสอนที่ดีอยู่ที่หลักการพื้นฐานในการสอน 4 ประการ คือ

ประการแรก หลักการเตรียมความพร้อมพื้นฐาน การเตรียมความพร้อมพื้นฐานที่จะทำให้การสอนมีคุณภาพ ได้แก่ ต้องมีความรู้เรื่องหลักสูตรในปัจจุบัน ต้องมีความรู้เรื่องปรัชญา

การศึกษา ต้องมีความรู้ด้านเนื้อหาวิชาดี ต้องมีทักษะการสอนที่ดี ต้องมีความสามารถในการแก้ปัญหาการสอน

ประการที่สอง หลักการวางแผนและเตรียมการสอน การสอนจะมีคุณภาพไม่ได้หากครูไม่ได้วางแผนและเตรียมการสอนดีพอ

ประการที่สาม หลักการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ในการสอน ครูควรมีความรู้ทฤษฎีการเรียนรู้ที่จำเป็น ดังนี้ ทฤษฎีพฤติกรรม ทฤษฎีมนุษยนิยม ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา นอกจากนี้ การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ ครูควรคำนึงถึงหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักการเร้าความสนใจ หลักการได้รับคำติชม หรือผลย้อนกลับทันที

ประการที่สี่ หลักการประเมินผลและรายงานผล เมื่อจัดกระบวนการเรียนการสอนแล้ว ต้องมีการวัดและประเมินผลโดยมีหลักการสามประการ ได้แก่ หลักการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม หลักการสร้างและ การใช้เครื่องมือประเมิน และหลักการตีความหมายและรายงานผลการประเมิน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 14 – 15) ได้เสนอแนะรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

1. การเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เป็นการสอนภาษาจากส่วนรวมไปหาส่วนย่อย ที่สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับสภาพจริงในชีวิตประจำวัน นักเรียนมีโอกาสฝึกทักษะทางภาษาอย่างต่อเนื่องตามลำดับขั้นการเรียนรู้ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) นอกจากนี้ยังเน้นกระบวนการกลุ่ม และสามารถบูรณาการให้สัมพันธ์กับกลุ่มประสบการณ์อื่นได้

2. การเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการสร้างนิสัย เป็นการสอนเพื่อปลูกฝังคุณลักษณะและบุคลิกภาพของนักเรียน โดยจัดกิจกรรมเป็นขั้นตอนสอดคล้องกับระดับขั้นพัฒนาการของพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ ถ้าโรงเรียนจัดกิจกรรมตามขั้นตอนอย่างถูกต้องนักเรียนจะเกิดคุณลักษณะที่ต้องการเป็นกิจนิสัยอย่างถาวร

3. การเรียนการสอนแบบบูรณาการ มีจุดเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้หลาย ๆ ด้าน สอดคล้องกับกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ และสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน การเรียนมีบรรยากาศไม่เป็นทางการ เป็นธรรมชาติ นักเรียนมีความสุขในการเรียน มีโอกาสประยุกต์ใช้ความคิด ประสบการณ์ ความสามารถ ทักษะต่าง ๆ หลายด้านในเวลาเดียวกัน

4. การเรียนรู้โดยการค้นคว้าด้วยตนเอง การสอนโดยวิธีสอนแบบค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองเป็นการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีอิสระในการแสวงหาและสร้างความรู้ ตอบสนองความสนใจใฝ่รู้ ตลอดจนฝึกการวิเคราะห์ สังเคราะห์ บูรณาการความรู้และความรับผิดชอบ

5. การเรียนรู้แบบร่วมมือหรือร่วมกันเรียนรู้ เน้นการใช้กระบวนการกลุ่มเป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้ และแลกเปลี่ยนข้อความรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้ได้ข้อสรุปที่สมบูรณ์มากขึ้น เนื่องจากได้ผ่านการพิจารณา วิเคราะห์ วิจัย และปรับปรุงแล้ว นอกจากนั้นยังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความแตกต่างกันทั้งด้านสติปัญญา ความสามารถและประสบการณ์ ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ได้

6. การเรียนรู้จากการทำโครงการ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจริง ผู้เรียนจะมีโอกาสใช้ความคิดในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ นักเรียนได้มีโอกาสได้ทำการทดลอง พิสูจน์สิ่งที่ตนอยากรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งสามารถวางแผนในการทำงานและรู้จักวิเคราะห์ประเมินผลงานได้ด้วยตนเอง

7. การเรียนรู้โดยวิธีการศึกษา เน้นการให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องที่ตนเองสนใจ อยากรู้ อยากเรียน ให้นักเรียนได้เรียนรู้เพื่อเข้าใจถึงสภาพความเป็นจริงแล้วนำมาแก้ปัญหาร่วมกัน เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาในชีวิตจริง ได้แก่ กรณีศึกษา ป่าชุมชน กรณีศึกษา สภาพแวดล้อมในโรงเรียนหรือชุมชน

8. การเรียนรู้จากห้องปฏิบัติการทางภาษา ด้วยสังคมโลกได้เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพ เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง รวมทั้งเทคโนโลยีที่ได้พัฒนาให้มีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น ชีวิตความเป็นอยู่จึงเปลี่ยนแปลงไปมีการแข่งขันกันมากยิ่งขึ้น ความต้องการข้อมูล การตัดสินใจต้องรวดเร็วถูกต้อง ระบบการสื่อสารครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วโลก และสิ่งสำคัญที่ทุกคนต้องมีคือภาษาที่สามารถสื่อสารกับคนส่วนใหญ่เข้าใจกันได้ ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องพัฒนาการเรียนการสอนด้านภาษาให้ทันสมัย รวมทั้งจัดการเรียนการสอนโดยใช้ข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายมาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่เยาวชนได้มากที่สุด

9. การเรียนรู้จากห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ การเรียนรู้จะเกิดจากการค้นคว้าหาความรู้จากมวลข้อมูลที่มากมาย เครื่องมือที่จะนำพาเราเข้าไปถึงข้อมูลดังกล่าวเหล่านั้นได้ คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะในการศึกษาซึ่งถือว่าเป็นผู้สร้างเยาวชน หรือเป็นผู้นำทางด้านสังคมในอนาคต ดังนั้น จึงต้องเตรียมนักเรียนของเราให้เข้าสู่สังคมในอนาคตอย่างภาคภูมิใจ

10. การเรียนรู้จากห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ในยุคที่โลกพัฒนาไปอย่างรวดเร็วแล้ว มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีเจตคติและความรู้ความสามารถพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ โดยการทดลอง ปฏิบัติจริง ได้สังเกตและสัมผัสกับของจริงเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงจากการเรียนการสอน

11. การเรียนรู้จากห้องสมุด ห้องสมุดเป็นแหล่งความรู้มีบทบาทสำคัญต่อการจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนนอกหลักสูตร และกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ผู้เรียนจะได้รับทั้งข่าวสาร ความรู้ประสบการณ์ ความเพลิดเพลินอีกทั้งเป็นการปลูกฝังการรู้คุณค่าของเวลา ความรับผิดชอบ การใฝ่รู้ใฝ่เรียนแก่ผู้เรียนไปด้วย

สรุปได้ว่า หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดี ครูต้องมีการเตรียมการสอน และการจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงผู้เรียนและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

กรมวิชาการ (ศักดิ์เศรษฐ ประกอบผล. 2539 : 53 ; อ้างอิงมาจาก กรมวิชาการ. 2535 ค : 43-52) ได้เสนอแนะกิจกรรมด้านการเรียนการสอนที่เป็นจุดเน้นให้โรงเรียนปฏิบัติและมีการติดตามผล ดังนี้

1. การสอนเน้นกระบวนการ กิจกรรมที่ควรปฏิบัติ คือ
 - 1.1 เสนอกรณีหรือสถานการณ์ตัวอย่างให้นักเรียนเข้าใจ และตระหนักในปัญหาและความจำเป็นของเรื่องที่ศึกษา
 - 1.2 ชักถามให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์
 - 1.3 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสวงหาทางเลือกในการแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย
 - 1.4 ให้ผู้เรียนพิจารณาตัดสินใจทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เหมาะสม
 - 1.5 ให้ผู้เรียนวางแผนการทำงานของตนเองหรือของกลุ่ม
 - 1.6 กระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติตามแผนด้วยความชื่นชม
 - 1.7 ให้ผู้เรียนประเมินการปฏิบัติงานเป็นระยะ
 - 1.8 ให้ผู้เรียนปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ
 - 1.9 กระตุ้นให้ผู้เรียนประเมินความสำเร็จของงานเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ
2. การสอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กิจกรรมที่ควรปฏิบัติ คือ
 - 2.1 ให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสนใจ ความถนัดและความสามารถ
 - 2.2 ให้ผู้เรียนได้เป็นผู้กระทำกิจกรรม
 - 2.3 ให้ผู้เรียนได้ตัดสินใจด้วยตนเอง
 - 2.4 ให้ผู้เรียนได้ค้นพบด้วยตนเอง
3. การสอนเน้นกระบวนการกลุ่ม กิจกรรมที่ควรปฏิบัติ คือ
 - 3.1 ให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม ในการกำหนดเป้าหมายของงาน กำหนดงาน และลำดับขั้นตอนของงาน
 - 3.2 ชี้แนะให้ผู้เรียนแบ่งงานตามความสามารถของแต่ละคน โดยความเห็นชอบของกลุ่ม เพื่อผลสำเร็จของงาน
 - 3.3 ติดตาม ดูแล ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบ

3.4 แนะนำให้ผู้เรียนรับฟังคำชี้แนะ และคำวิจารณ์จากผู้อื่น เพื่อปรับปรุงงาน

3.5 กระตุ้นให้ผู้เรียนชื่นชมในผลงานร่วมกัน

4. การสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมที่ควรปฏิบัติ คือ

4.1 มีการตรวจสอบความรู้ของผู้เรียนเป็นระยะ

4.2 มีการปรับปรุงข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

4.3 มีการส่งเสริมความรู้และความสามารถของผู้เรียน

จากการศึกษาพอสรุปได้ว่า หลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ จะต้องจัดให้เหมาะสมกับผู้เรียน มีการส่งเสริมสนับสนุนสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ผู้สอนจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย ตามความสนใจของผู้เรียน และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของกันและกัน โดยเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือวัดเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ได้มีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ทำการศึกษาไว้ ดังนี้

นิรันดร์ ตั้งธีระบัณฑิตกุลและคณะ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะการใฝ่รู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา 8 พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับคุณลักษณะการใฝ่รู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุวิมล เเด่นสุนทร (2525 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาตัวแปรด้านจิตวิทยาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็น

ตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในแผนการเรียนต่าง ๆ คือ แผนการเรียนศิลปศึกษา แผนการเรียนคหกรรม และแผนการเรียนศิลปหัตถกรรม

จันทร์หา พรหมมี (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่รู้ของครูประถมศึกษา โดยศึกษาปัจจัยสถานการณ์ 3 ตัวแปร และปัจจัยจิตลักษณะ 5 ตัวแปร กับพฤติกรรมใฝ่รู้ของครู พบว่า ปัจจัยจิตลักษณะเดิมด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีผลต่อพฤติกรรมใฝ่รู้ของครู โดยกลุ่มครูที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีพฤติกรรมใฝ่รู้สูงกว่ากลุ่มครูที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

พรพรรณ อุทัยวี (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมใฝ่รู้ในนักศึกษาคู พบว่าปัจจัยทางจิตลักษณะเดิมด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีผลต่อพฤติกรรมใฝ่รู้ของนักศึกษาคูในกลุ่มต่อไปนี้ 1) กลุ่มชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมต่ำ แต่มีความเชื่ออำนาจในตนเองสูง หรือมีความเชื่ออำนาจในตนเองสูง หรือต่ำก็ตาม และ 2) กลุ่มตัวอย่างรวม และแทบทุกกลุ่มตัวอย่างย่อย ยกเว้น กลุ่มชั้นปีที่ 1 กล่าวคือ ถ้านักศึกษาคูกลุ่มดังกล่าวมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมใฝ่รู้สูงกว่านักศึกษาคูกลุ่มดังกล่าวที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

อังคณา กล่อมฤทธิ์ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ความอยากรู้อยากเห็น นิสัยรัก การอ่าน และคุณสมบัติส่วนตัวบางประการของนักเรียนที่เข้าใช้ห้องสมุดมาก และนักเรียนที่เข้าใช้ห้องสมุดน้อย พบว่า ความอยากรู้อยากเห็นระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าใช้ห้องสมุดมาก กลุ่มนักเรียนที่เข้าใช้ห้องสมุดน้อย และนักเรียนทั้งหมดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปนัดดา พงา (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู นิสัยในการเรียน และแบบการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีความสัมพันธ์กับนิสัยในการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง 3 แบบ

สมคิด อิศระวัฒน์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเด็กของคนไทย ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวและการจัดระบบการเรียนการสอนในโรงเรียน

พยุง ไบเยี่ยม (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ผลการใช้เทคนิคการควบคุมตนเองที่มีต่อพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบ้านทวน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า พฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนที่ใช้เทคนิคการควบคุมตนเองมีมากกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนปกติ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ประกอบด้วยนักเรียนที่มีระดับความสามารถ

ทางการเรียนสูง มีพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนแตกต่างกันมากกว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ประกอบด้วยนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนปานกลางและต่ำ

กระทรวงศึกษาธิการ (ม.ป.ป. : 62) ได้กำหนดแนวดำเนินงานโครงการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ระดับสถานศึกษา โดยกำหนดยุทธศาสตร์การเรียนรู้ จุดมุ่งหมายเพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเกิดจากแนวคิดต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือมียุทธศาสตร์การเรียนรู้ และกล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถจะใช้ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ได้อย่างดีก็คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

วิโรจน์ วัฒนานิมิตกุล (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้สาระอิงบริบท เพื่อส่งเสริมความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยกลุ่มทดลองเรียนด้วยรูปแบบการสอนโดยใช้สาระอิงบริบท เพื่อส่งเสริมความใฝ่รู้ที่พัฒนาขึ้น ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น สามารถส่งเสริมความใฝ่รู้แก่นักเรียน ด้วยการนำเสนอสาระอิงบริบทซึ่งเป็นจุดรวมของเนื้อหาสำคัญของบทเรียนที่มีความครอบคลุม ชับซ้อน น่าสนใจเพียงพอที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียน กำหนดประเด็นค้นคว้าและดำเนินการค้นคว้าด้วยวิธีการต่างๆ แล้วสรุปเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับกับสาระอิงบริบทเดิมและสามารถนำความรู้ที่ได้ทั้งหมดไปใช้ในการกำหนดประเด็นค้นคว้าใหม่ต่อไป นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการแสวงหาความรู้สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสอนตามรูปแบบการสอนกับระดับเต็มเฉลี่ยทางการเรียนต่อทักษะการแสวงหาความรู้

มาสริน จันทงาม (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัยต่อการใฝ่รู้และความสามารถในการคิดวิจารณ์ของนักศึกษาพยาบาล ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัยและกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัย พบว่า การใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัย หลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุญชิต มณีโชติ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมกับพฤติกรรมใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาล ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนระดับปานกลางและมีพฤติกรรมใฝ่รู้ระดับค่อนข้างมาก การจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมใฝ่รู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของ

นักเรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู การควบคุมตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียน โดยเฉพาะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีผู้ทำการศึกษาวิจัยไว้หลายท่าน และพบว่ามีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนเป็นอย่างมาก และพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นตัวแปรที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจ และมีความกระตือรือร้น อยากเรียนรู้มากขึ้น รวมทั้งวิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ผู้ปกครองก็มีส่วนช่วยในการปลูกฝังคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนให้กับนักเรียนด้วย

2. งานวิจัยต่างประเทศ

นักการศึกษาและนักวิชาการของต่างประเทศหลายท่านได้ทำการศึกษาองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ในประเด็นต่างๆไว้ ดังนี้

เฮอรัลด์ (สมคิด อิศระวัฒน์. 2542 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Hurlock .1955 : 433-435) ได้กล่าวว่า พ่อแม่ที่อบรมเลี้ยงดูลูกแบบประชาธิปไตย คือ ให้ความรัก ความอบอุ่น มีเหตุผล ให้อิสระแก่เด็กในการแสดงความคิดเห็น ได้ตอบ จะทำให้เด็กมีความกระตือรือร้น มีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งตรงกับวัตสัน (ฮาริชา ขุนอินทรี 2546 : 64 ; อ้างอิงมาจาก Watson citing Jersild. 1960 : 168-169) ศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูโดยให้อิสระ พบว่า เด็กจะแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้

1. มีความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง
2. มีความสามารถทางด้านสังคมประกิด (socialization) และการให้ความร่วมมือ
3. มีความก้าวร้าวน้อยและเป็นมิตรกับผู้อื่น
4. มีระดับความคิดริเริ่มสูง

บอลด์วิน (อัจฉรา สุขารมณ 2528 : 61 ; อ้างอิงมาจาก Baldwin. 1984 : 129 – 136) ได้ศึกษาพฤติกรรมของเด็กที่มาจากครอบครัวที่อบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและแบบเข้มงวด กวดขัน พบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวประชาธิปไตยมักจะซุกซน ไม่ขี้ลาด มีแผนในการดำเนินงาน ไม่ชอบเป็นผู้ตาม มักเป็นผู้นำกลุ่ม ส่วนเด็กที่มาจากครอบครัวเข้มงวดกวดขัน ใช้อำนาจ มักจะอยู่เฉยๆ เรียบร้อย มีความอยากรู้อยากเห็นและความคิดริเริ่มในวงจำกัด

มูสเซน (อัจฉรา สุขารมณ 2528 : 61 ; อ้างอิงมาจาก Mussen. 1963 : 261) ได้ศึกษาพบว่า บิดามารดาที่ตามใจเด็กอย่างมีเหตุผล คือ ปล่อยให้เด็กมีโอกาสเป็นอิสระในการช่วยเหลือตนเอง สนองความต้องการในด้านความอยากรู้อยากเห็น จะทำให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก

เรด (ศักดิ์เรศ ประกอบผล. 2539 : 62 ; อ้างอิงมาจาก Reid. 1978 : 779 – A) ได้ศึกษาผลการสอน 2 แบบ คือ การสอนโดยให้รายละเอียดโดยตรงกับการสอนแบบแนะนำให้เกิดการค้นพบด้วยตัวเองและการใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของทอเรนซ์ พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบแนะนำให้เกิดการค้นพบด้วยตนเอง จะมีความสามารถเพิ่มขึ้นทั้งทางด้านความคล่องแคล่วในการคิด และความคิดริเริ่ม โดยทำคะแนนได้ดีกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีการให้รายละเอียดโดยตรง

วิดเนอร์ (สุธิกา สุวรรณสิงห์. 2536 : 29-30 ; อ้างอิงมาจาก Widner. 1980 : 3914 – A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของครูเป็นกลุ่มและความสัมพันธ์แบบประชาธิปไตยในชั้นเรียน ทั้งนี้ โดยวิธีการจัดการตอบสนองแบบประชาธิปไตยและเผด็จการของครูและนักเรียน ในกิจกรรมชั้นเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการจัดการกิจกรรมของครู ปัจจัยต่าง ๆ และวิธีการแก้ปัญหาในชั้นเรียน ใช้การสังเกตพฤติกรรมตอบสนองของครูและนักเรียนว่าจะ เป็นประชาธิปไตยหรือเผด็จการใน 4 ประเด็น คือ ผลการทำงาน การถาม การตอบ การแสดงออก ผลการศึกษาพบว่า มีความแตกต่างกันในการตอบสนองของครูและนักเรียน การตอบสนองของนักเรียนทั้ง 4 ด้าน เพิ่มขึ้นในกลุ่มทดลอง และการตอบสนองของครูลดลงหลังจากการฝึกด้วยกระบวนการกลุ่มแบบประชาธิปไตย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียน สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ได้แก่ นิสัยรักการอ่าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูเพศ การจัดการเรียนการสอน การควบคุมตนเอง ความอยากรู้อยากเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ บรรยากาศในชั้นเรียน สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะตัวแปร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าตัวแปรดังกล่าวเป็นตัวแปรที่สำคัญในการนำไปพัฒนาและปรับปรุงได้ โดยตัวแปรดังกล่าวน่าจะมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนในประเด็นต่อไปนี้

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ น่าจะมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน เพราะจากการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ (อัญญาณี ทิวทอง ; 2543 : บทคัดย่อ) สอดคล้องกับ แมคเคลลแลนด (สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2525 : 134-135 ; อ้างอิงจาก Mc Clelland. 1961 : 207-256)

นิสัยรักการอ่าน น่าจะมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน เพราะนิสัยรักการอ่าน เป็นสิ่งที่สามารถปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนได้ และจากการศึกษาของ นิรันดร์ ตั้งธีระบัณฑิตกุล (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า นิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ ส่วน

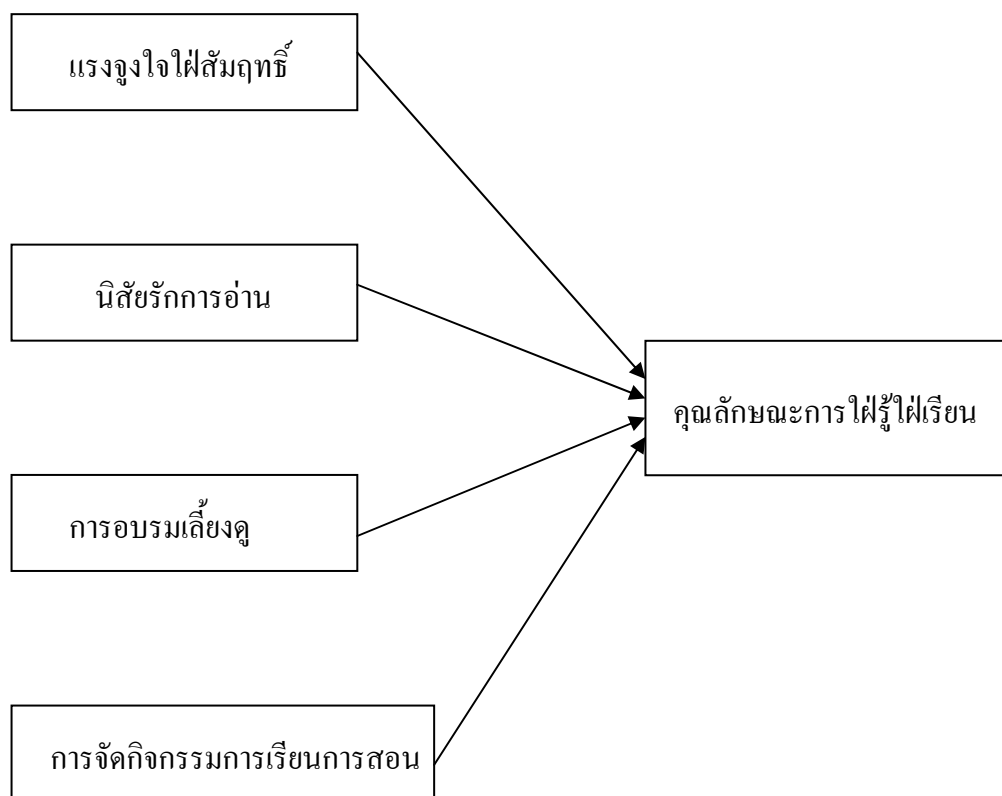
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ(2541 : 6) กล่าวว่าผู้ที่มินิสัยรักการอ่านมักจะเป็นผู้ที่มีความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน โดยมีพฤติกรรมบ่งชี้ คือมีความกระตือรือร้น กล้าริเริ่ม และชอบแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ อยู่เสมอ

การอบรมเลี้ยงดู น่าจะมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน เพราะจากการศึกษาพบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวเข้มงวดกวดขัน ใช้อำนาจ มักจะอยู่เงียบ ๆ เรียบร้อย มีความอยากรู้อยากเห็นอยู่ในวงจำกัด ขาดความกระตือรือร้น และไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่วนเด็กที่พ่อแม่อบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หรือให้ความรัก ความอบอุ่น มีความคิดสร้างสรรค์

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน น่าจะมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ ดังที่ สมคิด อิศระวัฒน์ (2542 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน ส่วนเนลสัน (นิภาภรณ์ แสงดี, 2539 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Nelson, 1970) ได้ทำการศึกษา พบว่า การสอนที่แตกต่างกัน ทำให้เด็กมีความสามารถในการคิดแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษา ค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และรายงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ว่ามีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนหรือไม่ โดยทำการศึกษาค้นคว้ากับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้ ดังรายละเอียดจากภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบความคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอวิธีการศึกษาค้นคว้า ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง จำนวน 6,728 คน จากโรงเรียน 81 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง.2548)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง จำนวน 794 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

1. ประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ โดยใช้ตารางยามานะ (ถ้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 261 ; อ้างอิงมาจาก Yamane. 1976 : 886-887) ดังนี้

1.1 เพื่อใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือครั้งที่ 1 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ ทั้งนี้ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ต้องใช้กลุ่มทดลองอย่างน้อย 377 คน

1.2 เพื่อใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือครั้งที่ 2 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ ทั้งนี้ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ต้องใช้กลุ่มทดลองอย่างน้อย 377 คน

1.3 เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า ที่ระดับความเชื่อมั่น 99 เปอร์เซนต์ ทั้งนี้ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 794 คน

2. แบ่งขนาดของโรงเรียน จำแนกโรงเรียนตามเกณฑ์ของกรมสามัญศึกษา(2545 : 1-31) ออกเป็น 4 ขนาด คือ

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	หมายถึง	โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 2,500 คนขึ้นไป
โรงเรียนขนาดใหญ่	หมายถึง	โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 1,500-2,499 คน
โรงเรียนขนาดกลาง	หมายถึง	โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 500 – 1,499 คน
โรงเรียนขนาดเล็ก	หมายถึง	โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 499 คน

3. กำหนดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละขนาดโรงเรียน โดยวิธีเทียบสัดส่วนระหว่างประชากรของแต่ละขนาดโรงเรียนกับขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	ประชากร 1,021 คน	กลุ่มตัวอย่าง 120 คน
โรงเรียนขนาดใหญ่	ประชากร 878 คน	กลุ่มตัวอย่าง 104 คน
โรงเรียนขนาดกลาง	ประชากร 2,448 คน	กลุ่มตัวอย่าง 289 คน
โรงเรียนขนาดเล็ก	ประชากร 2,381 คน	กลุ่มตัวอย่าง 281 คน

4. สุ่มนักเรียนจากโรงเรียนในทุกอำเภอของเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุงให้ได้จำนวนนักเรียนตามสัดส่วนในแต่ละขนาดโรงเรียน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

4.1 เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือครั้งที่ 1 จำนวน 377 คน

4.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือครั้งที่ 2 จำนวน 377 คน

4.3 เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า จำนวน 794 คน

ได้จำนวนโรงเรียนและนักเรียนที่ใช้ในตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า จำแนกตามขนาดโรงเรียน รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา
ค้นคว้า จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาด	โรงเรียน	ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ		กลุ่มตัวอย่าง
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	
ใหญ่พิเศษ	สตรีพัทลุง		105	59
	พัทลุง	98		61
ใหญ่	ตะโหมด		90	50
	ควนขนุน	84		54
กลาง	ประภัสสรรังสิต			89
	บางแก้วพิทยาคม			51
	ป่าบอนพิทยาคม			42
	ป่าพะยอมพิทยาคม			70
	นิคมควนขนุนวิทยา			37
	พัทลุงพิทยาคม	50		
	บ้านท่ามิหรำ	51		
	เขาชัยสน		42	
	หารเทา		69	
เล็ก	ศึกษาสงเคราะห์			32
	ห่านโพธิ์พิทยาคม			20
	ปัญญาวุธ			33
	อุดมวิทย์ายน			36
	กงหราพิชากร			29
	ศรีบรรพต			34
	บ้านคลองใหญ่			11
	บ้านบ่อทราย			12
	พรหมพิณิตชัยบุรี			31
	วัดแตระ			6

ตาราง 1 (ต่อ)

ขนาด	โรงเรียน	ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ		กลุ่มตัวอย่าง
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	
เล็ก	ควนพระสาครินทร์			28
	บ้านโหล๊ะหาร			9
	ประชามำรุง	17		
	วชิรธรรมสถิต	28		
	วัดวิหารเบิก	8		
	คอนสแตนนำวิทยา	14		
	วัดประคู้หอม	7		
	บ้านแหลมกรวด	10		
	ชะรัคชนูปถัมภ์	10		
	บ้านท่าแค		12	
	พนางคุง		25	
	วัดทะเลน้อย		8	
	วัดแหลมโตนด		8	
	บ้านเขาปู้		8	
	บ้านทุ่งนารี		10	
		รวมทั้งสิ้น	377	377

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ชนิดของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม จำนวน 4 ฉบับ และแบบทดสอบ จำนวน 1 ฉบับ ดังนี้

1.1 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง นานๆครั้ง และไม่เคยเลย โดยแยกตาม

ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ มีความทะเยอทะยาน มีความกระตือรือร้น กล้าเสี่ยง กล้าตัดสินใจ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง รู้จักวางแผนคาดการณ์ล่วงหน้า และมีความมีเอกลักษณ์ ด้านละ 5 ข้อ รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ

1.2 แบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง นานๆครั้ง และไม่เคยเลย โดยแยกตามลักษณะของบุคคลที่มีนิสัยรักการอ่าน คือ ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน ความสม่ำเสมอในการอ่าน และเจตคติต่อการอ่าน โดยผู้วิจัยสร้างข้อคำถามด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ

1.3 แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง นานๆครั้ง และไม่เคยเลย โดยข้อคำถามจะแยกการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ด้านละ 8 ข้อ รวมทั้งสิ้น 32 ข้อ

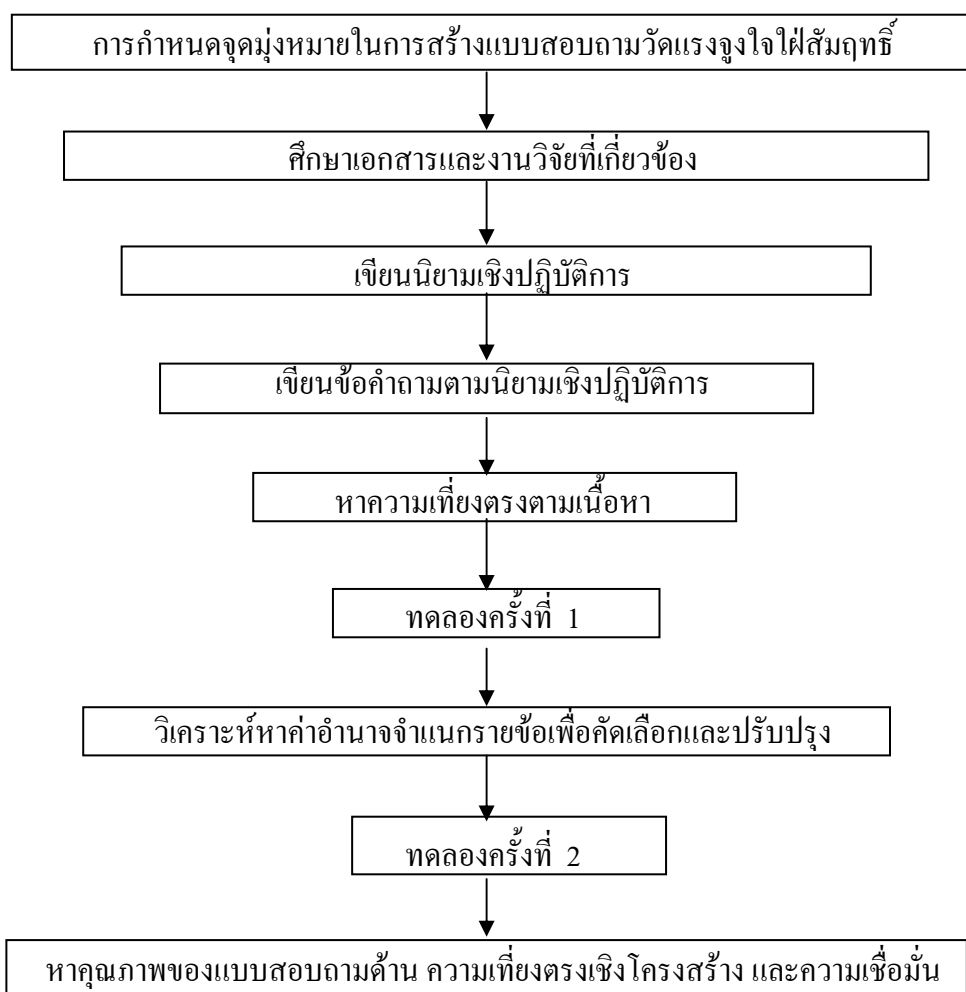
1.4 แบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง นานๆครั้ง และไม่เคยเลย โดยข้อคำถามเป็นพฤติกรรมที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียน โดยแยกเป็น 4 ด้าน คือ รูปแบบการจัดกิจกรรม การใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ด้านละ 8 ข้อ รวมทั้งสิ้น 32 ข้อ

1.5 แบบทดสอบวัดคุณลักษณะการใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีลักษณะเป็นแบบทดสอบสถานการณ์ 3 ตัวเลือก โดยข้อคำถามเป็นการยกตัวอย่างสถานการณ์ต่าง ๆ และหากนักเรียนอยู่ในสถานการณ์นั้น นักเรียนจะอย่างไร โดยแยกเป็น 5 ด้านคือ เป็นคนช่างสังเกต อยากรู้ อยากเห็น มีความพยายามและตั้งใจ มีความขยันและอดทน มีความรับผิดชอบ และมีความคิดริเริ่ม มั่นใจในตนเอง ด้านละ 8 ข้อ รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ

2. วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง ดังนี้

2.1 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีขั้นตอนในการสร้างดังแสดงในภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ลำดับขั้นตอนในการดำเนินการสร้างแบบสอบถามวัดแรงงใจใจไฟ้สัมฤทธิ์

จากลำดับขั้นตอนในการดำเนินการสร้างแบบสอบถามวัดแรงงใจใจไฟ้สัมฤทธิ์ อธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามครั้งนี้ เพื่อนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้มีคุณภาพไปใช้ในการศึกษาครั้งต่อไป
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดแรงงใจใจไฟ้สัมฤทธิ์ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในสร้างแบบสอบถามการวัดแรงงใจใจไฟ้สัมฤทธิ์
3. กำหนดประเด็นที่ต้องการสร้างแบบสอบถามวัดแรงงใจใจไฟ้สัมฤทธิ์ โดยให้นิยามเชิงปฏิบัติการลักษณะของบุคคลที่มีแรงงใจใจไฟ้สัมฤทธิ์ 6 ด้าน คือ มีความทะเยอทะยาน มีความ

กระตือรือร้น มีความกล้าเสี่ยงกล้าตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ รู้จักวางแผนคาดการณ์ล่วงหน้า และด้านความมีเอกลักษณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด โดยการเขียนข้อความตามนิยามเชิงปฏิบัติการ โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดแรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ และในการสร้างข้อคำถามวัด

แรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์สร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) จำนวน 60 ข้อ

5. โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและตรวจแก้ไข แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาจำนวน 3 คน ทางด้านวัดผลการศึกษา จำนวน 2 คน รวมผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (รายละเอียดในภาคผนวก ก) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ ว่าวัดได้ตรงกับคุณลักษณะที่ต้องการหรือไม่ แล้วให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ตรง ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ไม่ตรง และให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจ จากนั้นนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญไปคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item - objective congruence : IOC) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (Innes and Straker 2003 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Thorn and Deitz. 1989) ได้ข้อคำถามจำนวน 50 ข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .80 ถึง 1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก ข)

6. นำแบบสอบถามวัดแรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ที่ได้จากการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (try-out) ครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2548 จำนวน 377 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้ววิเคราะห์โดยการทดสอบที (t-test) คัดเลือกข้อที่ค่า t มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ได้ข้อคำถามจำนวน 36 ข้อ โดยมีค่า t ตั้งแต่ 2.12 ถึง 18.86 (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

7. นำแบบสอบถามวัดแรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ที่คัดเลือกไว้จากการทดสอบครั้งที่ 1 ไปทดลองใช้ (try-out) ครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2548 จำนวน 377 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของคะแนนแต่ละด้านกับคะแนนรวมทั้งฉบับ และตรวจสอบความสอดคล้องของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมแต่ละด้าน แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงในแต่ละด้านจำนวนด้านละ 5 ข้อ จำนวนทั้งสิ้น 30 ข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก ง)

8. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทั้งฉบับ โดยนำคะแนนที่ได้จากการทดลองเครื่องมือครั้งที่ 2 เฉพาะข้อที่คัดเลือกไว้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha- coefficient) ตามวิธีของครอนบาคมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .76

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างสำหรับกิจกรรมที่ตรงกับที่นักเรียนปฏิบัติ

<u>หมายเหตุ</u>	เป็นประจำ	คือ ปฏิบัติทุกครั้งที่มีกิจกรรม
	บ่อยครั้ง	คือ ปฏิบัติ 7-9 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
	บางครั้ง	คือ ปฏิบัติ 4-6 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
	นานๆครั้ง	คือ ปฏิบัติ 1-3 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
	ไม่เคยเลย	คือ ไม่เคยปฏิบัติเลย

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคยเลย
(0)	ในการทำงานข้าพเจ้าจะตั้งเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า (ความทะเยอทะยาน) ✓
(00)	ข้าพเจ้ายอมทำงานหนักเพราะต้องการความสำเร็จมากกว่าความล้มเหลว (ความกระตือรือร้น) ✓

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีลักษณะเป็นมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ มีการตรวจให้คะแนน ดังนี้

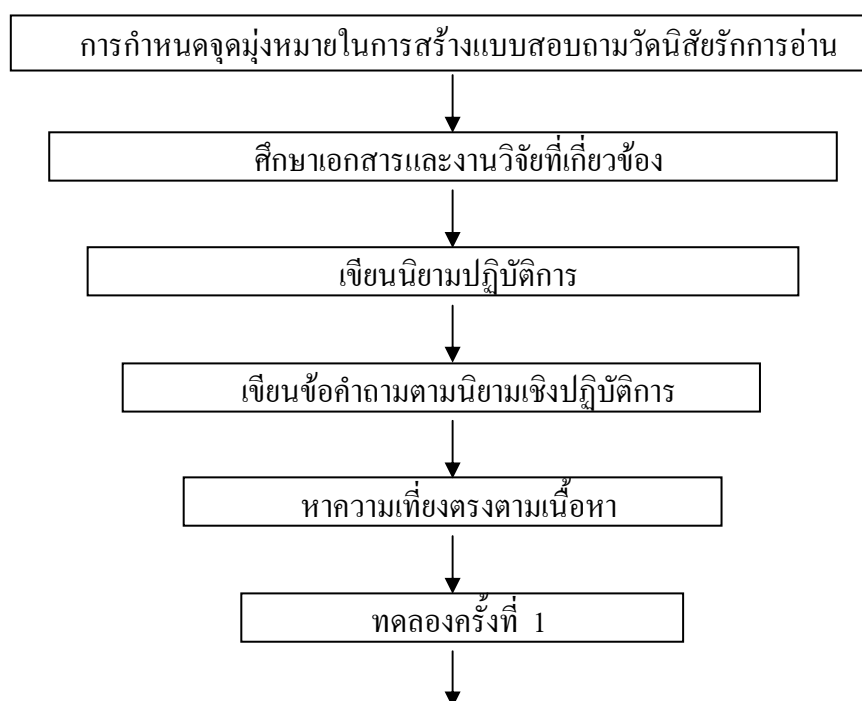
กรณีที่ 1 ข้อความที่มีความหมายเชิงนิมิต (positive) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

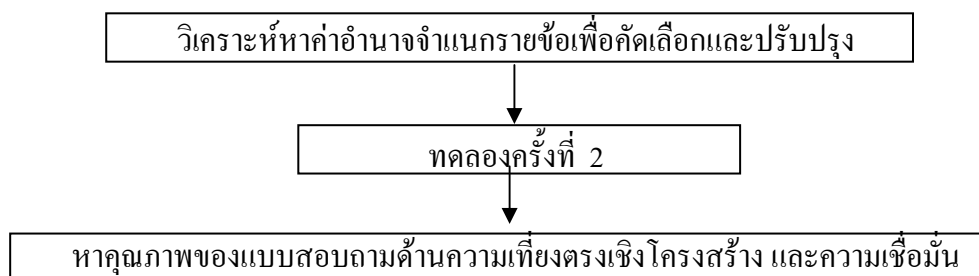
ให้	4 คะแนน	เมื่อตอบ	เป็นประจำ
ให้	3 คะแนน	เมื่อตอบ	บ่อยครั้ง
ให้	2 คะแนน	เมื่อตอบ	บางครั้ง
ให้	1 คะแนน	เมื่อตอบ	นานๆครั้ง
ให้	0 คะแนน	เมื่อตอบ	ไม่เคยเลย

กรณีที่ 2 ข้อความที่มีความหมายเชิงนิเสธ (negative) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้	0 คะแนน	เมื่อตอบ	เป็นประจำ
ให้	1 คะแนน	เมื่อตอบ	บ่อยครั้ง
ให้	2 คะแนน	เมื่อตอบ	บางครั้ง
ให้	3 คะแนน	เมื่อตอบ	นานๆครั้ง
ให้	4 คะแนน	เมื่อตอบ	ไม่เคยเลย

2.2 แบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน มีขั้นตอนการสร้างดังแสดงในภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 ลำดับขั้นตอนในการดำเนินการสร้างแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน จากลำดับขั้นตอนในการดำเนินการสร้างแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน อธิบายรายละเอียดได้ ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามครั้งนี้ เพื่อนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้มีคุณภาพไปใช้ในการศึกษาครั้งต่อไป
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดนิสัยรักการอ่าน เพื่อนำไปเป็นแนวทางในสร้างแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน
3. กำหนดประเด็นที่ต้องการสร้างแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน โดยให้นิยามเชิงปฏิบัติการตามลักษณะของบุคคลที่มีนิสัยรักการอ่าน คือ ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน ความสม่ำเสมอในการอ่าน และเจตคติต่อการอ่าน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ
4. สร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด โดยการเขียนข้อความตามนิยามเชิงปฏิบัติการ โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่าน และในการสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับนิสัยรัก

การอ่านสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) จำนวน 60 ข้อ

5. โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและตรวจแก้ไข แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาจำนวน 3 คน ทางด้านวัดผลการศึกษา จำนวน 2 คน รวมผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (รายละเอียดในภาคผนวก ก) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ ว่าวัดได้ตรงกับคุณลักษณะที่ต้องการหรือไม่ แล้วให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ตรง ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ไม่ตรง และให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจ จากนั้นนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญไปคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item - objective congruence : IOC) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (Innes and Straker 2003 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Thorn and Deitz. 1989) ได้ข้อคำถามจำนวน 50 ข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .80 ถึง 1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก ข)

6. นำแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่านที่ได้จากการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (try - out) ครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2548 จำนวน 377 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ แล้ววิเคราะห์โดยการทดสอบที (t - test) คัดเลือกข้อที่ค่า t มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ได้ข้อคำถามจำนวน 36 ข้อ โดยมีค่า t ตั้งแต่ 9.11 ถึง 17.63 (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

7. นำแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่านที่คัดเลือกไว้จากการทดสอบครั้งที่ 1 ไปทดลองใช้ (try- out) ครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2548 จำนวน 377 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของคะแนนแต่ละด้านกับคะแนนรวมทั้งฉบับ และตรวจสอบความสอดคล้องของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมแต่ละด้าน แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงในแต่ละด้านจำนวนด้านละ 8 ข้อ จำนวนทั้งสิ้น 30 ข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก ง)

8. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่านทั้งฉบับ โดยนำคะแนนที่ได้จากการทดลองเครื่องมือครั้งที่ 2 เฉพาะข้อที่คัดเลือกไว้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha- coefficient) ตามวิธีของครอนบาคมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .75

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่านฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง สำหรับกิจกรรมที่ตรงกับที่นักเรียนปฏิบัติ

<u>หมายเหตุ</u>	เป็นประจำ	คือ	ปฏิบัติทุกวัน
	บ่อยครั้ง	คือ	ปฏิบัติ 5-6 ครั้ง ต่อสัปดาห์
	บางครั้ง	คือ	ปฏิบัติ 3-4 ครั้ง ต่อสัปดาห์
	นานๆครั้ง	คือ	ปฏิบัติ 1-2 ครั้ง ต่อสัปดาห์
	ไม่เคยเลย	คือ	ไม่เคยปฏิบัติเลยภายใน 1 สัปดาห์

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคยเลย
(0)	นักเรียนอ่านหนังสือตอน เข้าก่อนมาโรงเรียน(ความ สม่ำเสมอในการอ่าน) ✓
(00)	นักเรียนจะอ่านหนังสือทุก ประเภทที่น่าสนใจ(ความ สนใจใฝ่รู้ในการอ่าน) ✓

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณ
ค่า 5 ระดับ มีการตรวจให้คะแนน ดังนี้

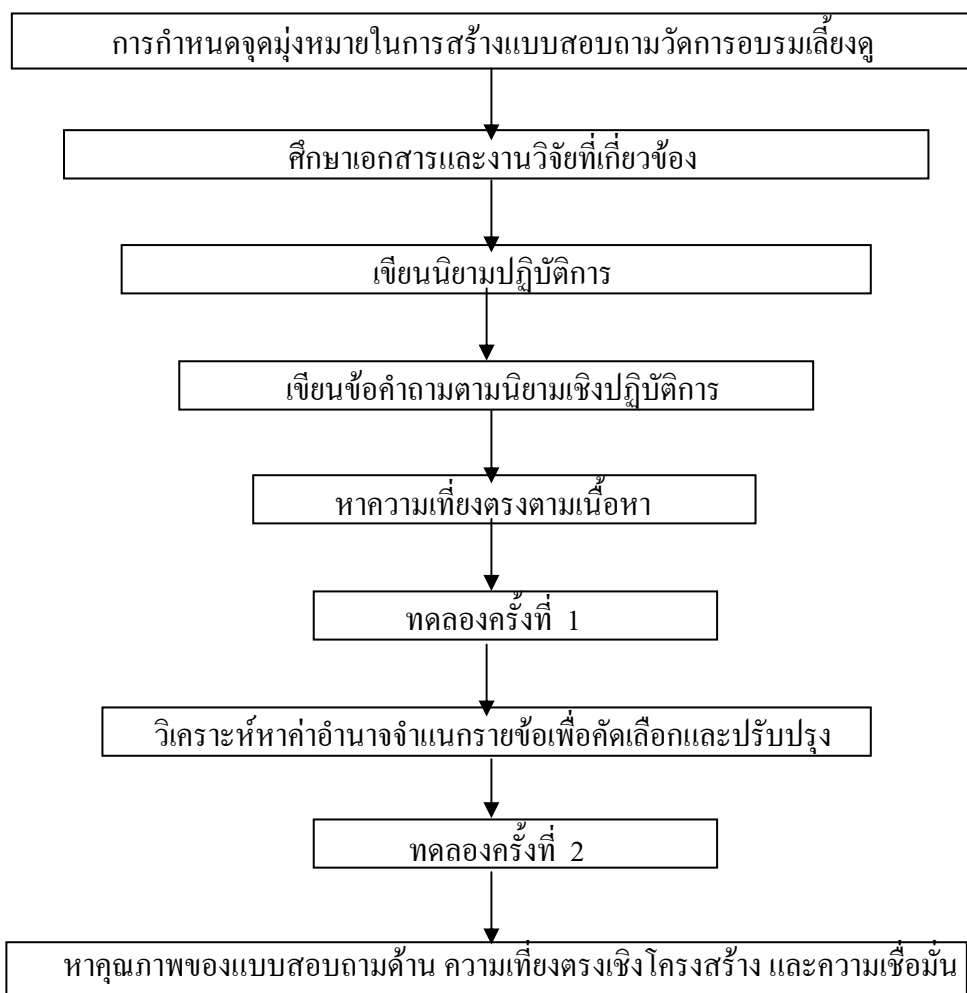
กรณีที่ 1 ข้อความที่มีความหมายเชิงนิมิต (positive) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้	4	คะแนน	เมื่อตอบ	เป็นประจำ
ให้	3	คะแนน	เมื่อตอบ	บ่อยครั้ง
ให้	2	คะแนน	เมื่อตอบ	บางครั้ง
ให้	1	คะแนน	เมื่อตอบ	นานๆครั้ง
ให้	0	คะแนน	เมื่อตอบ	ไม่เคยเลย

กรณีที่ 2 ข้อความที่มีความหมายเชิงนิเสธ (negative) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้	0	คะแนน	เมื่อตอบ	เป็นประจำ
ให้	1	คะแนน	เมื่อตอบ	บ่อยครั้ง
ให้	2	คะแนน	เมื่อตอบ	บางครั้ง
ให้	3	คะแนน	เมื่อตอบ	นานๆครั้ง
ให้	4	คะแนน	เมื่อตอบ	ไม่เคยเลย

2.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู มีขั้นตอนการสร้างดังแสดงในภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 ลำดับขั้นตอนในการดำเนินการสร้างแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

จากลำดับขั้นตอนในการดำเนินการสร้างแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู อธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามครั้งนี้ เพื่อนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้มีคุณภาพไปใช้ในการศึกษาครั้งต่อไป
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

3. กำหนดประเด็นที่ต้องการสร้างแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู โดยให้นิยามเชิงปฏิบัติการการอบรมเลี้ยงดูเป็น 4 ด้าน คือ การอบรมเลี้ยงดูที่ส่งเสริมด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
4. สร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด โดยการเขียนข้อความตามนิยามเชิงปฏิบัติการ โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 ด้าน ละคร 15 ข้อ รวมทั้งหมด 60 ข้อ และในการสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)
5. โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและตรวจแก้ไข แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาจำนวน 3 คน ทางด้านวัดผลการศึกษา จำนวน 2 คน รวมผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (รายละเอียดในภาคผนวก ก) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ ว่าวัดได้ตรงกับคุณลักษณะที่ต้องการหรือไม่ แล้วให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ตรง ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ไม่ตรง และให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจ จากนั้นนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญไปคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item - objective congruence : IOC) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (Innes and Straker 2003 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Thorn and Deitz. 1989) ได้ข้อคำถามจำนวน 50 ข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .80 ถึง 1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก ข)
6. นำแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูที่ได้จากการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (try - out) ครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2548 จำนวน 377 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้ววิเคราะห์โดยการทดสอบที (t - test) คัดเลือกข้อที่ค่า t มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ได้ข้อคำถามจำนวน 36 ข้อ โดยมีค่า t ตั้งแต่ 9.28 ถึง 16.77 (รายละเอียดในภาคผนวก ค)
7. นำแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูที่คัดเลือกไว้จากการทดสอบครั้งที่ 1 ไปทดลองใช้ (try- out) ครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2548 จำนวน 377 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของคะแนนแต่ละด้านกับคะแนนรวมทั้งฉบับ และตรวจสอบความสอดคล้องของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมแต่ละด้าน แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงในแต่ละด้านจำนวนด้านละ 8 ข้อ จำนวนทั้งสิ้น 32 ข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก ง)

8. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูทั้งฉบับ โดยนำคะแนนที่ได้จากการทดลองเครื่องมือครั้งที่ 2 เฉพาะข้อที่คัดเลือกไว้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha- coefficient) ตามวิธีของครอนบาคมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .73

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง สำหรับกิจกรรมที่ตรงกับที่พ่อแม่ปฏิบัติกับนักเรียน

<u>หมายเหตุ</u>	เป็นประจำ	คือ ปฏิบัติทุกครั้ง
	บ่อยครั้ง	คือ ปฏิบัติ 7-9 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
	บางครั้ง	คือ ปฏิบัติ 4-6 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
	นานๆครั้ง	คือ ปฏิบัติ 1-3 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
	ไม่เคยเลย	คือ ไม่เคยปฏิบัติเลย

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคยเลย
(0)	พ่อแม่จะปล่อยให้เด็กตัดสินใจในการเลือกเรียนตามที่ตนเองสนใจ (การส่งเสริมด้านสติปัญญา) ✓
(00)	พ่อแม่จะกล่าวชมเมื่อนักเรียนทำคะแนนสอบได้ดี (การส่งเสริมด้านอารมณ์) ✓

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีการตรวจให้คะแนน ดังนี้

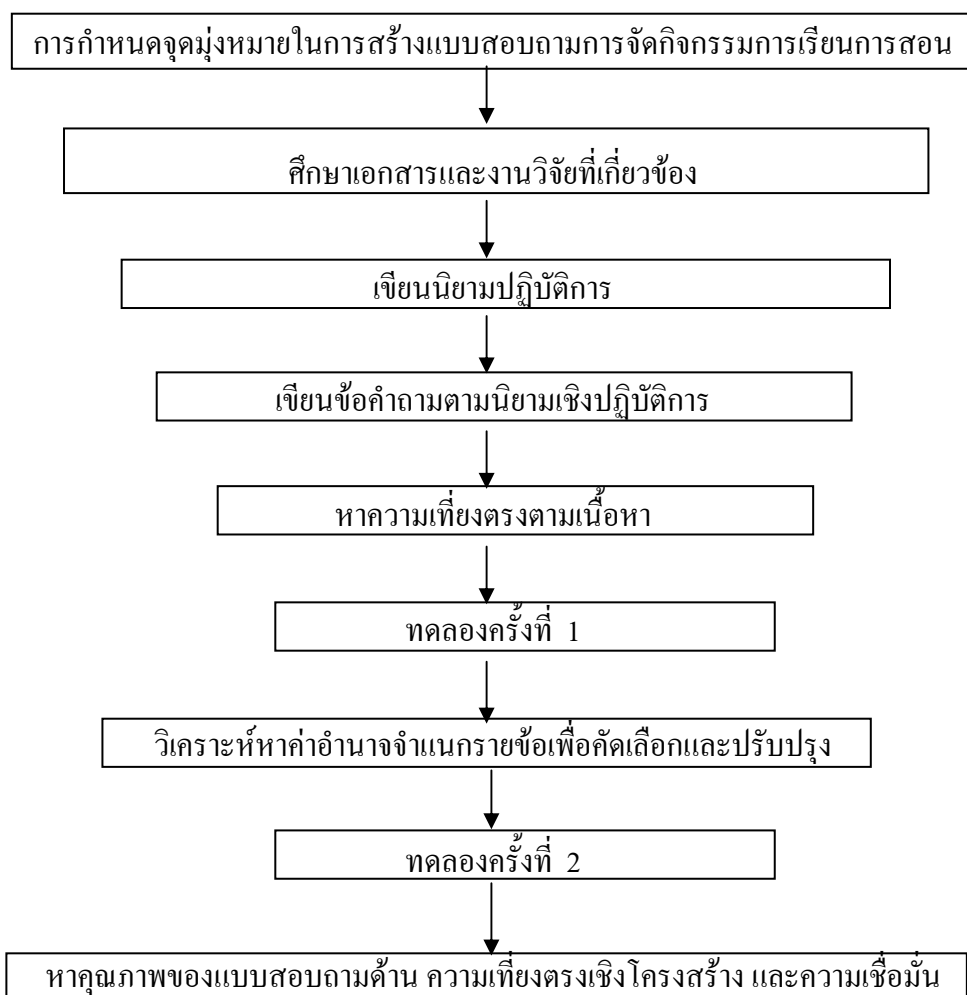
กรณีที่ 1 ข้อความที่มีความหมายเชิงนิมิต (positive) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้	4 คะแนน	เมื่อตอบ	เป็นประจำ
ให้	3 คะแนน	เมื่อตอบ	บ่อยครั้ง
ให้	2 คะแนน	เมื่อตอบ	บางครั้ง
ให้	1 คะแนน	เมื่อตอบ	นานๆครั้ง
ให้	0 คะแนน	เมื่อตอบ	ไม่เคยเลย

กรณีที่ 2 ข้อความที่มีความหมายเชิงนิเสธ (negative) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้	0 คะแนน	เมื่อตอบ	เป็นประจำ
ให้	1 คะแนน	เมื่อตอบ	บ่อยครั้ง
ให้	2 คะแนน	เมื่อตอบ	บางครั้ง
ให้	3 คะแนน	เมื่อตอบ	นานๆครั้ง
ให้	4 คะแนน	เมื่อตอบ	ไม่เคยเลย

2.4 แบบสอบถามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีขั้นตอนในการสร้างดังแสดง
ในภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 ลำดับขั้นตอนในการดำเนินการสร้างแบบสอบถามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

จากลำดับขั้นตอนในการดำเนินการสร้างแบบสอบถามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามครั้งนี้ เพื่อนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้มีคุณภาพไปใช้ในการศึกษาครั้งต่อไป
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. กำหนดประเด็นที่ต้องการสร้างแบบสอบถามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามนิยามเชิงปฏิบัติการ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด โดยการเขียนข้อความตามนิยามเชิงปฏิบัติการ โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งหมด 50 ข้อ และในการสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

5. โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำ และตรวจแก้ไข แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาจำนวน 3 คน ทางด้านวัดผลการศึกษา จำนวน 2 คน รวมผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (รายละเอียดในภาคผนวก ก) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ ว่าวัดได้ตรงกับคุณลักษณะที่ต้องการหรือไม่ แล้วให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ตรง ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ไม่ตรง และให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจ จากนั้นนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญไปคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item - objective congruence : IOC) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (Innes and Straker 2003 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Thorn and Deitz. 1989) ได้ข้อคำถามจำนวน 50 ข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .80 ถึง 1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก ข)

6. นำแบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้จากการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (try - out) ครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2548 จำนวน 377 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้ววิเคราะห์โดยการทดสอบที (t - test) คัดเลือกข้อที่ค่า t มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ได้ข้อคำถามจำนวน 37 ข้อ โดยมีค่า t ตั้งแต่ 6.99 ถึง 15.35 (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

7. นำแบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่คัดเลือกไว้จากการทดสอบ ครั้งที่ 1 ไปทดลองใช้ (try - out) ครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2548 จำนวน 377 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของคะแนนแต่ละด้านกับคะแนนรวมทั้งฉบับ และตรวจสอบความสอดคล้องของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมแต่ละด้าน แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงในแต่ละด้านจำนวนด้านละ 8 ข้อ จำนวนทั้งสิ้น 32 ข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก ง)

8. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งฉบับ โดยนำคะแนนที่ได้จากการทดลองเครื่องมือครั้งที่ 2 เฉพาะข้อที่คัดเลือกไว้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธีของครอนบาค มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .74

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสอบถามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง สำหรับกิจกรรมที่ตรงกับที่นักเรียนปฏิบัติ

<u>หมายเหตุ</u>	เป็นประจำ	คือ ปฏิบัติทุกครั้ง
	บ่อยครั้ง	คือ ปฏิบัติ 7-9 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
	บางครั้ง	คือ ปฏิบัติ 4-6 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
	นานๆครั้ง	คือ ปฏิบัติ 1-3 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
	ไม่เคยเลย	คือ ไม่เคยปฏิบัติเลย

ข้อ	รายการ	รายการปฏิบัติ				
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคยเลย
(0)	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถเลือกเรียนในเนื้อหาที่ตนเองสนใจ ✓
(00)	นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหาที่จะเรียน ✓

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีลักษณะเป็น
มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีการตรวจให้คะแนน ดังนี้

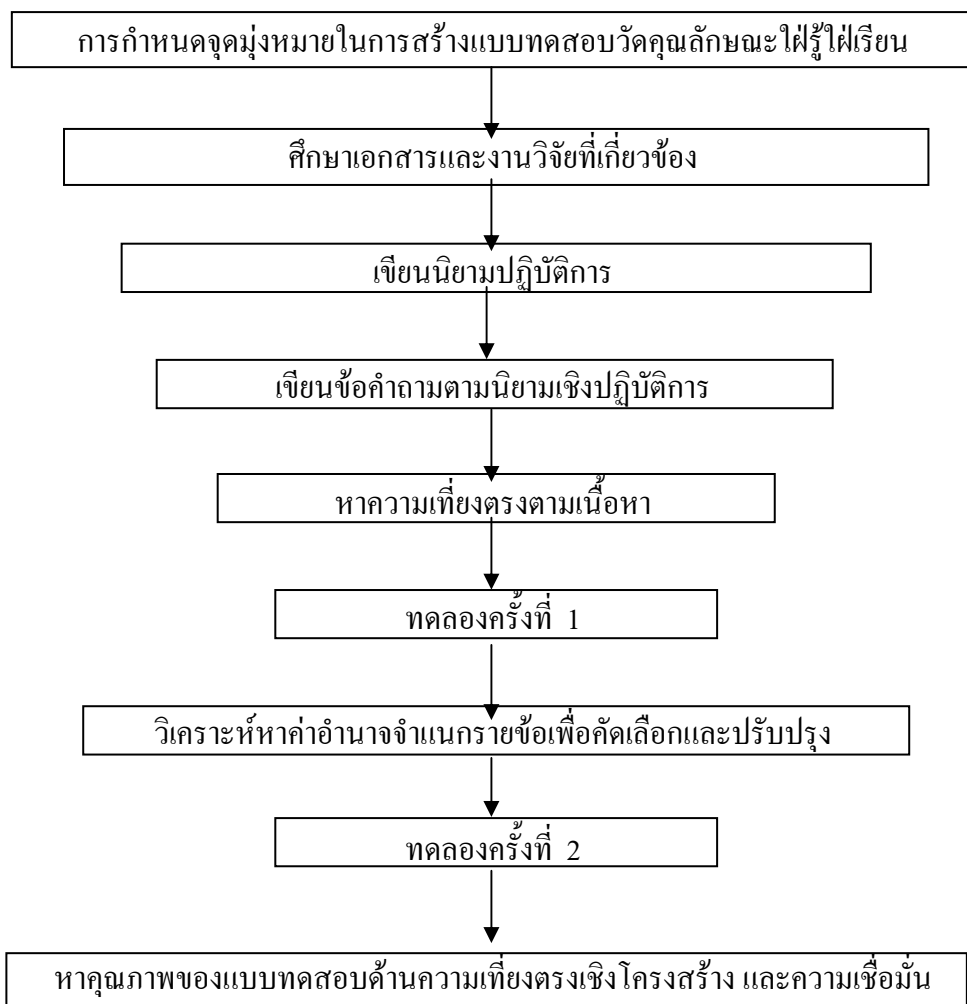
กรณีที่ 1 ข้อความที่มีความหมายเชิงนิมิต (positive) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้	4 คะแนน	เมื่อตอบ	เป็นประจำ
ให้	3 คะแนน	เมื่อตอบ	บ่อยครั้ง
ให้	2 คะแนน	เมื่อตอบ	บางครั้ง
ให้	1 คะแนน	เมื่อตอบ	นานๆครั้ง
ให้	0 คะแนน	เมื่อตอบ	ไม่เคยเลย

กรณีที่ 2 ข้อความที่มีความหมายเชิงนิเสธ (negative) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้	0 คะแนน	เมื่อตอบ	เป็นประจำ
ให้	1 คะแนน	เมื่อตอบ	บ่อยครั้ง
ให้	2 คะแนน	เมื่อตอบ	บางครั้ง
ให้	3 คะแนน	เมื่อตอบ	นานๆครั้ง
ให้	4 คะแนน	เมื่อตอบ	ไม่เคยเลย

2.5 แบบทดสอบวัดคุณลักษณะการใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีขั้นตอนในการสร้างดังแสดงในภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 ลำดับขั้นตอนในการดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน

จากลำดับขั้นตอนในการดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน อธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบครั้งนี้ เพื่อนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้มีคุณภาพไปใช้ในการศึกษาครั้งต่อไป
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน
3. กำหนดประเด็นที่ต้องการสร้างแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน โดยให้นิยาม

เชิงปฏิบัติการคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

4. สร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด โดยการเขียนข้อความตามนิยามเชิงปฏิบัติการ โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนทั้งหมด 60 ข้อ และในการสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสร้างเป็นแบบทดสอบสถานการณ์

5. โดยนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและตรวจแก้ไข แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาจำนวน 3 คน ทางด้านวัดผลการศึกษา จำนวน 2 คน รวมผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (รายละเอียดในภาคผนวก ก) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ ว่าวัดได้ตรงกับคุณลักษณะที่ต้องการหรือไม่ แล้วให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ตรง ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ไม่ตรง และให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจ จากนั้นนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญไปคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item - objective congruence : IOC) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (Innes and Straker 2003 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Thorn and Deitz. 1989) ได้ข้อคำถามจำนวน 57 ข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .80 ถึง 1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก ข)

6. นำแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่ได้จากการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (try - out) ครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2548 จำนวน 377 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้ววิเคราะห์โดยการทดสอบที (t - test) คัดเลือกข้อที่ค่า t มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ได้ข้อคำถามจำนวน 45 ข้อ โดยมีค่า t ตั้งแต่ 6.62 ถึง 15.48 (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

7. นำแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่คัดเลือกไว้จากการทดสอบครั้งที่ 1 ไปทดลองใช้ (try- out) ครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2548 จำนวน 377 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของคะแนนแต่ละด้านกับคะแนนรวมทั้งฉบับ และตรวจสอบความสอดคล้องของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมแต่ละด้าน แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงในแต่ละด้านจำนวนด้านละ 8 ข้อ จำนวนทั้งสิ้น 40 ข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก ง)

8. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนทั้งฉบับ โดยนำคะแนนที่ได้จากการทดลองเครื่องมือครั้งที่ 2 เฉพาะข้อที่คัดเลือกไว้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น

ของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธีของครอนบาค มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .74

9. จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน

คำชี้แจง แบบทดสอบต่อไปนี้เป็นสถานการณ์เกี่ยวกับบุคคลที่พบกับปัญหาที่ต้องตัดสินใจ หากนักเรียนพบกับเหตุการณ์ตามสถานการณ์เหล่านั้น นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ใกล้เคียงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

- (0) ในชั่วโมงเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ครูอธิบายเนื้อหาที่สอนจบแล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด แต่สมศรียังไม่เข้าใจที่ครูอธิบาย ถ้านักเรียนเป็นสมศรีจะอย่างไร
- นั่งเฉยๆ เพราะอายุไม่กล้าถามครู
 - ยกมือบอกครู เพื่อให้ครูอธิบายใหม่อีกครั้ง
 - ขอช่วยให้เพื่อนอธิบายให้

เกณฑ์การให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีการตรวจให้คะแนน ดังนี้

- ให้ 3 คะแนน เมื่อตอบตัวเลือกที่แสดงถึงความมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสูง
 ให้ 2 คะแนน เมื่อตอบตัวเลือกที่แสดงถึงความมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนปานกลาง
 ให้ 1 คะแนน เมื่อตอบตัวเลือกที่แสดงถึงความมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนต่ำ

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวม ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ติดต่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อแนะนำตัว กำหนดวัน เวลา ในการเก็บข้อมูล
3. ชี้แจงให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทราบถึงวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูล และขอความร่วมมือในการตอบแบบทดสอบ
4. นำเครื่องมือทั้งหมดไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างตามวัน เวลา ที่กำหนด
5. รวบรวมกระดาษคำตอบที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ไปแยกหมวดหมู่ตรวจสอบความเรียบร้อยแล้วตรวจให้คะแนน แล้วนำไปวิเคราะห์ สรุป และรายงานผล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน หาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่ออธิบายภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ
 - 2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item-objective congruence : IOC)
 - 2.2 หาค่าอำนาจจำแนกโดยวิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อ (item analysis) โดยใช้ 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ และวิเคราะห์โดยการทดสอบที (t-test) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2540 : 210)
 - 2.3 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2541 : 103-120)
 - 2.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 192-207)
3. สถิติที่ใช้ในการอธิบายความสัมพันธ์และสร้างสมการพยากรณ์
 - 3.1 หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมด คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับตัวแปรตาม กับตัวแปรเกณฑ์ คือ คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (multiple correlation coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2541 : 142)
 - 3.2 หาตัวพยากรณ์ที่มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) และสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด. 2541 : 143-176)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบที่มีการแจกแจงแบบเอฟ
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที่มีการแจกแจงแบบที
X_1	แทน	คะแนนจากแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
X_2	แทน	คะแนนจากแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน
X_3	แทน	คะแนนจากแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู
X_4	แทน	คะแนนจากแบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
Y	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน
Y'	แทน	คะแนนคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Z'	แทน	คะแนนคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
Z_1	แทน	คะแนนมาตรฐานด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
Z_2	แทน	คะแนนมาตรฐานด้านนิสัยรักการอ่าน
Z_3	แทน	คะแนนมาตรฐานด้านการอบรมเลี้ยงดู
Z_4	แทน	คะแนนมาตรฐานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
S.E. _b	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์

S.E. _{est}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์
R	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R ²	แทน	ประสิทธิภาพของการพยากรณ์
R ² _{change}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิมเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ทีละตัว
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู แบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน

1.3 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ประสิทธิภาพของการพยากรณ์และค่าความเปลี่ยนแปลงของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิมเมื่อเพิ่มเติมตัวแปรพยากรณ์ทีละตัว

2. สร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 สัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่สามารถพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน

2.2 สมการพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏผลดังรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู แบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู แบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน

แบบทดสอบ	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	120	87.21	12.19
นิสัยรักการอ่าน	120	83.97	14.92
การอบรมเลี้ยงดู	128	97.98	15.83
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	128	94.86	14.32
คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน	120	103.01	12.34

จากตาราง 2 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านพบว่า ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 87.21 ด้านนิสัยรักการอ่านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 83.97 ด้านการอบรมเลี้ยงดูมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 97.98 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 94.86 เมื่อพิจารณาความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ด้านพบว่า ด้านการอบรมเลี้ยงดูมีความเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด เท่ากับ 15.83 รองลงมา คือ ด้านนิสัยรักการอ่านเท่ากับ 14.93 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เท่ากับ 14.32 และด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุด เท่ากับ 12.19 เมื่อพิจารณาตัวแปรเกณฑ์ พบว่า คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 103.01 มีความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 12.34

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน โดยการนำคะแนนของทั้ง 4 ด้าน และคะแนนคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ปรากฏผล ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) นิสัยรักการอ่าน (X_2) การอบรมเลี้ยงดู (X_3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (X_4) กับตัวแปรเกณฑ์ คือ คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน (Y) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวแปรพยากรณ์

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	Y
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์(X_1)	1.00	.64**	.71**	.71**	.64**
นิสัยรักการอ่าน(X_2)		1.00	.71**	.70**	.67**
การอบรมเลี้ยงดู(X_3)			1.00	.75**	.68**
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน(X_4)				1.00	.68**
คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน(Y)					1.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ด้าน กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน พบว่า ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนทุกคู่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนมีค่าสูงสุดเท่ากับ .68 รองลงมา คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนมีค่าเท่ากับ .68 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนมีค่าน้อยที่สุด เท่ากับ .64 นอกจากนี้ตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัว คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) นิสัยรักการอ่าน (X_2) การอบรมเลี้ยงดู (X_3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (X_4) มีความสัมพันธ์กันภายในของตัวแปรพยากรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ประสิทธิภาพของการพยากรณ์ และค่าความเปลี่ยนแปลงของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิมเมื่อเพิ่มเติมตัวแปรพยากรณ์ที่ดีทีละตัว ซึ่งในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) นิสรักการอ่าน (X_2) การอบรมเลี้ยงดู (X_3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (X_4) กับตัวแปรเกณฑ์ คือ คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน (Y) ใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบสเต็ปไวส์ โดยพิจารณาเลือกตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสูงสุดก่อนและเพิ่มขึ้นอีกทีละตัว โดยเลือกตัวแปรพยากรณ์ตัวถัดไปที่มีค่าสหสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสูงสุดในกลุ่มที่เหลือถ้าผ่านเกณฑ์ก็จะนำเข้ามาสมการในลำดับต่อไปในลักษณะเดียวกันจนสิ้นสุดกระบวนการ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ประสิทธิภาพของการพยากรณ์ (R^2) และค่าความเปลี่ยนแปลงของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิมเมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ที่ดีทีละตัว (R^2_{change}) ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ประสิทธิภาพของการพยากรณ์ (R^2) และค่าความเปลี่ยนแปลงของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิมเมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ที่ดีทีละตัว (R^2_{change}) พร้อมทดสอบนัยสำคัญทางสถิติตามวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบสเต็ปไวส์

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	R^2_{change}	F
X_4	.68	.47	.47	689.15**
$X_4 X_2$.73	.54	.07	457.87**
$X_4 X_2 X_3$.75	.56	.02	335.52**
$X_4 X_2 X_3 X_1$.76	.57	.01	263.83**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พิจารณาตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสูงสุดเข้ามาก่อน คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .68 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ร้อยละ 47 เมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ด้านนิสรักการอ่าน (X_2) เข้าไป พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นเป็น .73 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ร้อยละ 54 และประสิทธิภาพในการพยากรณ์เปลี่ยนไปร้อยละ 7

เมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ด้านการอบรมเลี้ยงดู(X_3) เข้าไป พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นเป็น .75 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ร้อยละ 56 และประสิทธิภาพในการพยากรณ์เปลี่ยนไปร้อยละ 2 เมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) เข้าไป พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นเป็น .76 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ร้อยละ 57 และประสิทธิภาพในการพยากรณ์เปลี่ยนไปร้อยละ 1

สรุปได้ว่า ตัวแปรด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ซึ่งตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่สามารถพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนได้ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (X_4) นิสัยรักการอ่าน (X_2) การอบรมเลี้ยงดู (X_3) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) ตามลำดับ

2. สร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 สัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่สามารถพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนในรูปคะแนนดิบ (b) คะแนนมาตรฐาน (β) พร้อมค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ (S.E._b) ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 สัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน

ตัวแปรพยากรณ์	b	β	S.E. _b	t
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (X_4)	.20	.24	.03	5.96**
นิสัยรักการอ่าน (X_2)	.21	.25	.03	7.01**
การอบรมเลี้ยงดู(X_3)	.16	.20	.03	4.97**
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1)	.17	.17	.04	4.69**
a	=	35.98		
R	=	.76		
R ²	=	.57		
S.E. _{est}	=	8.10		
F	=	263.83**		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 ตัวแปรพยากรณ์ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน(X_4) ด้านนิสัยรักการอ่าน (X_2) ด้านการอบรมเลี้ยงดู (X_3) และด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .76 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ 8.10 และมีประสิทธิภาพของการพยากรณ์ร้อยละ 57 โดยตัวพยากรณ์ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านนิสัยรักการอ่าน ด้านการอบรมเลี้ยงดู และด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .20 .21 .16 และ .17 ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .24 .25 .20 .12 และ .17 ตามลำดับ

2.2 สมการพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน (Y) โดยใช้ตัวแปรพยากรณ์ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน(X_4) ด้านนิสัยรักการอ่าน (X_2) ด้านการอบรมเลี้ยงดู (X_3) และด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) สามารถนำค่าที่ได้ มาเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

2.2.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 35.98 + .20X_4 + .21 X_2 + .16 X_3 + .17 X_1$$

2.2.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z' = .24Z_4 + .25Z_2 + .20Z_3 + .17Z_1$$

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง จำนวน 6,728 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง จำนวน 794 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบจำนวน 5 ฉบับ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1.1 มีความทะเยอทะยาน	จำนวน 5 ข้อ
1.2 มีความกระตือรือร้น	จำนวน 5 ข้อ
1.3 กล้าเสี่ยง กล้าตัดสินใจ	จำนวน 5 ข้อ
1.4 มีความรับผิดชอบ	จำนวน 5 ข้อ
1.5 รู้จักวางแผนคาดการณ์ล่วงหน้า	จำนวน 5 ข้อ
1.6 ความมีเอกลักษณ์	จำนวน 5 ข้อ

แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอำนาจจำแนก โดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 2.12 ถึง 18.85 มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละด้านกับคะแนนรวมทั้งฉบับตั้งแต่ .62 ถึง .75 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค เท่ากับ .76

1. แบบสอบถามวัดนิยรักการอ่าน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

2.1 ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน	จำนวน 10 ข้อ
2.2 ความสม่ำเสมอในการอ่าน	จำนวน 10 ข้อ
2.3 เจตคติต่อการอ่าน	จำนวน 10 ข้อ

แบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่านมีอำนาจจำแนก โดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 9.11 ถึง 17.63 มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละด้านกับคะแนนรวมทั้งฉบับตั้งแต่ .87 ถึง .91 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค เท่ากับ .75

3. แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 32 ข้อ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านร่างกาย	จำนวน 8 ข้อ
3.2 ด้านอารมณ์	จำนวน 8 ข้อ
3.3 ด้านสังคม	จำนวน 8 ข้อ
3.4 ด้านสติปัญญา	จำนวน 8 ข้อ

แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูมีอำนาจจำแนก โดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 9.28 ถึง 16.77 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

(Pearson's product-moment correlation coefficient) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละด้านกับคะแนนรวมทั้งฉบับตั้งแต่ .85 ถึง .88 และมีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค เท่ากับ .73

1. แบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 32 ข้อ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

4.1 รูปแบบการจัดกิจกรรม	จำนวน 8 ข้อ
4.2 การใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์	จำนวน 8 ข้อ
4.3 แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	จำนวน 8 ข้อ
4.4 การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	จำนวน 8 ข้อ

แบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีอำนาจจำแนก โดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 6.99 ถึง 15.35 มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละด้านกับคะแนนรวมทั้งฉบับตั้งแต่ .82 ถึง .87 และมีความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค เท่ากับ .74

5. แบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีลักษณะเป็นแบบทดสอบสถานการณ์ 3 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

5.1 ช่างสังเกต อยากรู้อยากเห็น	จำนวน 8 ข้อ
5.2 มีความพยายาม ความตั้งใจ	จำนวน 8 ข้อ
5.3 มีความขยัน อดทน	จำนวน 8 ข้อ
5.4 มีความรับผิดชอบ	จำนวน 8 ข้อ
5.5 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	จำนวน 8 ข้อ

แบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนมีอำนาจจำแนก โดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 6.62 ถึง 15.48 มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คะแนนแต่ละด้านกับคะแนนรวมทั้งฉบับตั้งแต่ .79 ถึง .88 และมีความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค เท่ากับ .74

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวม ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ติดต่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อแนะนำตัว กำหนดวัน เวลา ในการเก็บข้อมูล
3. ชี้แจงให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทราบถึงวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูล และขอความร่วมมือในการตอบแบบทดสอบ
4. นำเครื่องมือทั้งหมดไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างตามวัน เวลา ที่กำหนด
5. รวบรวมกระดาษคำตอบที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ไปแยกหมวดหมู่ตรวจสอบความเรียบร้อยแล้วตรวจให้คะแนน แล้วนำไปวิเคราะห์ สรุป และรายงานผล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน หาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่ออธิบายภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ
 - 2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item-objective congruence : IOC)
 - 2.2 หาค่าอำนาจจำแนกโดยวิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อ (item analysis) โดยใช้ 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ และวิเคราะห์โดยการทดสอบที (t-test) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2540 : 210)
 - 2.3 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2541 : 103-120)
 - 2.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 192-207)
3. สถิติที่ใช้ในการอธิบายความสัมพันธ์และสร้างสมการพยากรณ์
 - 3.1 หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมด คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับตัวแปรตาม กับตัวแปร
เกณฑ์ คือ คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (multiple correlation
coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2541 : 142)

3.2 หาตัวพยากรณ์ที่มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอย
พหุคูณ (multiple regression analysis) และสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนน
มาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด. 2541 : 143-176)

สรุปผล

จากการศึกษาค้นคว้าและนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู
และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
จังหวัดพัทลุง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรพยากรณ์ด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และตัวแปรเกณฑ์ คือ
คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ได้ผลการวิเคราะห์ คือ แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 87.21 และความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 12.19 แบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน มี
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 83.97 และความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 14.92 แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู
มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 97.80 และความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 15.83 แบบสอบถามวัดการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 94.86 และความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 14.32
แบบทดสอบคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 103.01 และความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ
12.34

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรม
เลี้ยงดู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน โดยการนำ
คะแนนของทั้ง 4 ด้าน และคะแนนคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์ พบว่า

1.2.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับคุณลักษณะ
ใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่
รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ

1.2.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยรักการอ่านกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน พบว่า นิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .67

1.2.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน พบว่า การอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .68

1.2.4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .68

1.3 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ประสิทธิภาพการพยากรณ์ และค่าความเปลี่ยนแปลงของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิมเมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ที่ดีทีละตัว โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบสตีปไวส์ (stepwise multiple regression analysis) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .76 และมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 57 ซึ่งตัวแปรที่ดีในการพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตามลำดับ

2. สร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 สัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .20 .21 .16 และ .17 ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .24 .25 .20 และ .17 ตามลำดับ และมีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ เท่ากับ 8.10

2.2 สมการพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์แล้ว สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

2.2.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y' = 35.98 + .20X_4 + .21 X_2 + .16 X_3 + .17 X_1$$

2.2.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z' = .24Z_4 + .25Z_2 + .20Z_3 + .17Z_1$$

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ นำมาอภิปรายผลตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า ได้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน แสดงว่าถ้าเด็กนักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสูงด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรันดร์ ตั้งธีระบัณฑิตกุลและคณะ.(2542 : บทคัดย่อ) ที่ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ สุวิมล เต็นสุนทร (2525 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งลินด์เกรน (กฤษณา ศักดิ์ศรี.2534 : 132 ; อ้างอิงมาจาก Lindgren. 1964 : 176-178) เชื่อว่าผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความทะเยอทะยาน และมีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น

1.2 นิสัยรักการอ่าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่านิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน แสดงว่าถ้าเด็กนักเรียนมีนิสัยรักการอ่านสูงจะมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสูงด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของ นิรันดร์ ตั้งธีระบัณฑิตกุลและคณะ.(2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า นิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากค่ากล่าวของ เปลื้อง ณ นคร (2542 : 40) และ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 : 55 – 58) ที่ว่า การเกิดนิสัยรักการอ่าน ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นมาจากความสนใจในการอ่านอย่างสม่ำเสมอ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ เพราะจะเกิดความสุขและได้รับความรู้โดยไม่เครียด ทำให้เกิดทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ และข้อมูลด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ

1.3 การอบรมเลี้ยงดู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่าการอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน สอดคล้องกับการศึกษาลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเด็กของคนไทยซึ่งมีต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของ สมคิด อิศระวัฒน์ (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ซึ่งเซอร์ลอค (สมคิด อิศระวัฒน์, 2542 : 15 อ้างอิงมาจาก Herlock , 1955 : 433-435) กล่าวว่า พ่อแม่ที่อบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก ความอบอุ่น มีเหตุผล ให้อิสระแก่เด็กในการแสดงความคิดเห็น โต้ตอบ จะทำให้เด็กมีความกระตือรือร้น มีความคิดสร้างสรรค์ และผลการศึกษาของ มุสเสน (อัครา สุขารมณ, 2528 : 61 อ้างอิงมาจาก Mussen, 1963 : 261) ศึกษาพบว่า บิดามารดาที่ตามใจเด็กอย่างมีเหตุผล คือปล่อยให้เด็กมีอิสระในการช่วยเหลือตนเอง สนองความต้องการในด้านความอยากรู้อยากเห็น จะทำให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก

1.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมคิด อิศระวัฒน์ (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน และกรมวิชาการ (2534 : 3-4) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดทักษะในกระบวนการต่างๆเพื่อที่จะนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปใช้ในชีวิต จะต้องสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง จนเกิดทักษะและเกิดความชื่นชมที่ได้ปฏิบัติ และจากการศึกษาของ มาสทริน จันทงาม (2543: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัยต่อการใฝ่รู้และความสามารถในการคิดวิจารณ์ของนักศึกษาพยาบาล ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัยและกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า การใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัย หลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. สร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวสามารถร่วมกันพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 โดยตัวแปรพยากรณ์ที่ดี คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นิสัรกรการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .76 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ 8.10 และมีประสิทธิภาพของการพยากรณ์ ได้ร้อยละ 57 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่มีรูปแบบการสอนที่หลากหลาย การใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย มีส่วนช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้จริงและได้ลงมือปฏิบัติจริง และการที่ผู้เรียนมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันและกันมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น จึงทำให้น้ำหนักในการพยากรณ์มากที่สุด ส่วนนิสัรกรการอ่านสามารถร่วมพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนได้ ทั้งนี้เพราะผู้ที่นิสัรกรการอ่านจะมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ และแสวงหาความรู้ แนวคิดและวิธีการใหม่ๆ อยู่เสมอ ส่วนการอบรมเลี้ยงดูสามารถร่วมพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนได้ ทั้งนี้เพราะครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในชีวิตและเป็นตัวบ่งชี้ถึงบุคลิกภาพและพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สมคิด อิศระวัฒน์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ด้วยตนเอง ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และการที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถร่วมพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนได้ ทั้งนี้เพราะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีความกระตือรือร้น ทะเยอทะยาน มีความรับผิดชอบ

ดังนั้นองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นิสัรกรการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จึงเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลในการร่วมกันพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ และสำหรับการวิจัยได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้

ผลจากการศึกษาค้นคว้าพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัรกรการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ดังนั้นเพื่อให้

นักเรียนมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ด้านตัวนักเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน สร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ด้านผู้ปกครองควรเอาใจใส่ดูแลนักเรียนทั้งพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ส่วนครูควรตระหนักถึงบทบาทและความสำคัญของตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย โดยเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง ควรร่วมมือกันในการส่งเสริม พัฒนาคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน เพื่อให้เด็กเติบโตมาเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติสืบไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะได้มีการศึกษาค้นคว้าในลักษณะเดียวกันนี้ในระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกับการศึกษา ค้นคว้าในครั้งนี
2. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน เช่น สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน การควบคุมตนเอง การเปิดรับสื่อมวลชน เป็นต้น เพื่อให้ประสิทธิภาพในการพยากรณ์สูงขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. (2546). เด็กไทยคิดอย่างไร. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2546 จาก <http://www.onec.go.th/publication/4305011/ch2.htm>.
- เกสรสุรางค์ สักกะบุชา. ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2540. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ที่แท้จริงตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือครูเพื่อพัฒนาจิตพิสัยในระบบการเรียนการสอน ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา , 2539.
- _____. คู่มือครูเพื่อพัฒนาความสนใจใฝ่รู้และสร้างสรรค์ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา , 2540.
- เจียรนัย ทรงชัยสกุล. การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ : เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยรุ่น หน่วยที่ 10. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช , 2532.
- ฉวีลักษณ์ บุณยะกาญจน์. จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช , 2525.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. การอ่านและส่งเสริมการอ่าน(Reading and Reading Promotion). พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์, 2542.
- ชาชีวัฒน์ ศรีแก้ว. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 – 2549. กรุงเทพฯ : พ.ศ. พัฒนา , 2545.
- ดวงเดือน สีหราช. การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดนันทาราม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2538.
- ดวงพร พวงเพชร. การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2541. อัดสำเนา.
- ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ. องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับนิสัยการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2528.

- ทองสุข แสงกล้า. สร้างคุณภาพคนเริ่มต้นที่กระบวนการคิด วารสารศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ 3(25) กุมภาพันธ์ – พฤษภาคม, 2545.
- นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ และศรีวิไล ดอกจันทร์. ริมระเบียงห้องนอน. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่, 2530.
- นัคดา นำศรีเจริญสุข. การวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบความเป็นนักอ่านที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร,
2536. อัดสำเนา
- นิรันดร์ ตั้งธีระบัณฑิตกุล และคณะ. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะการใฝ่รู้ของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา 8. เชียงใหม่, 2542. บทคัดย่อ.
- บุญชิต มณีโชติ. ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมกับพฤติกรรมการ
ใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาล. ปรินญาณิพนธ์พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
- ปนัดดา พังงา. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู นิสัยในการเรียน และแบบการคิดของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น ,
2538. บทคัดย่อ.
- ปาริชาติ สวนอักษร. การศึกษาพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางของ
ข้าราชการครูโรงเรียนสตรีภูเก็ต สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดภูเก็ต. ปรินญาณิพนธ์
กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ , 2543.
- เปลื้อง ณ นคร. ศิลปะการอ่าน หลักวิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง จำกัด,
2542.
- สุสติ ภูอินทร์. “ การพัฒนาทักษะการอ่านระดับประถมศึกษา(2),” ในเอกสารการสอนชุดวิชา
การสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย หน่วยที่ 1-8). นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช, 2529.
- พนัส หัสนาคิน และคนอื่น ๆ. สลด.5. กรุงเทพฯ : พรีเมียร์กราฟฟิกส์, 2540.
- พยุง ไบเข้ม. ผลการใช้เทคนิคการควบคุมตนเองที่มีต่อพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนและผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน
วัดบ้านทวน จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช , 2541.

- พรรณณี ช. เจนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน : จิตวิทยาการศึกษาสำหรับครูในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , 2528.
- พัฒนาคุณภาพวิชาการ,สถาบัน. สลง.5. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ , 2536.
- พานี พิทักษา. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับนิสัยในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินญาณิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2531. อัดสำเนา.
- พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์. แรงจูงใจของมนุษย์ : ตำราเรียนจิตวิทยาทั่วไป. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2527.
- เพ็ญแข ประจันปัจฉิก. รายงานการวิจัยรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับความสามารถในการแก้ปัญหา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.
- ภัทรา นิคมานนท์. การประเมินผลการเรียน. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิการพิมพ์ , 2540.
- มาสริน จันทงาม. ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัยต่อการใฝ่รู้และความสามารถในการคิดวิจารณ์ของนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2543. บทคัดย่อ.
- รุจิ ภูสาระ และคนอื่นๆ. แบบเรียนแนวหน้าชุดพัฒนากระบวนการ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์ , 2535.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช , 2522.
- _____. เทคนิควิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น , 2538.
- _____. เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก , 2539.
- ลัดดา กิติภาค. จิตวิทยาสังคมประยุกต์ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา , 2521.
- วัฒนา ปลาตะเพียนทอง. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2546.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. “กระบวนการทัศน์ใหม่ : การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคล” มศว ศิลปวัฒนธรรม. 1(3) : 34 – 35 ; มกราคม – มิถุนายน , 2541.
- วิฑูรย์ รongศรีเข้ม. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

วิทยากร เชียงกุล. “ปริญาชนที่ไม่ชอบอ่านหนังสือไม่มีทางจะไปสู้ใครเขาได้,” มติชน, 25(9055)
:6 ; ธันวาคม, 2545.

วินัย พัฒนรัฐ และคนอื่น ๆ. แนวการสอนแบบเรียนมาตรฐาน ฉบับพิเศษ เน้นกระบวนการ
สลงน.5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประสานมิตร , 2538.

วิโรจน์ วัฒนนิมิตรกุล. การพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้สาระอิงบริบทเพื่อส่งเสริม
ความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2540.

ศิริรัตน์ เิงกลิ่นจันทร์. การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช ,
2536.

ศักดิ์เศรษฐ ประกอบผล. การศึกษาศภาพแวดล้อมทางการเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.

ศิริพร ทองชุด้. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับนิสัยในการ
อ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา :
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ , 2540. อัดสำเนา.

ส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, สถาบัน. วิทยาศาสตร์เล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2533.

สมคิด อิศระวัฒน์. ลักษณะการอบรมและเลี้ยงดูของคนไทยซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล , 2542.

สมชาย ฐานวุฑโฒ. มั่งคั่งชีวิต ฉบับธรรมทายาท. กรุงเทพฯ : รวิกานต์, 2533.

สมบูรณ์ ชิตพงศ์. “การสร้างเครื่องมือวัดผลด้านจิตพิสัย” จิตวิทยาและสังคมพื้นฐานเพื่อการวัด
และประเมินผล. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช , 2535.

สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น เอกสารลำดับที่ 19/2539. เชียงใหม่ : 2539.

สุขุม เฉลยทรัพย์. “นิสัยรักการอ่าน รากฐานของการพัฒนาคน” จันทร์เกษม. (198) : 26 – 32 ;
กันยายน – ตุลาคม, 2530.

สุนันทา ประไพตระกูล. การวิเคราะห์สัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรคัดสรรกับผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2534. บทคัดย่อ.

- สุพจน์ พึ่งพุ่มแก้ว. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับคุณลักษณะในการพัฒนาตนเองด้านการแก้ปัญหาและด้านการมุ่งพัฒนา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2539. บทคัดย่อ.
- สุพิน บุญชูวงศ์. หลักการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2538.
- สุภาณี ปิยะอภิรักษ์. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการสอนของครูและบรรยากาศในห้องเรียนตามการรับรู้ของนักเรียนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2538.
- สุมน อมรวิวัฒน์. “ครูที่ไม่สอนจะเป็นครูหรือ”. ใน คิดอย่างครู. หน้า 70 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง , 2528.
- สุรางค์ ไคว่ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- สุวิมล เคนสุนทร. ตัวแปรด้านจิตวิทยาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ , กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2525.
- เสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัยทางการศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- อรพินธ์ ชูชม. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู ความพร้อมทางการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- อรัญญา กาญจน. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดนครศรีธรรมราช. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2546. เล่าโครงวิทยานิพนธ์.
- อวยพร พานิช และคณะ. “ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร,” ภาษากับความคิดในกระบวนการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2543.
- อังคณา กล่อมฤทธิ์. ความอยากรู้อยากเห็น นิสัยรักการอ่าน และคุณสมบัติส่วนตัวบางประการของนักเรียนที่เข้าใช้ห้องสมุดและนักเรียนที่เข้าใช้ห้องสมุดน้อย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2532. อัดสำเนา.
- อัจรา สุขารมณ. การอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาสติปัญญาด้านเหตุผลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

- อัญญาณี ทิวทอง. ตัวแปรคัดสรรทางจิตวิทยาที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2543.
- อารีย์ เกื้อกุล. การศึกษาการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา
ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.
- อุทัย ดุลยเกษม. ศึกษาเรียนรู้. กรุงเทพฯ : มุลนิธิศตศรี – สฤยคี่วงศ์, 2543.
- เอกชัย กี่สุขพันธุ์. หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป. กรุงเทพฯ : อนงคี่ศิลป์การพิมพ์, 2527.
- ฮารี่ชา ขุนอินคี่รี. องคี่ประกอบคี่มีความสัมพันธ์คี่ความสามารถในการคี่ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2546.
เค้าโครงวิทยานิพนธ์.
- Good , C.V Dictionary of Education. New York : Mc Graw – Hill Book Company, 1959.
- Hurlock , E.B. Child Development. New York : Mc Graw - Hill Book Company, 1984.
- Roger , D. Issuess in Adolescent Psychology. New York : Meredith Co oporation , 1972.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ด้านการวัดผลการศึกษา

อาจารย์ ดร. เกศริน มนูญผล	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
อาจารย์วรัญญา เหลืองธรรมชาติ	โรงเรียนควนขนุน จังหวัดพัทลุง
อาจารย์นริศน์ จุลเอียด	โรงเรียนพัทลุง จังหวัดพัทลุง
อาจารย์อุษา ช่วยมั่ง	โรงเรียนสตรีพัทลุง จังหวัดพัทลุง

ด้านจิตวิทยา

ผศ. สุวิมล เต๋นสุนทร	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
อาจารย์ชุตินา ศิริลักษณ์	โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ปัตตานี
อาจารย์จันทร์จรัส เพชรรัตนโมรา	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
อาจารย์ยุวดี ชายเกลี้ยง	โรงเรียนเดชะปัตตนยานุกูล จังหวัดปัตตานี
อาจารย์อุทัยวรรณ แก้วน้อย	โรงเรียนบางแก้วพิทยาคม จังหวัดพัทลุง
อาจารย์อนงค์ คชภักดี	โรงเรียนพัทลุง จังหวัดพัทลุง

ภาคผนวก ข
ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ (IOC)
จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง 6 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จากการประเมิน
ของผู้เชี่ยวชาญ

ด้าน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
	1	2	3	4	5		
มีความทะเยอทะยาน							
1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
5	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
6	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
7	+1	+1	+1	+1	-1	0.60	คัดออก
8	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
9	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
10	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
มีความกระตือรือร้น							
11	+1	-1	+1	+1	+1	0.60	คัดออก
12	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
13	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
14	+1	+1	+1	+1	0	0.80	คัดเลือกไว้
15	+1	+1	+1	+1	0	0.80	คัดเลือกไว้
16	+1	+1	+1	+1	-1	0.60	คัดออก
17	+1	+1	+1	+1	-1	0.60	คัดออก
18	+1	+1	+1	+1	0	0.80	คัดเลือกไว้
19	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
20	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้าน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
	1	2	3	4	5		
กล้าเสี่ยง กล้าตัดสินใจ							
21	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
22	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
23	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
24	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
25	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
26	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
27	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
28	+1	+1	+1	+1	-1	0.60	คัดออก
29	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
30	+1	0	+1	+1	0	0.60	คัดออก
มีความรับผิดชอบ							
31	+1	+1	+1	+1	0	0.80	คัดเลือกไว้
32	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
33	+1	0	+1	+1	-1	0.60	คัดออก
34	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
35	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
36	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
37	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
38	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
39	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
40	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
การวางแผนคาดการณ์ล่วงหน้า							
41	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
42	+1	+1	+1	+1	-1	0.60	คัดออก
43	+1	+1	+1	+1	0	0.80	คัดเลือกไว้

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้าน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที)					ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
	1	2	3	4	5		
44	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
45	+1	+1	+1	+1	-1	0.60	คัดออก
46	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
47	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
48	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
49	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
50	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
ความมีเอกลักษณ์							
51	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
52	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
53	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
54	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
55	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
56	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
57	+1	0	+1	+1	0	0.60	คัดออก
58	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
59	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
60	+1	+1	+1	+1	0	0.80	คัดเลือกไว้

ตาราง 7 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่านจากการประเมิน
ของผู้เชี่ยวชาญ

ด้าน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
	1	2	3	4	5		
ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน							
1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
5	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
6	+1	+1	0	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
7	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
8	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
9	+1	+1	0	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
10	+1	0	0	+1	0	0.40	คัดออก
11	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
12	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
13	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
14	0	+1	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
15	+1	0	-1	+1	+1	0.40	คัดออก
16	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
17	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
18	+1	+1	0	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
19	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
20	0	0	0	+1	+1	0.40	คัดออก
ความสม่ำเสมอในการอ่าน							
21	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
22	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
23	+1	-1	-1	+1	+1	0.20	คัดออก

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้าน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
	1	2	3	4	5		
24	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
25	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
26	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
27	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
28	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
29	+1	-1	0	+1	+1	0.40	คัดออก
30	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
31	+1	-1	0	+1	+1	0.40	คัดออก
32	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
33	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
34	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
35	+1	+1	-1	+1	0	0.40	คัดออก
36	+1	+1	0	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
37	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
38	+1	0	0	+1	+1	0.60	คัดออก
39	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
40	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
เจตคติต่อการอ่าน							
41	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
42	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
43	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
44	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
45	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
46	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
47	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
48	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้าน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
	1	2	3	4	5		
49	+1	+1	0	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
50	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
51	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
52	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
53	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
54	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
55	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
56	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
57	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
58	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
59	+1	0	0	+1	+1	0.60	คัดออก
60	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 8 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูจากการประเมิน
ของผู้เชี่ยวชาญ

ด้าน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
	1	2	3	4	5		
ด้านร่างกาย							
1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
5	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
6	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
7	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
8	+1	-1	0	0	0	0.00	คัดออก
9	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
10	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
11	+1	+1	0	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
12	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
13	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
14	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
15	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
ด้านอารมณ์							
16	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
17	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
18	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
19	+1	0	+1	0	0	0.40	คัดออก
20	+1	0	+1	+1	0	0.60	คัดออก
21	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
22	+1	-1	+1	+1	-1	0.20	คัดออก
23	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้าน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
	1	2	3	4	5		
24	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
25	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
26	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
27	+1	0	+1	+1	0	0.60	คัดเลือกไว้
28	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
29	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
30	+1	-1	+1	+1	+1	0.60	คัดออก
ด้านสังคม							
31	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
32	0	-1	-1	-1	+1	-0.40	คัดออก
33	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
34	+1	0	+1	+1	0	0.60	คัดออก
35	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
36	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
37	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
38	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
39	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
40	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
41	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
42	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
43	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
44	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
45	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
ด้านสติปัญญา							
46	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
47	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้าน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
	1	2	3	4	5		
48	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
49	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
50	+1	+1	0	0	+1	0.60	คัดออก
51	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
52	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
53	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
54	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
55	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
56	+1	0	+1	+1	0	0.60	คัดออก
57	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
58	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
59	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
60	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 9 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

ด้าน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
	1	2	3	4	5		
รูปแบบการจัดกิจกรรม							
1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
5	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
6	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
7	0	-1	+1	+1	+1	0.60	คัดออก
8	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
9	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
10	+1	-1	0	+1	+1	0.40	คัดออก
11	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
12	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
13	+1	-1	+1	-1	+1	0.20	คัดออก
14	+1	+1	0	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
15	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
การใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์							
16	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
17	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
18	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
19	0	-1	+1	+1	+1	0.40	คัดออก
20	0	+1	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
21	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
22	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
23	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้าน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
	1	2	3	4	5		
24	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
25	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
26	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
27	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
28	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
29	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
30	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย							
31	0	+1	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
32	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
33	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
34	0	-1	+1	+1	+1	0.40	คัดออก
35	-1	+1	+1	+1	+1	0.60	คัดออก
36	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
37	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
38	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
39	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
40	+1	-1	+1	+1	+1	0.60	คัดออก
41	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
42	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
43	0	-1	+1	0	+1	0.20	คัดออก
44	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
45	+1	+1	+1	0	+1	0.80	คัดเลือกไว้
การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น							
46	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
47	0	+1	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้าน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
	1	2	3	4	5		
48	0	+1	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
49	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
50	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
51	-1	-1	+1	+1	+1	0.20	คัดออก
52	+1	-1	+1	+1	+1	0.60	คัดออก
53	0	-1	+1	+1	+1	0.40	คัดออก
54	+1	+1	0	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
55	+1	-1	+1	+1	+1	0.60	คัดออก
56	+1	0	+1	+1	+1	0.80	คัดเลือกไว้
57	+1	+1	-1	+1	+1	0.60	คัดออก
58	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
59	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
60	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 10 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนจากการประเมิน
ของผู้เชี่ยวชาญ

ด้าน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
	1	2	3	4	5		
มีความช่างสังเกต อยากรู้อยากเห็น							
1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
2	+1	+1	+1	+1	0	0.80	คัดเลือกไว้
3	+1	0	+1	0	+1	0.60	คัดเลือกไว้
4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
5	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
6	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
7	+1	+1	+1	-1	+1	0.60	คัดเลือกไว้
8	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
9	+1	+1	+1	-1	+1	0.60	คัดออก
10	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
11	+1	+1	+1	0	+1	0.80	คัดเลือกไว้
12	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
มีความพยายามและตั้งใจ							
13	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
14	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
15	+1	0	+1	0	+1	0.60	คัดออก
16	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
17	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
18	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
19	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
20	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
21	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้าน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
	1	2	3	4	5		
22	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
23	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
24	+1	+1	+1	0	+1	0.80	คัดเลือกไว้
มีความขยันและอดทน							
25	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
26	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
27	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
28	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
29	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
30	+1	+1	+1	-1	+1	0.60	คัดออก
31	+1	+1	+1	0	+1	0.80	คัดเลือกไว้
32	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
33	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
34	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
35	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
36	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
มีความรับผิดชอบ							
37	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
38	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
39	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
40	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
41	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
42	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
43	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
44	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้าน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
	1	2	3	4	5		
45	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
46	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
47	+1	+1	+1	0	+1	0.80	คัดเลือกไว้
48	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์							
49	+1	+1	+1	0	+1	0.80	คัดเลือกไว้
50	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
51	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
52	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
53	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
54	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
55	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
56	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
57	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
58	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
59	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
60	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้

ภาคผนวก ค
อำนาจจำแนกของ
แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
แบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน
แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู
แบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
แบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน
จากการทดสอบที (t- test)

ตาราง 11 อำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยการทดสอบที่จากการ
ทดลอง ครั้งที่ 1

ด้าน	ข้อ	ค่า (t)	ผลการพิจารณา	ด้าน	ข้อ	ค่า (t)	ผลการพิจารณา
1	1	7.60**	คัดเลือกไว้	4	26	18.85**	คัดเลือกไว้
1	2	11.27**	คัดเลือกไว้	4	27	3.74**	คัดเลือกไว้
1	3	8.59**	คัดเลือกไว้	4	28	12.09**	คัดเลือกไว้
1	4	10.08**	คัดเลือกไว้	4	29	11.45**	คัดเลือกไว้
1	5	11.42**	คัดเลือกไว้	4	30	15.81**	คัดเลือกไว้
1	6	14.05**	คัดเลือกไว้	4	31	13.23**	คัดเลือกไว้
1	7	-3.49**	คัดออก	4	32	3.41**	คัดเลือกไว้
1	8	4.43**	คัดเลือกไว้	4	33	11.21**	คัดเลือกไว้
1	9	6.54**	คัดเลือกไว้	5	34	8.24**	คัดเลือกไว้
2	10	6.36**	คัดเลือกไว้	5	35	3.59**	คัดเลือกไว้
2	11	12.31**	คัดเลือกไว้	5	36	9.64**	คัดเลือกไว้
2	12	0.57	คัดออก	5	37	14.97**	คัดเลือกไว้
2	13	2.12**	คัดเลือกไว้	5	38	11.46**	คัดเลือกไว้
2	14	1.53	ปรับปรุง	5	39	8.98**	คัดเลือกไว้
2	15	4.82**	คัดเลือกไว้	5	40	10.25**	คัดเลือกไว้
2	16	2.74**	คัดเลือกไว้	5	41	12.15**	คัดเลือกไว้
3	17	7.39**	คัดเลือกไว้	6	42	7.75**	คัดเลือกไว้
3	18	6.79**	คัดเลือกไว้	6	43	5.73**	คัดเลือกไว้
3	19	8.93**	คัดเลือกไว้	6	44	-1.25	คัดออก
3	20	7.53**	คัดเลือกไว้	6	45	12.18**	คัดเลือกไว้
3	21	11.40**	คัดเลือกไว้	6	46	7.83**	คัดเลือกไว้
3	22	5.10**	คัดเลือกไว้	6	47	5.77**	คัดเลือกไว้
3	23	12.98**	คัดเลือกไว้	6	48	6.63**	คัดเลือกไว้
3	24	6.44**	คัดเลือกไว้	6	49	8.67**	คัดเลือกไว้
4	25	0.93	คัดออก	6	50	7.13**	คัดเลือกไว้

ตาราง 12 อำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่านโดยการทดสอบทีจากการทดลอง
ครั้งที่ 1

ด้าน	ข้อ	ค่า (t)	ผลการพิจารณา	ด้าน	ข้อ	ค่า (t)	ผลการพิจารณา
1	1	10.07**	คัดเลือกไว้	2	26	13.22**	คัดเลือกไว้
1	2	12.28**	คัดเลือกไว้	2	27	12.83**	คัดเลือกไว้
1	3	12.29**	คัดเลือกไว้	2	28	10.31**	คัดเลือกไว้
1	4	11.91**	คัดเลือกไว้	2	29	6.81**	คัดเลือกไว้
1	5	10.85**	คัดเลือกไว้	2	30	11.04**	คัดเลือกไว้
1	6	14.75**	คัดเลือกไว้	2	31	17.63**	คัดเลือกไว้
1	7	12.17**	คัดเลือกไว้	2	32	6.56**	คัดเลือกไว้
1	8	8.37**	คัดเลือกไว้	3	33	13.43**	คัดเลือกไว้
1	9	9.07**	คัดเลือกไว้	3	34	3.52**	คัดเลือกไว้
1	10	11.76**	คัดเลือกไว้	3	35	10.59**	คัดเลือกไว้
1	11	8.42**	คัดเลือกไว้	3	36	9.83**	คัดเลือกไว้
1	12	11.33**	คัดเลือกไว้	3	37	9.65**	คัดเลือกไว้
1	13	7.54**	คัดเลือกไว้	3	38	5.77**	คัดเลือกไว้
1	14	13.72**	คัดเลือกไว้	3	39	-5.89**	คัดออก
1	15	3.22**	คัดเลือกไว้	3	40	11.44**	คัดเลือกไว้
1	16	10.83**	คัดเลือกไว้	3	41	8.66**	คัดเลือกไว้
1	17	11.47**	คัดเลือกไว้	3	42	-2.48**	คัดออก
2	18	9.11**	คัดเลือกไว้	3	43	-5.76**	คัดออก
2	19	9.57**	คัดเลือกไว้	3	44	12.12**	คัดเลือกไว้
2	20	14.34**	คัดเลือกไว้	3	45	10.82**	คัดเลือกไว้
2	21	6.94**	คัดเลือกไว้	3	46	11.03**	คัดเลือกไว้
2	22	7.24**	คัดเลือกไว้	3	47	13.04**	คัดเลือกไว้
2	23	9.64**	คัดเลือกไว้	3	48	12.94**	คัดเลือกไว้
2	24	10.04**	คัดเลือกไว้	3	49	12.25**	คัดเลือกไว้
2	25	14.94**	คัดเลือกไว้	3	50	10.94**	คัดเลือกไว้

ตาราง 13 อำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูโดยการทดสอบที่จากการทดลอง
ครั้งที่ 1

ด้าน	ข้อ	ค่า (t)	ผลการพิจารณา	ด้าน	ข้อ	ค่า (t)	ผลการพิจารณา
1	1	10.02**	คัดเลือกไว้	3	26	14.81**	คัดเลือกไว้
1	2	9.39**	คัดเลือกไว้	3	27	3.48**	คัดเลือกไว้
1	3	12.81**	คัดเลือกไว้	3	28	11.71**	คัดเลือกไว้
1	4	10.00**	คัดเลือกไว้	3	29	10.91**	คัดเลือกไว้
1	5	12.11**	คัดเลือกไว้	3	30	13.36**	คัดเลือกไว้
1	6	9.79**	คัดเลือกไว้	3	31	10.63**	คัดเลือกไว้
1	7	12.28**	คัดเลือกไว้	3	32	13.15**	คัดเลือกไว้
1	8	8.72**	คัดเลือกไว้	3	33	9.93**	คัดเลือกไว้
1	9	11.81**	คัดเลือกไว้	3	34	11.45**	คัดเลือกไว้
1	10	7.25**	คัดเลือกไว้	3	35	11.81**	คัดเลือกไว้
1	11	9.47**	คัดเลือกไว้	3	36	10.22**	คัดเลือกไว้
1	12	11.99**	คัดเลือกไว้	3	37	15.21**	คัดเลือกไว้
1	13	3.77**	คัดเลือกไว้	4	38	9.59**	คัดเลือกไว้
1	14	11.15**	คัดเลือกไว้	4	39	11.12**	คัดเลือกไว้
2	15	9.28**	คัดเลือกไว้	4	40	16.77**	คัดเลือกไว้
2	16	10.55**	คัดเลือกไว้	4	41	13.11**	คัดเลือกไว้
2	17	2.61**	คัดเลือกไว้	4	42	12.30**	คัดเลือกไว้
2	18	12.20**	คัดเลือกไว้	4	43	12.60**	คัดเลือกไว้
2	19	14.19**	คัดเลือกไว้	4	44	10.68**	คัดเลือกไว้
2	20	10.11**	คัดเลือกไว้	4	45	9.27**	คัดเลือกไว้
2	21	13.15**	คัดเลือกไว้	4	46	6.80**	คัดเลือกไว้
2	22	7.54**	คัดเลือกไว้	4	47	8.91**	คัดเลือกไว้
2	23	10.75**	คัดเลือกไว้	4	48	8.53**	คัดเลือกไว้
2	24	10.31**	คัดเลือกไว้	4	49	10.60**	คัดเลือกไว้
2	25	11.66**	คัดเลือกไว้				

ตาราง 14 อำนาจำแนกของแบบทดสอบวัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยการทดสอบที่
จากการทดลอง ครั้งที่ 1

ด้าน	ข้อ	ค่า (t)	ผลการพิจารณา	ด้าน	ข้อ	ค่า (t)	ผลการพิจารณา
1	1	5.88**	คัดเลือกไว้	3	25	11.83**	คัดเลือกไว้
1	2	11.95**	คัดเลือกไว้	3	26	10.69**	คัดเลือกไว้
1	3	8.83**	คัดเลือกไว้	3	27	14.12**	คัดเลือกไว้
1	4	9.55**	คัดเลือกไว้	3	28	11.44**	คัดเลือกไว้
1	5	12.57**	คัดเลือกไว้	3	29	17.27**	คัดเลือกไว้
1	6	10.73**	คัดเลือกไว้	3	30	13.72**	คัดเลือกไว้
1	7	7.05**	คัดเลือกไว้	3	31	8.93**	คัดเลือกไว้
1	8	8.33**	คัดเลือกไว้	3	32	13.59**	คัดเลือกไว้
1	9	-3.87**	คัดออก	3	33	12.84**	คัดเลือกไว้
1	10	6.33**	คัดเลือกไว้	3	34	13.25**	คัดเลือกไว้
1	11	9.74**	คัดเลือกไว้	3	35	15.35**	คัดเลือกไว้
1	12	6.23**	คัดเลือกไว้	3	36	11.68**	คัดเลือกไว้
2	13	13.00**	คัดเลือกไว้	3	37	14.48**	คัดเลือกไว้
2	14	4.16**	คัดเลือกไว้	4	38	12.64**	คัดเลือกไว้
2	15	11.48**	คัดเลือกไว้	4	39	10.39**	คัดเลือกไว้
2	16	13.62**	คัดเลือกไว้	4	40	12.84**	คัดเลือกไว้
2	17	12.68**	คัดเลือกไว้	4	41	7.67**	คัดเลือกไว้
2	18	13.45**	คัดเลือกไว้	4	42	9.15**	คัดเลือกไว้
2	19	11.27**	คัดเลือกไว้	4	43	9.76**	คัดเลือกไว้
2	20	10.53**	คัดเลือกไว้	4	44	12.65**	คัดเลือกไว้
2	21	10.82**	คัดเลือกไว้	4	45	4.66**	คัดเลือกไว้
2	22	15.72**	คัดเลือกไว้	4	46	-3.80**	คัดออก
2	23	7.95**	คัดเลือกไว้	4	47	6.99**	คัดเลือกไว้
3	24	8.88**	คัดเลือกไว้				

ตาราง 15 อำนาจำแนกของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนโดยการทดสอบที
จากการทดลอง ครั้งที่ 1

ด้าน	ข้อ	ค่า (t)	ผลการพิจารณา	ด้าน	ข้อ	ค่า (t)	ผลการพิจารณา
1	1	8.57**	คัดเลือกไว้	3	25	11.38**	คัดเลือกไว้
1	2	6.18**	คัดเลือกไว้	3	26	11.18**	คัดเลือกไว้
1	3	4.44**	คัดเลือกไว้	3	27	8.49**	คัดเลือกไว้
1	4	7.48**	คัดเลือกไว้	3	28	9.01**	คัดเลือกไว้
1	5	6.88**	คัดเลือกไว้	3	29	10.16**	คัดเลือกไว้
1	6	8.08**	คัดเลือกไว้	3	30	11.13**	คัดเลือกไว้
1	7	6.62**	คัดเลือกไว้	3	31	14.88**	คัดเลือกไว้
1	8	7.76**	คัดเลือกไว้	3	32	6.41**	คัดเลือกไว้
1	9	8.56**	คัดเลือกไว้	3	33	10.34**	คัดเลือกไว้
1	10	9.24**	คัดเลือกไว้	4	34	9.66**	คัดเลือกไว้
1	11	12.23**	คัดเลือกไว้	4	35	11.21**	คัดเลือกไว้
2	12	4.99**	คัดเลือกไว้	4	36	10.66**	คัดเลือกไว้
2	13	17.09**	คัดเลือกไว้	4	37	4.87**	คัดเลือกไว้
2	14	10.88**	คัดเลือกไว้	4	38	5.94**	คัดเลือกไว้
2	15	10.01**	คัดเลือกไว้	4	39	9.29**	คัดเลือกไว้
2	16	8.24**	คัดเลือกไว้	4	40	14.73**	คัดเลือกไว้
2	17	11.75**	คัดเลือกไว้	4	41	1.97**	คัดเลือกไว้
2	18	12.98**	คัดเลือกไว้	4	42	12.29**	คัดเลือกไว้
2	19	15.48**	คัดเลือกไว้	4	43	8.91**	คัดเลือกไว้
2	20	11.06**	คัดเลือกไว้	4	44	11.51**	คัดเลือกไว้
2	21	9.83**	คัดเลือกไว้	4	45	11.70**	คัดเลือกไว้
2	22	9.38**	คัดเลือกไว้	5	46	13.25**	คัดเลือกไว้
3	23	10.20**	คัดเลือกไว้	5	47	11.61**	คัดเลือกไว้
3	24	9.89**	คัดเลือกไว้	5	48	6.93**	คัดเลือกไว้

ตาราง 15 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ	ค่า (t)	ผลการพิจารณา	ด้าน	ข้อ	ค่า (t)	ผลการพิจารณา
5	49	10.51**	คัดเลือกไว้	5	54	14.06**	คัดเลือกไว้
5	50	7.14**	คัดเลือกไว้	5	55	5.66**	คัดเลือกไว้
5	51	12.38**	คัดเลือกไว้	5	56	2.65**	คัดเลือกไว้
5	52	-7.65**	คัดออก	5	57	7.74**	คัดเลือกไว้
5	53	12.15**	คัดเลือกไว้				

ภาคผนวก ง
ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของ
แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
แบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน
แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู
แบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
แบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน
จากการวิเคราะห์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ตาราง 16 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จากการทดลองครั้งที่ 2 แสดงค่า r_{xy} ของคะแนนรายด้านกับคะแนนรวมทั้งฉบับ และ r_{xy} ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมรายด้าน

ด้าน	ข้อ	r_{xy}	ผลการพิจารณา	ด้าน	ข้อ	r_{xy}	ผลการพิจารณา
1		.68**		4		.75**	
1	1	.51**	คัดเลือกไว้	4	19	.67**	คัดเลือกไว้
1	2	.65**	คัดเลือกไว้	4	20	.66**	คัดเลือกไว้
1	3	.72**	คัดเลือกไว้	4	21	.65**	คัดเลือกไว้
1	4	.64**	คัดเลือกไว้	4	22	.72**	คัดเลือกไว้
1	5	.62**	คัดเลือกไว้	4	23	.66**	คัดเลือกไว้
1	6	-.28**	คัดออก	4	24	.60**	คัดออก
2		.62**		5		.74**	
2	7	.64**	คัดเลือกไว้	5	25	.64**	คัดเลือกไว้
2	8	.42**	คัดเลือกไว้	5	26	.71**	คัดเลือกไว้
2	9	.52**	คัดเลือกไว้	5	27	.67**	คัดเลือกไว้
2	10	.60**	คัดเลือกไว้	5	28	.66**	คัดเลือกไว้
2	11	.37**	คัดออก	5	29	.63**	คัดออก
2	12	.54**	คัดเลือกไว้	5	30	.64**	คัดเลือกไว้
3		.69**		6		.65**	
3	13	.84**	คัดเลือกไว้	6	31	.52**	คัดเลือกไว้
3	14	.41**	คัดเลือกไว้	6	32	.66**	คัดเลือกไว้
3	15	.41**	คัดเลือกไว้	6	33	-.05**	คัดออก
3	16	.37**	คัดเลือกไว้	6	34	.61**	คัดเลือกไว้
3	17	.35**	คัดออก	6	35	.66**	คัดเลือกไว้
3	18	.42**	คัดเลือกไว้	6	36	.60**	คัดเลือกไว้

ตาราง 17 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน จากการทดลอง
ครั้งที่ 2 แสดงค่า r_{xy} ของคะแนนรายด้านกับคะแนนรวมทั้งฉบับ และ r_{xy} ของคะแนนรายข้อ
กับคะแนนรวมรายด้าน

ด้าน	ข้อ	r_{xy}	ผลการพิจารณา	ด้าน	ข้อ	r_{xy}	ผลการพิจารณา
1		.91**		2	19	.57**	คัดเลือกไว้
1	1	.65**	คัดเลือกไว้	2	20	.60**	คัดเลือกไว้
1	2	.72**	คัดเลือกไว้	2	21	.56**	คัดออก
1	3	.56**	คัดเลือกไว้	2	22	.52**	คัดออก
1	4	.63**	คัดเลือกไว้	2	23	.58**	คัดเลือกไว้
1	5	.71**	คัดเลือกไว้	2	24	.67**	คัดเลือกไว้
1	6	.71**	คัดเลือกไว้	3		.87**	
1	7	.75**	คัดเลือกไว้	3	25	.59**	คัดเลือกไว้
1	8	.55**	คัดออก	3	26	.56**	คัดเลือกไว้
1	9	.63**	คัดเลือกไว้	3	27	.55**	คัดเลือกไว้
1	10	.53**	คัดออก	3	28	.63**	คัดเลือกไว้
1	11	.64**	คัดเลือกไว้	3	29	.56**	คัดเลือกไว้
1	12	.59**	คัดเลือกไว้	3	30	.55**	คัดออก
2		.90**		3	31	.55**	คัดเลือกไว้
2	13	.63**	คัดเลือกไว้	3	32	.59**	คัดเลือกไว้
2	14	.67**	คัดเลือกไว้	3	33	.55**	คัดออก
2	15	.67**	คัดเลือกไว้	3	34	.58**	คัดเลือกไว้
2	16	.61**	คัดเลือกไว้	3	35	.57**	คัดเลือกไว้
2	17	.64**	คัดเลือกไว้	3	36	.61**	คัดเลือกไว้
2	18	.63**	คัดเลือกไว้				

ตาราง 18 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู จากการทดลอง
ครั้งที่ 2 แสดงค่า r_{xy} ของคะแนนรายด้านกับคะแนนรวมทั้งฉบับ และ r_{xy} ของคะแนนรายข้อ
กับคะแนนรวมรายด้าน

ด้าน	ข้อ	r_{xy}	ผลการพิจารณา	ด้าน	ข้อ	r_{xy}	ผลการพิจารณา
1		.86**		3		.88**	
1	1	.52**	คัดออก	3	19	.65**	คัดเลือกไว้
1	2	.56**	คัดเลือกไว้	3	20	.59**	คัดออก
1	3	.69**	คัดเลือกไว้	3	21	.63**	คัดเลือกไว้
1	4	.67**	คัดเลือกไว้	3	22	.68**	คัดเลือกไว้
1	5	.67**	คัดเลือกไว้	3	23	.70**	คัดเลือกไว้
1	6	.69**	คัดเลือกไว้	3	24	.75**	คัดเลือกไว้
1	7	.58**	คัดเลือกไว้	3	25	.68**	คัดเลือกไว้
1	8	.65**	คัดเลือกไว้	3	26	.65**	คัดเลือกไว้
1	9	.53**	คัดเลือกไว้	3	27	.67**	คัดเลือกไว้
2		.86**		4		.85**	
2	10	.56**	คัดเลือกไว้	4	28	.60**	คัดออก
2	11	.52**	คัดเลือกไว้	4	29	.60**	คัดเลือกไว้
2	12	.57**	คัดเลือกไว้	4	30	.70**	คัดเลือกไว้
2	13	.58**	คัดเลือกไว้	4	31	.69**	คัดเลือกไว้
2	14	.60**	คัดเลือกไว้	4	32	.64**	คัดเลือกไว้
2	15	.62**	คัดเลือกไว้	4	33	.68**	คัดเลือกไว้
2	16	.61**	คัดเลือกไว้	4	34	.72**	คัดเลือกไว้
2	17	.49**	คัดออก	4	35	.63**	คัดเลือกไว้
2	18	.60**	คัดเลือกไว้	4	36	.64**	คัดเลือกไว้

ตาราง 19 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
จากการทดลอง ครั้งที่ 2 แสดงค่า r_{xy} ของคะแนนรายด้านกับคะแนนรวมทั้งฉบับ และ r_{xy}
ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมรายด้าน

ด้าน	ข้อ	r_{xy}	ผลการพิจารณา	ด้าน	ข้อ	r_{xy}	ผลการพิจารณา
1		.82**		3		.83**	
1	1	.68**	คัดเลือกไว้	3	19	.62**	คัดเลือกไว้
1	2	.65**	คัดเลือกไว้	3	20	.62**	คัดเลือกไว้
1	3	.53**	คัดออก	3	21	.65**	คัดเลือกไว้
1	4	.64**	คัดเลือกไว้	3	22	.61**	คัดเลือกไว้
1	5	.67**	คัดเลือกไว้	3	23	.92**	คัดเลือกไว้
1	6	.62**	คัดเลือกไว้	3	24	.69**	คัดเลือกไว้
1	7	.69**	คัดเลือกไว้	3	25	.65**	คัดเลือกไว้
1	8	.55**	คัดเลือกไว้	3	26	.57**	คัดออก
1	9	.60**	คัดเลือกไว้	3	27	.60**	คัดเลือกไว้
2		.87**		3	28	.56**	คัดออก
2	10	.64**	คัดเลือกไว้	4		.84**	
2	11	.67**	คัดเลือกไว้	4	29	.67**	คัดเลือกไว้
2	12	.63**	คัดเลือกไว้	4	30	.65**	คัดเลือกไว้
2	13	.63**	คัดเลือกไว้	4	31	.64**	คัดเลือกไว้
2	14	.63**	คัดเลือกไว้	4	32	.61**	คัดเลือกไว้
2	15	.68**	คัดเลือกไว้	4	33	.62**	คัดเลือกไว้
2	16	.62**	คัดออก	4	34	.69**	คัดเลือกไว้
2	17	.67**	คัดเลือกไว้	4	35	.65**	คัดเลือกไว้
2	18	.65**	คัดเลือกไว้	4	36	.61**	คัดออก
				4	37	.64**	คัดเลือกไว้

ตาราง 20 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน จากการ
ทดลอง ครั้งที่ 2 แสดงค่า r_{xy} ของคะแนนรายด้านกับคะแนนรวมทั้งฉบับ และ r_{xy} ของ
คะแนนรายข้อกับคะแนนรวมรายด้าน

ด้าน	ข้อ	r_{xy}	ผลการพิจารณา	ด้าน	ข้อ	r_{xy}	ผลการพิจารณา
1		.79**		3		.85**	
1	1	.42**	คัดเลือกไว้	3	19	.33**	คัดออก
1	2	.67**	คัดเลือกไว้	3	20	.60**	คัดเลือกไว้
1	3	.57**	คัดเลือกไว้	3	21	.69**	คัดเลือกไว้
1	4	.55**	คัดเลือกไว้	3	22	.64**	คัดเลือกไว้
1	5	.34**	คัดออก	3	23	.62**	คัดเลือกไว้
1	6	.51**	คัดเลือกไว้	3	24	.45**	คัดเลือกไว้
1	7	.54**	คัดเลือกไว้	3	25	.38**	คัดเลือกไว้
1	8	.57**	คัดเลือกไว้	3	26	.58**	คัดออก
1	9	.57**	คัดเลือกไว้	3	27	.59**	คัดเลือกไว้
2		.84**		4		.88**	
2	10	.63**	คัดเลือกไว้	4	28	.61**	คัดเลือกไว้
2	11	.63**	คัดเลือกไว้	4	29	.61**	คัดเลือกไว้
2	12	.64**	คัดเลือกไว้	4	30	.61**	คัดเลือกไว้
2	13	.51**	คัดเลือกไว้	4	31	.53**	คัดเลือกไว้
2	14	.64**	คัดเลือกไว้	4	32	.62**	คัดเลือกไว้
2	15	.69**	คัดเลือกไว้	4	33	.54**	คัดเลือกไว้
2	16	.55**	คัดเลือกไว้	4	34	.46**	คัดเลือกไว้
2	17	.51**	คัดเลือกไว้	4	35	.36**	คัดออก
2	18	.31**	คัดออก	4	36	.64**	คัดเลือกไว้

ตาราง 20 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ	r_{xy}	ผลการพิจารณา	ด้าน	ข้อ	r_{xy}	ผลการพิจารณา
5		.80**		5	41	.44**	คัดเลือกไว้
5	37	.55**	คัดเลือกไว้	5	42	.55**	คัดเลือกไว้
5	38	.57**	คัดเลือกไว้	5	43	.62**	คัดเลือกไว้
5	39	.52**	คัดเลือกไว้	5	44	.61**	คัดเลือกไว้
5	40	.52**	คัดเลือกไว้	5	45	.41**	คัดออก

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน

แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู

แบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

แบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน

แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 30 ข้อ
2. เมื่อนักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ สำหรับกิจกรรมที่ตรงกับที่นักเรียนปฏิบัติ ซึ่งข้อความในแต่ละข้อจะไม่มีคำตอบใดที่ถูกหรือผิด โดยมีวิธีพิจารณาคำตอบดังนี้

เป็นประจำ	คือ ปฏิบัติทุกครั้งที่มีกิจกรรม
บ่อยครั้ง	คือ ปฏิบัติ 7-9 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
บางครั้ง	คือ ปฏิบัติ 4-6 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
นานๆครั้ง	คือ ปฏิบัติ 1-3 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
ไม่เคยเลย	คือ ไม่เคยปฏิบัติเลย

ตัวอย่าง

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคยเลย
(0)	ในการทำงานข้าพเจ้าจะตั้งเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า ✓
(00)	ข้าพเจ้ายอมทำงานหนักเพราะต้องการความสำเร็จมากกว่าความล้มเหลว ✓

แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคยเลย
1	ในการทำงานข้าพเจ้าจะตั้งเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า
2	ในการสอบแต่ละครั้งข้าพเจ้าจะพยายามทำข้อสอบให้ได้คะแนนสูงสุด
3	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่สามารถสอบผ่านวิชาที่ยาก ๆ ได้
4	ข้าพเจ้าเชื่อว่า” ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น”
5	เมื่อทำงานง่ายๆเสร็จแล้วข้าพเจ้าอยากทำงานที่ยากขึ้นไปอีก.....
6	หากข้าพเจ้าขาดเรียนข้าพเจ้าจะถามเพื่อนๆว่าครูสอนอะไร เพื่อที่จะเรียนให้ทันเพื่อน
7	ข้าพเจ้าค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่เรียนในชั้นเรียน เพื่อให้มีความเข้าใจเนื้อหาในวิชาที่เรียนมากขึ้น
8	ในชั่วโมงเรียนข้าพเจ้าจะนั่งมองไปที่อื่นมากกว่าที่จะมองและฟังครูอธิบาย
9	ข้าพเจ้าไม่อยากเข้าเรียนในรายวิชาที่ไม่ชอบ

10	ข้าพเจ้าพยายามทำความเข้าใจ บทเรียนต่างๆที่เรียนไม่ เข้าใจ.....
ชื่อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		เป็น ประจำ	บ่อยครั้ ง	บางครั้ ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย เลย
11	ข้าพเจ้าอยากทำงานที่ยากๆเพราะ เป็นการท้าทายความสามารถ.....
12	ข้าพเจ้ากล้าซักถามครูเมื่อเรียนไม่ รู้เรื่อง.....
13	ข้าพเจ้ากล้าที่จะแสดงความคิดเห็นที่ แตกต่างจากสมาชิกคนอื่นๆในกลุ่ม
14	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อสิ่งที่ ข้าพเจ้าได้ตัดสินใจกระทำลงไป
15	ในการแก้ปัญหาต่างๆไปข้าพเจ้าไม่ ชอบใช้วิธีการเดิมตลอดไป
16	เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานใดๆ ข้าพเจ้าจะทำอย่างเต็มความสามารถ
17	ถึงแม้ว่าในช่วงโมงเรียน ครูจะไม่มี การเรียกชื่อข้าพเจ้าก็จะเข้าเรียนตรง เวลาเสมอ
18	ข้าพเจ้าจะทำการบ้านที่ครูสั่งโดยที่ ไม่มีคนอื่นเตือน
19	เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายงาน ข้าพเจ้าจะพยายามทำอย่างเต็ม ความสามารถ
20	เมื่อครูมอบหมายงานอะไรให้ทำ ข้าพเจ้าจะรีบทำทันที

21	ข้าพเจ้าคิดว่าการทำงานต้องมีการวางแผนและคำนึงถึงผลที่อาจจะเกิดขึ้น
22	ในการทำงานแต่ละครั้งข้าพเจ้าจะตั้งเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า
ชื่อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคยเลย
23	งานที่สำเร็จออกมา นั้นข้าพเจ้าจะคำนึงถึงคุณภาพเป็นหลัก.....
24	ก่อนเข้าเรียนข้าพเจ้าจะเตรียมตัวอ่านหนังสือล่วงหน้า
25	ก่อนลงมือทำงานอะไรข้าพเจ้าจะศึกษาข้อมูลในการทำงานนั้น
26	ข้าพเจ้าชอบทำสิ่งต่างๆที่เป็นความคิดริเริ่มของตนเอง
27	ข้าพเจ้าเชื่อว่าความพยายามจะทำให้งานสำเร็จ
28	ข้าพเจ้าชอบทำงานให้สำเร็จตามความพอใจของตนเอง ไม่ชอบให้ใครบงการ
29	ข้าพเจ้าคิดว่างานทุกสิ่งจะสำเร็จลงได้ด้วยความตั้งใจจริงของตนเอง
30	ข้าพเจ้ายอมรับคำติชม โดยไม่รู้สึกลำบากใจ

แบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน

คำชี้แจงในการตอบแบบทดสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียน จำนวน 30 ข้อ

2. เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้วให้นักเรียนเลือกข้อความที่ตรงกับกิจกรรมการปฏิบัติของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ ซึ่งข้อความในแต่ละข้อจะไม่มีคำตอบใดที่ถูกหรือผิด โดยมีวิธีพิจารณาคำตอบดังนี้

เป็นประจำ	คือ ปฏิบัติทุกครั้ง
บ่อยครั้ง	คือ ปฏิบัติ 7-9 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
บางครั้ง	คือ ปฏิบัติ 4-6 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
นานๆครั้ง	คือ ปฏิบัติ 1-3 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
ไม่เคยเลย	คือ ไม่เคยปฏิบัติเลย

ตัวอย่าง

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคยเลย
(0)	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือตอน เช้าก่อนมาโรงเรียนทุกวัน ✓
(00)	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุก ประเภทที่น่าสนใจ ✓

แบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคยเลย
1	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกประเภทที่น่าสนใจ
2	เมื่อข้าพเจ้าอ่านหนังสือแล้วไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะค้นคว้าหาหนังสือมาอ่าน ประกอบเสมอ
3	เมื่อข้าพเจ้าสนใจที่จะรู้เรื่องใดข้าพเจ้า จะหาหนังสือเกี่ยวกับเรื่องนั้นมาอ่าน
4	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวันเพื่อ จะได้รู้ทันข่าวเหตุการณ์ต่าง ๆ
5	เมื่อมีร้านหนังสือมาแนะนำหนังสือ ใหม่ข้าพเจ้าจะไปร่วมเสมอ
6	ข้าพเจ้าจะร่วมเข้าค่ายกิจกรรมนันทนาการ เสมอเมื่อมีโอกาส
7	เมื่อข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดพบว่าหนังสือ รางวัลซีไรท์ ข้าพเจ้าจะหยิบมาอ่าน
8	เมื่อมีการจัดบอร์ดความรู้เกี่ยวกับเรื่อง ต่างๆข้าพเจ้าจะอ่านด้วยความสนใจ

9	ข้าพเจ้าชอบดูการแข่งขันกีฬาชิงหาหนังสือเกี่ยวกับกีฬามาอ่านเพื่อศึกษากติกาการเล่น
10	เมื่อเข้าไปห้องสมุดพบว่ามีการจัดสัปดาห์หนังสือข้าพเจ้าจะเข้าไปดูเพื่ออ่านหนังสือทุกประเภท ว่ามีเนื้อหาสาระที่น่าสนใจเพียงใด
ชื่อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย
11	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกเช้าก่อนมาโรงเรียน
12	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน
13	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนก่อนนอน
14	ข้าพเจ้าจะเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดตอนพักเที่ยง
15	เมื่อข้าพเจ้าเดินทางไปไหนข้าพเจ้าจะนำหนังสือติดตัวไปอ่านด้วย
16	เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าจะเอาหนังสือมาอ่าน
17	ถ้าข้าพเจ้าอ่านหนังสือค้างไว้เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าจะรีบหยิบมาอ่านต่อทันที
18	เมื่อมีโอกาสได้ศึกษาโบราณวัตถุซึ่งมีป้ายติดชื่อและที่มาของโบราณวัตถุชิ้นนั้นข้าพเจ้าจะอ่านทุกชิ้น
19	ข้าพเจ้าจะมีสมาธิในการอ่านหนังสือเสมอ

20	เมื่อไม่มีหนังสือเล่มใหม่อ่านข้าพเจ้าจะ หยิบหนังสือเล่มที่อ่านแล้วมาอ่านซ้ำ
21	ข้าพเจ้าจะดีใจมากถ้าได้รับหนังสือเป็น ของขวัญวันเกิด.....
22	ข้าพเจ้าเก็บรักษาหนังสือทุกเล่มที่มีเป็น อย่างดี
ชื่อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		เป็น ประจำ	บ่อยครั้ ง	บางครั้ ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย เลย
23	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือด้วยความ เพลิดเพลิน
24	เมื่อมีการประกาศรับสมัครเข้าค่าย เยาวชนรักการอ่านข้าพเจ้าจะรีบสมัคร ทันที
25	ข้าพเจ้ามักจะนำเงินที่เหลือจากค่าขนม ไปซื้อหนังสือเล่มโปรด
26	ข้าพเจ้าจะรีบเข้าร่วมรับฟังเมื่อมีการ บรรยายเรื่อง “เคล็ดลับการอ่านที่ดี”
27	เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าจะรีบอ่านหนังสือ เล่มที่ชอบทันที.....
28	การอ่านหนังสือทำให้ข้าพเจ้าตอบ ปัญหาได้เกือบทุกเรื่อง
29	การอ่านหนังสือยามว่างช่วยให้ข้าพเจ้า คลายเครียดได้
30	ข้าพเจ้าคิดว่าหนังสือคือเพื่อนที่ดีที่สุด ของข้าพเจ้า

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง จำนวน 32 ข้อ

2. เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้วให้นักเรียนเลือกข้อความที่ตรงกับการปฏิบัติของพ่อแม่ หรือผู้ปกครองที่ปฏิบัติต่อนักเรียน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ ซึ่งจะไม่มีคำตอบใดที่ถูกหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน โดยมีวิธีพิจารณาคำตอบดังนี้

เป็นประจำ	คือ ปฏิบัติทุกครั้ง
บ่อยครั้ง	คือ ปฏิบัติ 7-9 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
บางครั้ง	คือ ปฏิบัติ 4-6 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
นานๆครั้ง	คือ ปฏิบัติ 1-3 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
ไม่เคยเลย	คือ ไม่เคยปฏิบัติเลย

ตัวอย่าง

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคยเลย
(0)	พ่อแม่จะปล่อยให้เด็กตัดสินใจในการเลือกเรียนตามที่ตนเองสนใจ ✓

(00)	พ่อแม่จะกล่าวชมเมื่อนักเรียนทำคะแนนสอบได้ดี ✓
------	---	-------	-------	-----------	-------	-------

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคยเลย
1	พ่อแม่จะให้นักเรียนดื่มนมทุกวันอย่างน้อยวันละ 1 แก้ว
2	พ่อแม่ให้นักเรียนล้างมือก่อนรับประทานอาหาร
3	พ่อแม่จะคอยถามเรื่องสุขภาพฟันของนักเรียน
4	พ่อแม่จะบอกให้นักเรียนอาบน้ำและแปรงฟันก่อนเข้านอน
5	พ่อแม่จะสนับสนุนให้นักเรียนเล่นกีฬาและออกกำลังกาย
6	พ่อแม่ตักเตือนให้นักเรียนรับประทานอาหารให้ตรงเวลา
7	พ่อแม่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักรักษาความสะอาดของเสื้อผ้า
8	เมื่อนักเรียนไม่สบายพ่อแม่จะคอยดูแลและพาไปหาหมอ

9	พ่อแม่จะคอยให้กำลังใจเมื่อนักเรียน ไม่สบายใจ
10	พ่อแม่จะสอนให้นักเรียนรู้จักการให้ อภัย
11	พ่อแม่จะพูดจาไพเราะกับนักเรียน
12	พ่อแม่จะถามเหตุผลก่อนที่จะตำหนิ นักเรียน
13	พ่อแม่ไม่แสดงความรำคาญเมื่อ นักเรียนซักถาม
ชื่อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		เป็น ประจำ	บ่อยค ั้ง	บางค ั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย เลย
14	พ่อแม่จะแนะนำให้นักเรียนรู้จัก อดทนอดกลั้น
15	พ่อแม่จะใช้เวลาว่างพูดคุยกับนักเรียน
16	พ่อแม่จะชวนนักเรียนทำงานอดิเรก เมื่อว่าง
17	พ่อแม่จะให้คำแนะนำในการคบเพื่อน
18	พ่อแม่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จัก ช่วยเหลือผู้อื่น
19	พ่อแม่จะสนับสนุนให้นักเรียน ได้ ช่วยเหลือ ชุมชน.....
20	พ่อแม่จะให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรม กับครอบครัว
21	พ่อแม่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความ สามัคคีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
22	พ่อแม่แนะนำนักเรียนในการปรับตัว เข้ากับเพื่อนๆ

23	พ่อแม่จะให้นักเรียนร่วมต้อนรับแขก ที่มาเยี่ยมที่บ้าน
24	พ่อแม่จะให้กำลังใจเมื่อนักเรียนขาด ความมั่นใจที่จะร่วมทำกิจกรรมของ สังคม
25	พ่อแม่จะจัดหาหนังสือมาให้ให้นักเรียน ได้อ่านเพิ่มเติม
26	พ่อแม่จะตักเตือนให้นักเรียนอ่าน หนังสือก่อนถึงเวลาเข้านอน
27	พ่อแม่จะพูดคุยแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นกับนักเรียน
ชื่อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		เป็น ประจำ	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่ เคย
28	พ่อแม่จะสอบถามเรื่องการเรียนของ นักเรียน
29	พ่อแม่จะคอยให้คำแนะนำในการทำ การบ้าน
30	พ่อแม่ส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรม ที่นักเรียน สนใจ
31	พ่อแม่จะคอยดูแลเมื่อนักเรียนต้องทำ การบ้านหรืออ่านหนังสือเตรียมตัว สอบ
32	พ่อแม่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกฝน ทักษะด้านต่างๆ

แบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู จำนวน 32 ข้อ
2. เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้วให้นักเรียนเลือกข้อความที่ตรงกับความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ ซึ่งข้อความในแต่ละข้อจะไม่มีคำตอบใดที่ถูกต้องหรือผิด โดยมีวิธีพิจารณาคำตอบดังนี้

เป็นประจำ	คือ ปฏิบัติทุกครั้ง
บ่อยครั้ง	คือ ปฏิบัติ 7-9 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
บางครั้ง	คือ ปฏิบัติ 4-6 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
นานๆครั้ง	คือ ปฏิบัติ 1-3 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
ไม่เคยเลย	คือ ไม่เคยปฏิบัติเลย

ตัวอย่าง

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคยเลย

(0)	ครูส่งเสริมให้นักเรียนที่เรียนเก่งช่วยสอนเพื่อนที่เรียนอ่อน ✓
(00)	นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกที่จะเรียน เนื้อหาใดก่อนหรือหลัง..... ✓

แบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคยเลย
1	มีการทดสอบก่อนเรียน.....
2	ครูสอนจากเรื่องง่ายไปสู่เรื่องยาก.....
3	ครูให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม โดยแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ.....
4	ครูยกตัวอย่างและอธิบายจนนักเรียนเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน.....
5	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนผลงานที่ทำ....
6	นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของตนเอง.....
7	หลังจากสอนเสร็จครูจะให้นักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน.....
8	มีการทดสอบหลังเรียน.....

9	นักเรียนมีส่วนช่วยในการจัดทำ/จัดหาสื่อ...
10	สื่อการเรียนการสอนอยู่ในสภาพดีพร้อมใช้งาน
11	ครูใช้สื่อ/อุปกรณ์ที่หาได้จากในห้องเรียน
12	ครูจะมีสื่อและอุปกรณ์ต่างๆให้ในการทำกิจกรรม.....
13	ครูเตรียมสื่อ/อุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการเรียนให้นักเรียนทุกครั้ง
14	ให้มีสื่อ/อุปกรณ์จำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน.....
15	ครูใช้เกมเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน
ชื่อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคยเลย
16	ครูมีบทเรียนสำเร็จรูปให้นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง.....
17	ครูพานักเรียนไปเรียนรู้จากสถานที่จริง.....
18	ครูนำนักเรียนออกมาเรียนนอกห้องเรียน....
19	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกทำกิจกรรมตามที่ตนเองสนใจและถนัด.....
20	ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น เกม การแสดงบทบาทสมมติ การลงมือปฏิบัติจริง
21	มีการเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาสอน.....
22	ให้นักเรียนได้แสดงความคิดริเริ่ม โดยการวาดภาพ แต่งคำประพันธ์ เป็นต้น.....
23	ครูให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเอง แล้วมาสรุปให้ครูและเพื่อนในชั้นฟัง
24	ครูมีกิจกรรมใหม่ๆให้นักเรียนได้ทำเกือบทุกชั่วโมง

25	นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เรียน
26	นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นเท่าเทียมกัน.....
27	เมื่อนักเรียนมีความคิดเห็นไม่ตรงกับครู นักเรียนสามารถเสนอความคิดเห็นของตนให้ครูทราบได้.....
28	ในการทำงานกลุ่มนักเรียนทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองให้กลุ่มทราบได้
29	ครูรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลของนักเรียนเสมอ.....
ชื่อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคยเลย
30	ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียนในขณะสอน
31	ครูและนักเรียนจะร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน
32	ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่กำลังอยู่ในความสนใจ

แบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน

คำชี้แจง

1. เครื่องมือชุดนี้เป็นแบบทดสอบสถานการณ์เกี่ยวกับบุคคลที่พบกับปัญหาที่ต้องตัดสินใจ หรือกระทำ หากนักเรียนพบกับเหตุการณ์ตามสถานการณ์เหล่านั้น นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร ด้วยเหตุผลใด จำนวน 40 ข้อ
2. เมื่อนักเรียนอ่านสถานการณ์ในแต่ละข้อแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามตามความรู้สึกหรือเหตุผลของนักเรียนเสมือนกับเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นกับนักเรียนเอง คำตอบของนักเรียนไม่มีข้อถูกหรือผิด และไม่มีผลต่อตัวนักเรียนและผลการเรียนของนักเรียนแต่อย่างใด จึงขอให้นักเรียนตอบตามเหตุผลและตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
3. ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้เพียงข้อเดียวที่นักเรียนเห็นว่าตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

1. ในช่วงโมงเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ครูอธิบายเนื้อหาที่สอนจบแล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด แต่สมศรียังไม่เข้าใจที่ครูอธิบาย ถ้านักเรียนเป็นสมศรีจะทำอย่างไร
 - ก. ยกมือบอกครู เพื่อให้ครูอธิบายที่ไม่เข้าใจ
 - ข. ขอช่วยให้เพื่อนอธิบายให้
 - ค. นั่งเฉย ๆ เพราะอายไม่กล้าถามครู
2. ถ้าโรงเรียนจัดไปทัศนศึกษานอกสถานที่ และให้นักเรียนที่ไปกลับมาทำรายงานส่งด้วย นักเรียนจะไปหรือไม่
 - ก. ไป เพราะจะได้มีความรู้
 - ข. ไป เพราะมีเพื่อนๆ ไปหลายคน
 - ค. ไม่ไป เพราะไม่ชอบและไม่อยากทำรายงาน
3. ในช่วงโมงเรียนคณิตศาสตร์ครูคิดธุระไม่มาสอน ถ้านักเรียนเป็นนักเรียนในห้องนั้นจะทำอย่างไร
 - ก. ทำงานวิชาคณิตศาสตร์ที่ค้างอยู่
 - ข. เองงานหรือการบ้านอื่นขึ้นมาทำ
 - ค. พุดคุยและเล่นเกมกับเพื่อนๆ
4. ในช่วงโมงเรียนวิทยาศาสตร์ ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มทำการทดลอง นักเรียนจะปฏิบัติตัวอย่างไร
 - ก. ทำการทดลองร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม
 - ข. นั่งดูเพื่อนในกลุ่มทำการทดลอง

- ก. ชวนเพื่อนกลุ่มอื่นคุย
- 5 เมื่อไปทัศนศึกษาหรือ ไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ และพบเห็นสิ่งต่าง ๆ ที่น่าสนใจ นักเรียนจะจดบันทึกเกี่ยวกับสิ่งเหล่านั้นบ้างหรือไม่
- ก. จดบันทึกเป็นประจำ
- ข. จดบันทึกบ้าง เมื่อครูมอบหมายให้จด
- ค. ไม่ได้จดบันทึกเลย
- 6 วันหนึ่งมีรุ่นพี่มาแนะนำวิธีเรียนหนังสือให้เก่ง ครูบอกว่านักเรียนคนใดสนใจให้เข้ารับฟังได้ นักเรียนจะอย่างไร
- ก. เข้าฟัง เพราะจะได้มีความรู้และนำไปปฏิบัติ
- ข. เข้าฟัง เพราะเพื่อนๆ ส่วนใหญ่เข้าฟัง
- ค. ไม่เข้าฟัง เพราะไม่ชอบ
- 7 ถ้าครูให้นักเรียนไปอ่านหนังสือเป็นการบ้าน เมื่อมาโรงเรียนในชั่วโมงเรียนครูให้ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน นักเรียนตอบคำถามได้ทุกครั้งหรือไม่
- ก. ตอบคำถามได้มากกว่าตอบไม่ได้
- ข. ตอบคำถามไม่ค่อยจะได้
- ค. ตอบคำถามไม่ได้
- 8 ปรีดีเห็นป้ายประกาศของทางโรงเรียนว่ามีละครวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับชีวประวัติของไอสไตน์มาแสดง ถ้านักเรียนเป็นปรีดีจะเข้าชมหรือไม่
- ก. จะต้องเข้าชมให้ได้ เพราะอยากรู้ประวัติของไอสไตน์
- ข. ไปเล่นกีฬาดีกว่า ถ้าอยากรู้ค่อยถามเพื่อนที่เข้าชม
- ค. ไม่เข้าชม เพราะไม่น่าสนใจ
- 9 ขณะที่กำลังทำรายงาน มีเพื่อนมาชวนไปเล่นฟุตบอล แต่นักเรียนยังทำรายงานไม่เสร็จ นักเรียนจะอย่างไร
- ก. ทำรายงานให้เสร็จก่อนแล้วจึงไปเล่นฟุตบอลกับเพื่อน
- ข. เอรายงานไปทำที่สนามฟุตบอลด้วย
- ค. ไปเล่นฟุตบอลกับเพื่อนค่อยไปทำรายงานที่บ้าน
- 10 เมื่อครูกำหนดงานให้นักเรียนทำ นักเรียนปฏิบัติอย่างไร
- ก. ตั้งใจทำทุกครั้ง
- ข. ทำเพื่อให้ได้ส่งก็พอ
- ค. ขอช่วยเพื่อนๆ ให้ทำให้

- 11 คนัยแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ข้อหนึ่งเป็นเวลานานเกือบครึ่งชั่วโมง แต่ก็ยังหาคำตอบไม่ได้ ถ้านักเรียนเป็นคนัยจะทำอย่างไร
- ทำต่อไป โดยพยายามทบทวนใหม่หรือถามครู
 - หยุดพัก แล้วค่อยทำใหม่
 - เลิกทำ
- 12 ขณะที่ครูกำลังสอนอยู่หน้าชั้นเรียน เนื้อหาเป็นเรื่องที่วิชาญไม่ชอบ ถ้านักเรียนเป็นวิชาญจะทำอย่างไร
- ตั้งใจฟังครูสอนแม้จะไม่ชอบก็ตาม
 - อยู่นิ่งๆ เพื่อไม่ให้ครูตำหนิ
 - เอางานอื่นขึ้นมาทำ
- 13 ภาคเรียนที่แล้ว มารศรีสอบได้คะแนนไม่ค่อยจะดีนัก ภาคเรียนนี้เธอจึงขยันเรียนและอ่านหนังสือมากขึ้น เพราะต้องการสอบให้ได้คะแนนดีกว่าภาคเรียนที่แล้ว ถ้านักเรียนเป็นมารศรีจะทำอย่างนั้นหรือไม่
- ทำ เพราะจะได้พัฒนาผลการเรียนของตัวเองให้ดียิ่งขึ้น
 - ทำ เพราะอาจจะได้รางวัลเรียนดี
 - ไม่ทำ เรียนไปตามปกติเหมือนเดิม
- 14 กาญจนานเป็นคนขยันและมีความพยายามตั้งใจแน่วแน่ เวลาที่เธอทำงานหรือแบบฝึกหัด ถ้ามีเพื่อนมาชวนไปเล่นเธอจะปฏิเสธเสมอจนกว่าจะทำงานนั้นเสร็จ ถ้านักเรียนเป็นกาญจนานจะทำอย่างนั้นหรือไม่
- ทำ เพราะควรทำงานให้เสร็จก่อนแล้วค่อยไปเล่น
 - ทำบ้าง โดยเฉพาะวันที่มีการบ้านมาก
 - ไม่ทำ เพราะเอางานไปทำต่อที่บ้านก็ได้
- 15 วนาลีทำการบ้านส่งครู ปรากฏว่าเธอทำผิดไปหนึ่งข้อ จึงแก้ใหม่และส่งครูตรวจอีกครั้ง แต่ก็ยังผิดอีก ถ้านักเรียนเป็นวนาลีจะทำอย่างไรต่อไป
- ทบทวนใหม่และพยายามแก้ไขจนถูกต้อง
 - แก้ส่งครูอีกครั้ง โดยขอลอกของเพื่อนที่ทำถูก
 - เลิกทำ ไม่แก้ส่งครูอีกแล้ว

- 16 ในช่วงเวลาเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ครูให้นักเรียนทำการทดลองเพาะต้นถั่วและสังเกตพร้อมบันทึกผลการเจริญเติบโตทุกวันเป็นเวลา 15 วัน ตั้งแต่เริ่มเพาะต้นถั่ว นักเรียนจะอย่างไร
- ทำการสังเกตและจดบันทึกทุกวันจนครบ
 - สังเกตและบันทึกบ้างบางวัน
 - ไม่ต้องสังเกต ค่อยบันทึกตามของเพื่อนก็ได้
- 17 ทุกครั้งในช่วงเวลาเรียนคณิตศาสตร์ สุรศักดิ์จะโดนครูตำหนิว่า เป็นคนขี้เกียจไม่ตั้งใจเรียน การบ้านก็ไม่ทำ ถ้านักเรียนเป็นสุรศักดิ์จะอย่างไร
- พยายามปรับปรุงแก้ไขตัวเอง
 - เฉย ๆ ควบาก็ไม่สนใจ
 - ไม่เข้าเรียนในช่วงเวลาเรียนคณิตศาสตร์
- 18 เรวัตเรียนวิชาคณิตศาสตร์อ่อนและทุกครั้งที่เขาทำโจทย์คณิตศาสตร์ เพื่อนๆจะหัวเราะเยาะและบอกว่าย่ำแย่ทำเลย ทำแล้วก็ผิด ถ้านักเรียนเป็นเรวัตจะอย่างไร
- พยายามทำต่อไป โดยขอให้เพื่อนอธิบายให้ฟัง
 - ขอสมุดของเพื่อนมาลอก
 - เลิกทำ แล้วไม่สนใจเรียน
- 19 ก่อนนอนทุกวันสารภีจะอ่านหนังสือและเตรียมบทเรียนล่วงหน้าสำหรับการเรียนวันรุ่งขึ้นเสมอ ถ้านักเรียนเป็นสารภีจะทำอย่างนั้นหรือไม่
- ทำ เพราะจะได้เตรียมตัวในการเรียนและทำให้เรียนดีขึ้น
 - ทำบ้าง ในบางวันที่มีเนื้อหายากและครูสั่ง
 - ไม่ทำ เพราะต้องการดูรายการโทรทัศน์
- 20 สรรามเป็นนักเรียนซึ่งยากจน ได้เจอหนังสือเล่มหนึ่งที่ร้านขายหนังสือซึ่งเขาอยากซื้อมาอ่านมากแต่ไม่มีเงิน ถ้านักเรียนเป็นสรรามจะอย่างไร
- หางานพิเศษทำเพื่อเก็บเงินไปซื้อหนังสือเล่มนั้น
 - ยืมเงินเพื่อนไปซื้อมาอ่าน
 - ไปที่ร้านหนังสือทุกวันเพื่ออ่านวันละนิด
- 21 สนธยาไปชมงานนิทรรศการวันวิทยาศาสตร์ ปรากฏว่ามีคนเข้าชมนิทรรศการจำนวนมากจนแออัดเบียดเสียดกัน ถ้านักเรียนเป็นสนธยาจะอย่างไร
- เข้าชมงานในจุดที่ตั้งใจไว้และบันทึกความรู้ให้ได้มากที่สุด
 - เข้าชมงานนิทรรศการในจุดที่มีคนน้อย
 - เลิกชม เพราะไม่ชอบเบียดเสียดกัน

22. ชายชายนักรักจะทำแบบฝึกหัดล่วงหน้าก่อนครูสั่งเสมอ ถ้านักเรียนเป็นชายชายนักรักจะทำอย่างนั้นหรือไม่
- ทำ เพราะเป็นการศึกษาล่วงหน้า และแก้ไขภายหลังได้
 - ทำ จะได้ส่งครูก่อนเมื่อครูสั่งให้ทำ
 - ไม่ทำ เพราะครูยังไม่สั่ง
23. หลังเลิกเรียนกลับบ้าน ซึ่งซัชจะรีบช่วยพ่อแม่ทำงานให้เสร็จแล้วขออนุญาตไปอ่านหนังสือพิมพ์ที่อ่านหนังสือพิมพ์หมู่บ้านทุกวันละ 30 นาที ถ้านักเรียนเป็นซัชจะทำอย่างนั้นหรือไม่
- ทำ เพราะจะได้รู้ข่าวเหตุการณ์ที่น่าสนใจทุกวัน
 - ทำ เพราะไปที่นั่นจะได้พบเพื่อนด้วย
 - ไม่ทำ ไปเล่นกับเพื่อนๆดีกว่า
24. หลังเลิกเรียนทุกวัน ครูจะสอนพิเศษวิชาคณิตศาสตร์ให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อน สාරวยเป็นนักเรียนที่เรียนอ่อนคนหนึ่ง ถ้านักเรียนเป็นสාරวยจะอยู่เรียนพิเศษหรือไม่
- อยู่เรียนทุกวัน
 - เรียนเฉพาะวันที่มีเพื่อนในกลุ่มเรียนหลายๆคน
 - ไม่ เพราะเรียนมาเหนื่อยทั้งวันแล้ว
25. สุรัตน์จะจัดตารางเรียนเพื่อเตรียมอุปกรณ์การเรียนในวันต่อไปก่อนนอนทุกคืน ถ้านักเรียนเป็นสุรัตน์จะทำอย่างนั้นหรือไม่
- ทำ เพราะจะได้เตรียมตัวให้พร้อมและไม่ลืมของ
 - ทำบ้าง บางครั้งที่ครูสั่งงาน
 - ไม่ทำ เพราะไม่จำเป็น
26. วันหนึ่งแม่บอกราตรีว่าแม่จะไปเที่ยวต่างจังหวัด ราตรีอยากไปกับแม่ด้วยแต่เธอต้องไปโรงเรียน ถ้านักเรียนเป็นราตรีจะทำอย่างไร
- ไปโรงเรียน เรียนหนังสือตามปกติ
 - เขียนจดหมายลาครู แล้วไปเที่ยวต่างจังหวัดกับแม่
 - ขาดโรงเรียน ไปเที่ยวต่างจังหวัดกับแม่
27. ในการทำงานกลุ่ม สุดใจได้รับมอบหมายจากเพื่อนในกลุ่มให้ทำงานชิ้นหนึ่งซึ่งเขาไม่ถนัด ถ้านักเรียนเป็นสุดใจจะทำอย่างไร
- พยายามทำและปรึกษาเพื่อนในกลุ่มให้งานสำเร็จจนได้
 - ลองทำไปก่อน ถ้าทำไม่ได้ก็เลิกทำ

- ก. ไม่ทำ เพราะไม่ถนัด
- 28 ในวิชาภาษาอังกฤษ ครูตรวจการบ้านของอนันต์ปรากฏว่ายังทำผิดอีกหนึ่งข้อ ถ้านักเรียนเป็นอนันต์จะทำอย่างไร
- ก. รีบแก้ไขข้อที่ผิดแล้วส่งครูตรวจอีกครั้ง
- ข. ขอลอกของเพื่อนที่ทำถูกในข้อนั้น
- ค. ไม่แก้ไขแล้ว เพราะทำผิดเพียงข้อเดียว
- 29 กิตติทราบว่าอีก 1 เดือนจะสอบปลายปีแล้ว ถ้านักเรียนเป็นกิตติจะทำอย่างไร
- ก. รีบวางแผนและอ่านหนังสือเตรียมตัวสอบ
- ข. รอไว้ใกล้สอบอีกหน่อยค่อยอ่านหนังสือจะได้ไม่ลืม
- ค. ไม่ต้องวางแผนอะไร เพราะการสอบเป็นเรื่องปกติ
- 30 วันหนึ่งนริทำการบ้านที่ครูมอบหมายให้ไม่เสร็จ เขาจึงไม่อยากไปโรงเรียนเพราะกลัวครูทำโทษ ถ้านักเรียนเป็นนริจะทำอย่างไร
- ก. ไปโรงเรียนตามปกติ เอาการบ้านส่งครูและยอมรับโทษที่ทำไม่เสร็จ
- ข. อยู่บ้านทำการบ้านให้เสร็จก่อนแล้วค่อยไปโรงเรียนตอนสายๆ
- ค. ไม่ไปโรงเรียน เพราะกลัวครูทำโทษ
- 31 เมื่อครูมอบหมายงานหรือการบ้านให้ทำ นักเรียนทำส่งทุกครั้งหรือไม่
- ก. ทำเสร็จและส่งทุกครั้ง
- ข. ส่วนมากจะทำส่ง
- ค. ไม่ส่งมากกว่าทำส่ง
- 32 แคนและเพื่อนๆ ในกลุ่มได้รับมอบหมายให้จัดบอร์ดความรู้เกี่ยวกับวันพ่อ ถ้านักเรียนเป็นแคนจะทำอย่างไร
- ก. ชวนเพื่อนๆ ช่วยกันจัดทำจนเสร็จ
- ข. ปลอ่ยให้เพื่อนๆ ทำ ส่วนตัวเองนั่งเป็นกำลังใจ
- ค. ไปเล่นอินเทอร์เน็ต เพราะมีเพื่อนทำหลายคนแล้ว
- 33 ครูให้นักเรียนค้นคว้าและอ่านหนังสือเรื่องไข้หวัดนกในห้องสมุดแล้วให้บันทึกย่อ ทรงยศจึงชวนเพื่อนๆ เข้าไปค้นคว้าในห้องสมุด ถ้านักเรียนเป็นทรงยศจะทำอย่างไรต่อไปนี้
- ก. หาหนังสือมาอ่านให้เข้าใจแล้วบันทึกย่อส่งครูด้วยตนเองจนเสร็จ
- ข. หาหนังสือแล้วเริ่มคัดลอกจากหนังสือให้เสร็จไม่ต้องอ่านมาก
- ค. หาหนังสือให้เพื่อนอ่านแล้วค่อยลอกบันทึกย่อจากเพื่อน

- 34 ในการทำโจทย์คณิตศาสตร์ข้อหนึ่งซึ่งยากมาก ทุกคนในห้องต่างก็ทำไม่ได้
ถ้าเป็นนักเรียนจะอย่างไร
- ชวนเพื่อนๆ ไปถามครูผู้สอน
 - บอกเพื่อนให้ถามครูผู้สอน
 - เฉยๆ เพราะไม่มีใครทำได้
- 35 ปรีชามักจะถามครูผู้สอนเสมอเมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาในเรื่องที่เรียน
ถ้านักเรียนเป็นปรีชาจะทำอย่างไร
- ทำ เพราะจะได้เข้าใจบทเรียน
 - ทำ เพราะอยากให้ครูและเพื่อนๆ ชม
 - ไม่ทำ เพราะกลัวเพื่อนไม่พอใจ
- 36 ถ้าในช่วงโมงเรียนวิชาภาษาไทย ครูสั่งให้นักเรียนแต่งเรื่องสั้นส่งครูคนละหนึ่งเรื่อง
นักเรียนจะอย่างไร
- แต่งเรื่องขึ้นมาใหม่โดยใช้แนวคิดของตัวเอง
 - แต่งเรื่องขึ้น โดยเลียนแบบจากเรื่องสั้นที่เคยอ่านมา
 - ให้พ่อแม่หรือพี่แต่งให้
- 37 สุริยาได้รับมอบหมายจากเพื่อนในกลุ่มให้เป็นผู้ออกไปรายงานหน้าชั้นเรียน
ถ้านักเรียนเป็นสุริยาจะอย่างไร
- ออกไปพูดตามที่ได้รับมอบหมาย
 - ออกไปพูดแต่ต้องให้เพื่อนคอยแนะนำขณะพูด
 - ไม่ออกไปพูดแต่ให้เพื่อนออกไปแทน
- 38 เมื่อได้รับมอบหมายให้ประดิษฐ์ของเล่นส่งครูตามความคิดของตน วาที่จะพยายาม
ประดิษฐ์ของเล่น
ที่แปลกๆ ไม่เหมือนของเพื่อนเสมอ ถ้านักเรียนเป็นวาที่นักเรียนจะทำอย่างไร
- ทำ เพราะจะได้ใช้ความคิดของตนเองอย่างเต็มที่
 - ทำ เพราะจะได้รับคำชมจากครูและเพื่อนๆ
 - ไม่ทำ เพราะลอกเลียนแบบที่เขาทำแล้วง่ายกว่า

- 39 ถ้าพรุ่งนี้จะมีการทดสอบวิชาวิทยาศาสตร์ นิตยามีความวิตกกังวลมาก เพราะกลัวว่าจะทำข้อสอบไม่ได้ ถ้านักเรียนเป็นนิตยาจะอย่างไร
- ก. พยายามตั้งใจและทำให้ดีที่สุด
 - ข. พยายามนั่งใกล้เพื่อนคนที่เก่งเพื่อจะได้ถาม
 - ค. พรุ่งนี้ไม่ต้องไปโรงเรียน
- 40 สุรศักดิ์สมัครสอบเข้าชิงทุนการศึกษาของโรงเรียน แต่เมื่อไปตรวจดูรายชื่อผู้สมัครสอบปรากฏว่ามีแต่เพื่อนนักเรียนที่เรียนเก่งทั้งนั้น ถ้านักเรียนเป็นสุรศักดิ์จะอย่างไร
- ก. เข้าสอบ และตั้งใจทำข้อสอบอย่างดีที่สุด
 - ข. ลองเข้าสอบดู เพราะสมัครเรียบร้อยแล้ว
 - ค. ถอนตัวไม่เข้าสอบ

บทคัดย่อ

องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง

บทคัดย่อ
ของ
บังอร เกิดดำ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
พฤษภาคม 2549

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยทักษิณ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน และสร้างสมการคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดพัทลุง ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 794 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 30 ข้อ แบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน จำนวน 30 ข้อ แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูจำนวน 32 ข้อ แบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 32 ข้อ และแบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน จำนวน 40 ข้อ

ผลการศึกษา พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .76 และมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 57 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .64 นิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .67 การอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .68 และ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ.68 โดยมีตัวแปรพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่ดีที่สุด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (X_4) นิสัยรักการอ่าน(X_2) การอบรมเลี้ยงดู (X_3) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) ตามลำดับ สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y' = 35.98 + .20X_4 + .21 X_2 + .16 X_3 + .17 X_1$$

$$Z' = .24Z_4 + .25Z_2 + .20Z_3 + .17Z_1$$

**THE COMPONENTS RELATING TO THE ATTRIBUTES OF THIRST FOR
KNOWLEDGE AND LEARNING OF STUDENTS OF SECONDARY
GRADE 1 UNDER THE PHATTHALUNG EDUCATIONAL AREA**

**AN ABSTRACT
BY
BANG-AON KIRDDAM**

**Presented to Thaksin University in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Measurement**

May 2006

Copyrighted by Thaksin University

This was a study of relations of achievement motivation, habit of fondness for reading, training and rearing, and conduct of instructional activities to the attributes of thirst for knowledge and learning, with equations formulated of the attributes of thirst for knowledge and learning of students of secondary grade 1 of the schools under the Office of Basic-Education Commission in Phatthalung Province in the 2005 academic year. The students numbered 794, obtained by means of multi-stage random sampling. The data-gathering instruments were: a 30-item questionnaire to measure achievement motivation, a 30-item questionnaire to measure the habit of fondness for reading, a 32-item questionnaire to measure training and rearing, a 32-item questionnaire to measure the conduct of instructional activities, and a 40-item questionnaire to measure the attributes of thirst for knowledge and learning.

The findings of the study were as follows. Achievement motivation, habit of fondness for reading, training and rearing, and conduct of instructional activities related to the attributes of thirst for knowledge and learning at the .01 level of statistical significance, with a multiple correlation coefficient value of .76 and 57 per cent of predictive efficiency. Achievement motivation related positively to the attributes of thirst for knowledge and learning, with a correlation coefficient value of .64. The habit of fondness for reading related positively to the attributes of thirst for knowledge and learning, with a correlation coefficient value of .67. Training and rearing related positively to the attributes of thirst for knowledge and learning, with a correlation coefficient value of .68. And the conduct of instructional activities related positively to the attributes of thirst for knowledge and learning, with a correlation coefficient value of .68. The good variables for prediction of the attributes of thirst for knowledge and learning were: the conduct of instructional activities (X_4), the habit of fondness for reading (X_2), training and rearing (X_3), and achievement motivation (X_1), respectively. The following predictive equations in raw scores and standard scores were formulated:

$$Y' = 35.98 + .20X_4 + .21X_2 + .16X_3 + .17X_1$$

$$Z' = .24Z_4 + .25Z_2 + .20Z_3 + .17Z_1.$$

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	บังอร เกิดคำ
วัน เดือน ปีเกิด	24 สิงหาคม 2515
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	67 หมู่ที่ 6 ตำบลปิ่นแดง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง 93110
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู ค.ศ. 1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนป่าพะยอมพิทยาคม อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง 93110
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2534	ม. 6 โรงเรียนควนขนุน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง 93110
พ.ศ. 2538	ค.บ. (คณิตศาสตร์) สถาบันราชภัฏภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
พ.ศ. 2549	กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยทักษิณ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา